ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة، إيشاتر وييشيان

1500 Լ.Ո. 72ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 235 (20101) ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 14 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1998 | 10 ԷՋ

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԱՊԱԳԱՅԻ ՄԸ ԻՏԷԱԼ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆԸ

PARC
St LAZARE

ԿԱՆԽԱՎՃԱՐ
2500 ՏԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

•ՎՃԱՐՄԱՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ

SAYFCO
ARA YEREVANIAN
ET FILS S.A.R.L.

Հեռ. (04) 407023 - 406997, (03) 300128

ԱՆՑԱԾԸ ՄՈՌՆԱԼՈՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՊԻՏԻ ՉՈՐԴԵԳՐԵՆՔ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՀՀ ՍՕՍ

Վարչապետ Սելիմ Հրա անցեալ շաբաթավերջին նկատել տուաւ, որ ժողովրդավարութիւնը կ'իրագործուի, երբ բոլոր քաղաքացիները կ'ունենան հաւասար առիթներ, իսկ պետական պաշտօնեաները միշտ ենթակայ կ'ըլլան հաշուետուութեան:

Վարչապետը Մըրիէա Քարամի գլխաւորած խնքագիրներու աեւտիքայի պատուիրակութիւնը ընդունած պահուն նաեւ վստահեցուց, որ Լիբանանի մէջ ապատութիւնները ապագան մտահոգիչ չէ՝ դիտել տալով, որ Լիբանանի մէջ ապատութիւնը շատ է, բայց ժողովրդավարութիւնը՝ քիչ:

«Մենք պիտի չորդեգրենք անցածը մոռնալու քաղաքականութիւն, բայց միւս կողմէ, մեր ժամանակը պիտի չվատնենք միայն անցեալին պատկանող թղթածրարները վերաբանալով», ըսաւ վարչապետը: Ան հաւաստեց, որ լատեեռողական լրատուութեան թղթածրարը պիտի վերաբացուի, որովհետեւ անցեալին պէտք եղած ձեւով չքննարկուեցաւ:

Ան ըսաւ, որ ապապետականացման առաջարկը օրակարգի վրայ է եւ հաստատեց, որ այս ընտրանքը դրական եւ օգտակար է կարգ մը բնագաւառներէ ներս:

«Կառավարութեան առաջնահերթութիւններէն է թեթեւցնել պետական պարտքերու բեռը», ըսաւ վարչապետը՝ վստահեցնելով, որ լիբանանեան դրամանիշի վիճակը մտահոգիչ չէ, որովհետեւ կառավարութիւնը նախանձախնդիր է պահպանելու անոր արժէքին կայունութիւնը:

«Ներքին քաղաքական կեանքի բարենորոգման մեկնակէտը ընտրութեանց նոր օրէնքի մը մշակումն ու վաւերացումն է», հաստատեց Հրա:

Իսրայէլեան մագլցումին անդրադառնալով՝ ան ըսաւ, որ այս ոճր կը փորձէ իրարմէ անջատել խաղաղութեան բանակցութիւնները լիբանանեան ու սուրիական առանցքները. «քայց այս մարտավարութիւնը անխուսափելիօրէն պիտի մատնուի ձախողութեան»:

Շար.ի է 2

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆԸ, ՆԻՍՏԻՆ

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՀՐԱ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

Կառավարութիւնը այսօր խորհրդարանին կը ներկայացնէ իր գործունէութեան ծրագիրը, անոր հիման վրայ ստանալու համար վստահութեան քուէ:

Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրի նախանցեալ օր երեսփոխանները հրաւիրած էր այսօր կէսօրէ առաջ ժամը 10:30ին լիագումար նիստի մը, որուն ընթացքին վարչապետ Սելիմ Հրա պիտի ներկայացնէ կառավարութեան ծրագիրը, որմէ օրինակներ պիտի յանձնուին երեսփոխաններուն:

Նիստին պիտի յաջորդէ ուրիշ մը՝ Չորեքշաբթի օր, չորեքշաբթի համար ծրագիրին քննարկումն ու քուէարկութեան դնելու վստահութեան հարցը:

Այս երկու նիստերուն խորհրդարանը նաեւ ընտրութիւններով պիտի ամրողջացնէ իր պիւրոյին ու յանձնախումբերուն մէջ թափուր դիրքերը:

Պըրրի յայտնեց, որ եթէ երեսփոխանները ըսեն, թէ կարիքը չունին ծրագիրի ուսումնասիրութեան համար տրամադրելի 48 ժամերուն, ապա քննարկումն ու վրստահութեան քուէարկութիւնը կրնան կատարուիլ Երկուշաբթի (այսօր) օրուան նիստին: Պըրրի աւելցուց «Քայց այս կարելիութիւնը չ'ըստ հաւանական չէ»:

PLAN MedNet

•Յարմարագոյն գիներ
•Լաւագոյն պայմաններ
•Վճարման դիւրութիւններ

EXPRESS
INSURANCE
COMPANY

Մանրամասնութեանց համար դիմել
01-250999 թիւին,
Տորա, Սանթըր Տտէեան, 2րդ յարկ

ՔԼԻՆԹԸՆ ԻՍՐԱՅԷԼԱՑԻՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՊԱՂԵՍՏԻՆՑԻՆԵՐՈՒՆ ԿՈՉ ՈՒՂՂԵՑ՝ ԿԱՌՉԱԾ ՄՆԱԼՈՒ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐՈՒՆ

Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթըն երէկ կոչ ուղղեց պաղեստինեան իշխանութեան՝ յաւելեալ միջոցառումներու ձեռնարկելու, կասեցնելու համար հակաիսրայէլեան խռովութիւնները: Քլինթըն Իսրայէլէն ալ պահանջեց յարգել եւ կործադրութեան դնել Ուայ Փլէնթէյշընի խաղաղութեան համաձայնագրի պայմանները:

Քլինթըն, որ Շարաթ ուշ կիշերին Իսրայէլ ժամանեց, երկկ տեսակցութիւն ունեցաւ վարչապետ Պենիամին Նեթանիահուի հետ: Տեսակցութեան աւարտին տեղի ունեցած մամլոյ միացեալ ասուլիսին Քլինթըն դիտել տուաւ, որ պաղեստինցիները, թէեւ գործի սկսած են բայց եւ այնպէս անոնք աւելին պէտք է բնեն արգիլելու համար իսրայէլցիներուն դէմ յարձակումներն ու խռովարար գոյցերը: Ան աւելցուց, որ «Ուայ»ի համաձայնագիրին խաղաղութեան խոստումէր չի կրնար իրականանալ վայրագ արարքներով եւ կամ այնպիսի յայտարարութիւններով, որոնք հաշտ չեն ընթանար խաղաղութեան ամրողջ գործընթացին հետ: «Երկու կողմերն ալ պէտք է կատարեն մնանխաղաղութեան սկզբունքներուն՝ իրենց յանձնառութիւնները յարգելով», ըսաւ ան:

Քլինթըն, որ եւսրեայ այցելութեան ձեռնարկած է ականատես ըլլալու համար Ուայ Փլէնթէյշընի խաղաղութեան համաձայնագիրին իրագործումներուն, այսօր հիմնական աշխատանք պիտի ունենայ փրկելու այդ համաձայնագիրը, որուն գործադրութիւնը դժուարութիւններու կր բախի:

Նեթանիահու անցեալ չարաթ աւելի խեց համաձայնագիրին գործադրութիւնը, պաղեստինցի գուցարարներուն խռովութիւններուն պատճառով: Ցուցարարները կր պահանջէին քաղաքական բանտարկեալներու ապատարձակումը: Իսրայէլ կր մերժէ ապատարձակել պաղեստինցի այն բանտարկեալները, որոնք իսրայէլցիներու արիւն թափած են ցոյցերը արիւնալի բախումներու վերածուեցան՝ չորս կոհեր եւ հարիւրաւոր վիրաւորներ պատճառելով պաղեստինցիներուն չարքերուն մէջ:

Քլինթըն ըսաւ նաեւ, որ Եասէր Արաֆաթի պաղեստինեան իշխանութիւնը քանի մր կարեւոր քայլեր առած է «Ուայ»ի յանձնառութիւնները յարգելու ճամբուն վրայ, որոնց կարգին են ապահովութեան միջոցառումներն ու ՊԱԿի Ուխտի կարգ մր յօդուածներու ջնջումը:

Շար.ի է 10

ՀՐԱԺԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ԵՐԲԵՔ ՉԵՄ ՄՏԱԾԱԾ ԵՒ ՊԻՏԻ ՉՄՏԱԾԵՄ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԻՐԻՑ ՀԼԻՆԹՐԸՆ

Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթըն երէկ նախադարձեց Ներկայացուցիչներու Տան արդարադատութեան յանձնախումբին քուէարկութեան յայտարարելով, որ ո՛չ իշխանութենէ պիտի հեռանայ եւ ոչ ալ պիտի ընդառաջէ այն կոչերուն, որոնք իրմէ կը պահանջեն ըսել, թէ երդումի տակ ստած է:

Քլինթըն, որ կը խօսէր Երուսաղէմի մէջ, Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահուի հետ ունեցած տեսակցութեան մը աւարտին, շեշտեց, որ հրաժարելու մասին երբեք չէ մտածած եւ պիտի չմտածէ: Խօսելով երդումի տակ կատարած վկայութեան ընթացքին ստած ըլլալու պարագային մասին Սպիտակ Տան պեսը ըսաւ, որ չի կրնար խոստովանիլ յանցանք մը, զոր չէ կատարած:

Քլինթըն, որ հրապարակաւ խոստովանած էր, որ հանրութիւնը սխալ ուղղութեան վրայ դրած է Մոնիքա Լուինսքիի հետ ունեցած իր անպատշաճ յարաբերութեան մասին կատարած յայտարարութիւններով, դիտել տուաւ, որ համաձայն է իր փաստաբանին՝ Զարլզ Ռաֆի այն տեսակէտին, թէ արդարադատութեան յանձնախումբին դիմաց կատարած իր վկայութիւնը «դժուար» էր: Ռաֆ ըսած էր, որ Քլինթըն վկայութեան ընթացքին ճշմարտութեան «գիծը անցաւ»:

Խօսելով արդարադատութեան յանձնախումբի քուէարկութեան արդիւնքին մասին՝ Քլինթըն ըսաւ, որ ուրիշ արդիւնք կարելի չէր ակնկալել յանձնախումբի մը, որուն անդամներուն մեծամասնութիւնը հանրապետականներէ կազմուած է: Ամերիկացի նախագահը կոչ ուղղեց Ներկայացուցիչներու Տան անդամներուն, որ իրենց իսղճին հետեւին, երբ քուէարկութեան դնեն զինք իշխանութենէ հեռացնելու բանաձեւերը: Քլինթըն դիտել տուաւ, որ Հռոմի մէջ

Շար.ի է 10

ԹՈՒՐՔԻԱՅԻ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅԻՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆԵՐԸ ՏՐՈՒՀԵԼՈՒ ՊԱՀԱՆՋԱՏԻՐ

ՔԱԿ ԻՐ ՉԻՆԵԱԼ ՊԱՅՔԱՐԻՆ ՎԵՐՋ ՊԻՏԻ ՏԱՅ

ՎԱՀԱՆ ՕՀԱՆԵԱՆ

Քիւրտ դեկավար Ապտիւլլա Օճալան երկկ յայտ տեսած Հարցազրոյցի մը մէջ ըսած է, թէ Քիւրտիստանի Աշխատաւորական Կուսակցութիւնը Թուրքիոյ մէջ իր գինեալ պայքարին վերջ պիտի տայ, միայն եթէ երկրին քիւրտ փոքրամասնութեան իրաւունքներ տրուին:

Թրքական «Միլլիյէթ» օրաթերթին մէջ յայտ տեսած հարցազրոյցի մը մէջ Օճալան ըսած է. «Թեթեւ կէնքեր ապահոված ենք, որպէսզի առնուազն ինքնապաշտպանութեան պիտենք: Մեզի մեր ինքնութիւնը տուէք կր հրաժարինք այլ կէնքերէն: Եթէ Թուրքիա ասիկա ընդունի, մէկ տարիէն ահաբեկչութիւնը վերջ կր գտնէ», չեչտած է ան:

Թուրքիա կր մերժէ 10-12 միլիոն քիւրտ փոքրամասնութեան իրաւունքներ տալ՝ ըսելով, որ բոլոր քաղաքացիները հաւասար են օրէնքին դիմաց: Քրտերէն կրթութիւն եւ ձայնասփռում արգիլուած են:

Զինուորական սղրիւր մր երէկ ըսաւ, թէ ՔԱԿի ղեկոստներ, Հարաւ-արեւելեան Պինկէօլ նահանգին մէջ չարաթ-կիրակի տեղի ունեցած բախումի մը ընթացքին հինգ քիւրտ երկու գիւղացի սպաննած են:

Միւս կողմէ, Օճալան ինքզինք հեռացուցած է իտալական թերթի մր մէկ յայտ տեսած իր այն յայտարարութենէն, թէ 1978ին իր հիմնած կուսակցութենէն հրաժարելու սեմին կր գտնուի:

Իտալական լրատու գործակալութիւն մր Շարաթ օր հաղորդեց, որ Օճալան, որ ամիս մր առաջ Հռոմի մէջ ձերբակալուած

Շար.ի է 10

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՎԵՐԸՆՏՐՈՒԵՑԱՒ ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԵԿԵՂԵՑիՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ

Ուրախութեամբ կը յայտնենք մեր սիրելի ժողովուրդին, որ Արամ Ա. կաթողիկոս Հարաբեի (Զիմպապուէ) մէջ գումարուող եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդի Տրդհամաժողովին Շաբաթ, 12 Դեկտեմբերին միաձայնութեամբ վերընտրուեցաւ ատենապետ Եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդի Կեդրոնական ու Գործադիր վարչութեանց:

Վեհափառ հայրապետը Հաբարեէն Ափրիկիա պիտի վերադառնայ Հինգշաբթի, 17 Դեկտեմբեր, երեկոյեան ժամը 7:30ին:

ԴԻՒԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ

ՆԱԽԻՋԵՒԱՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԱՊԱՀԱՅԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ՝ ԲԱՑԱՅԱՅՏՈՒԱԾ

Պաքուի մէջ Նախիջեւանի մնայուն ներկայացուցիչը Հասան Զեյնալով, մերժած է ընդունիլ Իրանի մտահոգութիւնները, ինչ կը վերաբերի Նախիջեւանի մէջ հայկական կոթողներու քանդումին եւ հայերը ամբաստանած է այս պատմութիւնները շինելու յանցանքով, նպատակ ունենալով «Մնարք» լրատու գործակալութիւնը:

Երեւանի մէջ Իրանի դեսպանատունը նպատակ ունի, որ Նախիջեւանի ներկայացուցիչը տեղւոյն իշխանութիւններուն բողոք ներկայացուցած է կատարուած վայրագութիւններուն համար:

Զեյնալով լրագրողներու ըսած է, որ Նախիջեւանի հայկական գերեզմանոցներուն գերեզմանաքարերը եւ հայկական այլ կոթողները քանդելու մասին տեղեկութիւնները «Հայերու կողմէ տարածուող սուտեր են»: «Նախիջեւան միշտ ազգրսպէցհաւական նող եղած է եւ հայերը երբեք նոն ապրած չեն. նետեւաբար շրջանին մէջ հայկական գերեզմանոցներ եւ կոթողներ չկան եւ անցեալին ալ գոյութիւն չեն ունեցած», աւելցուցած է ան:

Զեյնալով նաեւ գայրոյթ արտայայտած է Ամերիկայի Հայոց Գարեգին Ա. վեհափառի նամակին մասին՝ ուղղուած ԵՈՒՆԵՍԿՕի ընդհանուր քարտուղար Ֆեդերիկո Մայորի, որուն մէջ վեհափառը կոչ կ'ուղղէ կասեցնելու հայկական կոթողներու քանդումին արշաւը ազրսպէցհաւական իշխանութիւններուն կողմէ:

Հայաստանը եւ Սփիւռքը ամբաստանելով «պետոտ քաղաքականութիւն» վարելու յանցանքով՝ Զեյնալով ըսած է, որ ինք չի հասկնար. թէ «ինչու բոլոր աշխարհը կը հաւատայ հայերուն եւ ոչ ազերիներուն»: «Նման քանդումներու մասին տեղեկութիւններ չունիմ, սակայն կը վստահեցնեմ, որ ազերիներուն ոգիին դէմ է բարբարոսութիւնը», նշած է ան *(տեսնել նաեւ Էջ 2)*:

ՊԱՔՈՒ - ՃԷՅՀԱՆԸ ԿՐՆԱՅ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆՕՐԷՆ ԻՄԱՍՏԱԼԻՑ ԸԼԼԱԼ

ԱԼ ՊԱՆԴԼ ՌԻՉԱՐԴՍՈՆ

Մ. Նահանգներու ուժանիւթի նախարար Պիլ Ռիչըրտսըն անցեալ չարաթ դիտել տուած է, թէ քարիւղի գործակերը պէտք չէ արգելակեն Պաքու - Ճէյհան քարիւղատար խողովակին կառուցումը՝ կասպեան քարիւղը դէպի միջազգային չուկաները փոխադրելու համար:

Կասպեան քարիւղի կարելիութիւններուն մասին տեղի ունեցած համագումարի մը ընթացքին, Ռիչըրտսըն ըսած է, թէ հակառակ չուկայի վիճակին, քարիւղատարը կրնայ «առեւտրականօրէն իմաստալից» ըլլալ:

Ան խոստովանած է սակայն, որ «յստակօրէն չրրջանցելիք խոչընդոտներ» գոյութիւն ունին, ինչ կր վերաբերի միջազգային ընկերութեանց համախմբումը համոզելու, որ Պաքու - Ճէյհան քարիւղատար խողովակը կառուցէ:

Միւս կողմէ, թրքական առաջարկին հանդէպ իր երկրին յանձնառութիւնը արտայայտելով՝ Անգարայի մէջ Ազրպէյճանի դեսպանը՝ Մեհմէթ Նովրուզօղլու, ըսած է, որ նախագահ Հայտար Ալիեւ թէ Պաքու - Ճէյհան ծրագիրը եւ թէ Հոկտեմբեր 29ին ստորագրուած Անգարայի Յայտարարութիւնը յղացող անձնաւորութիւնն է:

Յայտարարութիւնը կնքած էին կովկասեան եւ կասպեան չրջանի հինգ պետութիւններու նախագահներ:

Թուրքիոյ նախագահ Սիւլէյման Տեմիրէլ վերջերս պատգամ մր յղած է Ալիեւի՝ գգուշացնելով Պաքու - Ճէյհանի գծով միջազգային ընկերութիւններու «սխալ հաշիւներէն»:

Դեսպանը չեշտած է, թէ Ալիեւ անձնապէս կարաւիզ կր կանգնի այդ ճամբուն:

(Թ. Տ. Ն.)

ՅԱՐԴԱՐԵՑ�էՔ ԶԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆԸ ԸՆՏՐԵԼՈՎ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԳՈՐԳԵՐԸ ՆՈՒԱԶԱԳՈՅՆ ԳԻՆԵՐՈՎ

Պարսկական ձեռագործ գորգեր
ՊԱԼԼՈՒՇ, 135,000 Լ. ՈՍԿԻԷՆ սկսեալ,
ՂՈՒՇԱՆ, 265,000 Լ.ոսկիէն սկսեալ:

ՉԻՆԱԿԱՆ գորգեր, 100% բուրդ,
քառ. մեթրը՝ 60,000 Լ. ՈՍԿԻԷՆ սկսեալ:

Գործարանային արտադրութիւն
քառ. մեթրը 19,000 Լ. ՈՍԿԻԷՆ սկսեալ:

ՄՈՔԷԹ, քառ. մեթրը 4,500 Լ. ՈՍԿԻԷՆ սկսեալ, ՏԵՂԱԴՐՈՒՄԸ ՁՐԻ:

Վաճառատունը բաց է Կիրակի ամբողջ օրը:

tapiama

10 ԱՄՍՈՒԱՆ ՄԱՍՆԱՎճԱՐ ԱՌԱՆՑ ՏՈԿՈՍԻ

Պատարօ 01-382772, Պուրճ Համուտ 01-265625,
Անթիլիաս 04-403173, Սարպա 09-636920, Թրիփոլի 06-441248:

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՕԴԱՆԱՓԵՐ ԿՏՐԵՑԻՆ ՋԱՅՆԻ ՊԱՏԸ

Իսրայէլեան պատերազմական օդանաւեր երէկ կէսօրէ առաջ թռիչքներ կատարեցին լիբանանեան բավմաթիւ շրջաններու եւ յատկապէս Պէյրութի վերեւ, ուր անգամ մը եւս կտրեցին ձայնի պատը:

Իսրայէլեան օդանաւերը նաեւ յարձակում մը կատարեցին արեւմտեան Պեքաայի Զըլլայա ձորին վրայ՝ Հըզպալլայի դիրքերու վրայ արձակելով չորս հրթիռներ:

Իր կարգին, իսրայէլեան հրետանին երէկ ռմբակոծեց Եաթէր, Այթալժապալ, Պէյթ Եահուն եւ Լուայպէ շրջանները, ինչպէս նաեւ՝ Զաաթար եւ Ռաֆիհ լեռները եւ Մըլիթա բլուրը: Պրաաշիթ գիւղի ռմբակոծումը պատճառեց նիւթական վնասներ:

Միւս կողմէ, դիմադրութիւնը յարձակումներ կատարեց Պրաաշիթի, Քանթարայի, Ահմատիէի, Պէյթ Եահունի, Հաստտասայի եւ Քասարաթ Արուշի իսրայէլեան դիրքերուն վրայ:

ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՄՈՒՐՀԸՆ ՆԵՐՍ

ԼԻԲԱՆԱՆ - ՍՈՒՐԻԱ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԱՄՐԱՊՆԴՈՒՄ

ԳՐՈՒՄԸ ՆԱԶԻՀԻՐՈՒՀԻ ՀՈՒՐԻՒՆԻՆ

Առողջապահութեան նախարար Քարամ Քարամ երէկ Դամասկոս այցելեց Ներկայ գոնուելու Պասէլ Ասատի անուան բժշկական կեդրոնի բացման հանդիսութեան:

Հանդիսութեան արտասանած իր խօսքին մէջ Քարամ ըսաւ, որ Լիբանանի նախագահ Էմիլ Լահուտի իշխանութեան օրով երկիրը կը թեւակոխէ ապահովութեան ու կայունութեան նոր հանգրուան մը: Ան նաեւ նշեց, որ նախագահ Լահուտ երդումը տալէ ետք արտասանած ճառին մէջ յիշեցուց Սուրիոյ եւ անոր ղեկավարին՝ Հաֆէզ Ասատի մեծ դերը Լիբանանի վիճակին բարելաւումին մէջ:

Քարամ կոչ ուղղեց ամրապնդելու եւ զարգացնելու լիբանանեան եւ սուրիական գործակցութիւնը բոլոր բնագաւառներէն ու յատկապէս առողջապահական մարգէն ներս:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

Լոյս տեսաւ Կեսարիոյ Բարեսիրական Ընկերութեան 1999ի պատի օրացոյցը պատկերազարդ եւ գեղատիպ հրատարակութեամբ:

Փափաքողներ կրնան դիմել հետեւեալ կեդրոնները.

1.- Սաճըքը Գուլումճի, Զալքա, Հրդ յարկ, Բարսեղ Գուլումճեանին: Հեռ. 03-263060:

2.- «DIMA sports wear» հաստատութիւն, Թրիփոլի պուլուտայ, Կարօ Վաճրատեանին: Հեռ. 03-340025:

3.- «COLIFICHET KOKO». Մարաշ, Սոֆիա Ձակոբեան փողոց, Գօգօ Փիլիպոսեանին: Հեռ. 03-311675:

ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

ՀԱԼԷՊ ՀԱԼԷՊ

ՄԱՀԱՁԴ

Տիար Գարրիէլ Պողիկեան եւ գաւակները՝ Պերճ եւ Հրաչ
Տէր եւ տիկին Մարկոս Մարուքեան
Տիկին Անի Մերտխանեան եւ գաւակունք
Տիկին Ռոզին Յովհաննէսեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Սարգիս Արապեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Ժոզէֆ Գուլեան
Տէր եւ տիկին Անդրանիկ Սասունեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Նագարէթ Նագարեան
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր եւ հարազատին՝

ԱՆԱՀԻՏ ՊՈՂԻԿԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ ՄԱՐՈՒՔԵԱՆ)

անակնկալ մահը, որ պատահեցաւ Ջորեքշաբթի, 9 Դեկտեմբեր 1998, երեկոյեան ժամը 6ին:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ Հինգշաբթի, 10 Դեկտեմբեր 1998, կէսօրէ ետք ժամը 2:30ին, Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, Սայիպէ, Հայկ:

• Ներկայ ըլլալու խնդրեմ մահագդ:

• Պէյրութի մէջ ցաւակցութիւնները կ՚ընդունուին տէր եւ տիկին Ժաք Պոյաճեանի բնակարանը:

ՄԱՀԱՁԴ

Տիկին Վիքթորիա Մերտխանեան եւ գաւակք՝ Մանօ
Տէր եւ տիկին Բաֆֆի Մերտխանեան
Տիկին Անի Մերտխանեան եւ գաւակունք
Տիկին Ռոզին Յովհաննէսեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Սարգիս Արապեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Ժոզէֆ Գուլեան
Տէր եւ տիկին Անդրանիկ Սասունեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Նագարէթ Նագարեան
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր եւ հարազատին՝

ՅՈՎՍԷՓ ՄԵՐՏԽԱՆԵԱՆԻ

անակնկալ մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 13 Դեկտեմբեր 1998, առաւօտեան ժամը 6ին:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ Նոյն օրը՝ Կիրակի, 13 Դեկտեմբեր, կէսօրէ ետք ժամը 3ին Նոր Ատանայի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Պուրճ Համուտի Ազգային կերեզմանատունը:

• Ներկայ ըլլալու խնդրեմ մահագդ:

• Ցաւակցութիւնները կ՚ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը. Երկուշաբթի 14 եւ Երեքշաբթի 15 Դեկտեմբերին:

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՊԻՏԻ ԲԱՐԵԼԱՒԻԷ ՏՈՒՐՔԵՐՈՒՆ ՎԻՃԱԿԸ

ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ ԱՆՏԸՂՔ ՄԻՏ

Համաշխարհային դրամատան Միջին Արեւելքի եւ Հիւսիսային Ափրիկէի բաժանմունքի նախագահ Անտըր Սիւտ Շաբաթ օր լիբանանցի պաշտօնատարներու հետ իր տեսակցութիւնները եզրափակեց՝ մաղոյ միացեալ ասուլիս մը տալով ելեւմուտքի նախարար Ժորժ Քըրմի հետ:

Խօսք առնելով նախարարը շնորհակալութիւն յայտնեց դրամատան Լիբանանի տրամադրած օժանդակութեան համար եւ յայտնեց, որ համաձայնութիւն գոյացած է գործածելու դրամատան կողմէ Լիբանանի յատկացուած գումարէն մնացած 400 միլիոն տոլարը: Ան նաեւ յայտնեց, որ քննարկուած է ապագային յատկացեալ գումարներ տրամադրելու կարելիութիւնը:

Ապապետականացման մասին հարցումի մը պատասխանելով՝ Քըրմ յայտնեց, որ այս հարցը պիտի ներկայացուի կառավարութեան ծրագիրին մէջ: Ան ըսաւ, որ պետական պարտքերու բեռը թեթեւցնելու համար պէտք է ապահովել երկարաժամկէտ փոխատուութիւններ:

Իր կարգին, Անտըր Սիւտ հաստատեց, թէ նորնախարարները լուտակ պատկերացումներ ունին օտար դրամագլուխներու ներդրումներուն պատշաճ բնագաւառներուն մասին եւ կառավարութիւնը վճռած է յառաջիկայ տարիներուն շօշափելի ձեւով բարելաւել պարտքերուն ու տուրքերուն վիճակը:

Համաշխարհային դրամատան պատուիրակը յայտնեց, որ իր այցելութեան հիմնական նպատակն էր ծանօթանալ նոր կառավարութեան առաջնահերթութիւններուն, ինչպէս նաեւ՝ նոր կառավարութեան տնտեսական քաղաքականութեան:

Նախքան մաղոյ ասուլիսը, Անտըր Սիւտ այցելած էր բավմաթիւ նախարարներու: Ան տեսակցութիւն մը ունեցած էր կրթութեան, *թեքնիք* ու բարձրագոյն ուսման եւ մշակոյթի նախարար Մոհամէտ Եուսէֆ Պայտունի հետ, որ յայտնած էր, թէ Համաշխարհային դրամատունը 63 միլիոն տոլար պիտի տրամադրէ Լիբանանի *թեքնիք* ուսումի բարելաւման ծրագիրներուն:

Վարչական բարենորոգումներու պետական նախարար Համան Շալաք պետական վարչամեքենայի վերակառուցման գծով դրամատան հետ գործակցութիւնը քննարկած էր Անտըր Սիւտի հետ, որ հաստատած էր դրամատան պատրաստակամութիւնը՝ այս բնագաւառէն ներս օժանդակելու:

Ջրելեկտրականութեան եւ քարիւղի նախարար Ալէյհան Թրապոլսի նախարարութենէն քարձրաստիճան պաշտօնատարներուն հետ Անտըր Սիւտի ներկայացուցած էր իրագործուած ծրագիրները:

Առողջապահութեան նախարար Քարամ Քարամ հանդիպում մը ունեցած էր դրամատան պատուիրակին հետ, քննարկելու համար առողջապահութեան մարզին դրամատան օժանդակութիւնը:

Հանրապետութեան նախագահ Էմիլ Լահուտ երեկոյեան ընդունեց Համաշխարհային դրամատան Միջին Արեւելքի եւ Հիւսիսային Ափրիկէի բաժանմունքի վարիչ Անտըր Սիւտը եւ անոր հետ քննարկեց Լիբանանի եւ համանուն դրամատան յարաբերութիւնները եւ գործակցութեան վարգացման կարելիութիւնները:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

•Տէր եւ տիկին Ներսէս Ճուպանեան եւ զաւակունք, շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, ծաղկեպսակով եւ նուիրատուութեամբ մասնակից եղան իրենց ամուսնոյն, հօր եւ հարազատին՝ ՍԵԴՐԱԿ ՀԱՍԼԸՐՃԵԱՆԻ մահուան առիթով:

ՕԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

•2 սենեակ, հիւրասրահ, հաշտարան, կահաւորուած. Անթիլիաս: Հեռ. 04-405328, 407601:

STUDIO Lantern
•Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ
Հեռ. 01-266866 եւ 03-268852

ՄԱԽՈՒ ԽԱՆՈՒԹ (ԽԼՈՒՅՈՎ)

•Արաքս թաղի մէջ, 16 քառ. մեթր: Հեռ. 03-326033:

ՄԱԽՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ (ԽԼՈՒՅՈՎ)

•Արաքս թաղի մէջ; Ա. յարկ, 170 քառ. մեթր: Հեռ. 03-326044:

ՄԱԽՈՒ ԵՆ

•Մեկնումի առիթով, MASTER MALLի մէջ, մայր ճամբուն նայող 2 խանութներ, 250 քառ. մեթր, սեփականատիրութեան թուղթերով (*թափու*): Բացառիկ գին: Հեռ. 03-852124, 01-378801/5 եւ 01-369052՝ երեկոները:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՏԱԳՆԱՊՆԵՐԸ՝ ՀՐԱՏԱՊ ՀԱՐՑԵՐ

ԿՐՕՒԷ ՆԱՄՄԱՆ

Փոսթ - հեռագրատան հաղորդակցութեանց նախարար Խամ Նամմանի Շաբաթ օր ձայնասփռուած հարցազրոյցի մը մէջ ըսաւ, որ կառավարութեան առջեւ ծառացած հրատապ հարցերը տնտեսական ու ընկերային տագնապներն են եւ անոնց լուծման համար ինք պիտի աշխատի առաջին հերթին դարմանելու պետական պիւտճէի բացը, որ հասած է 42 առ հարիւրի, եւ կրճատելու պետական պարտքերը, որպէսզի ազգային եկամուտը աճի եւ ատոնց կողքին պիտի դարմանէ փտածութիւնն ու մսխումը՝ հաստատելով «մաքուր» պետական վարչամեքենայ մը:

Նամմանի ընդգծեց անհրաժեշտութիւնը կատարելու քաղաքական բարեւորոգում, ապա թէ ոչ պիտի ձախողին վարչամեքենայի բարեւորոգման փորձերը: Ան հաստատեց, թէ նոյնքան կարեւոր է շուտով ամբողջացնել գաղթականներու տուն-դարձը:

«Ապապետականացումը սկսած է նախկին կառավարութիւններու օրով», ըսաւ Նամմանի՝ աւելցնելով, որ վարչապետ Սելիմ Ըլ-Հոյրի դէմ չէր, այլ անոր գործադրութեան նախկին վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի կառավարութենից ոճին:

ԱՆՑԱԾԸ ՄՈՌՆԱԼՈՒ...

Թարգմանուած Ա.Է.ից

Վրս կոչ ուղղեց Ուաշինկթընի՝ աւելի դրական ու առարկայական մօտեցում ցուցաբերելու արաբական դատերուն ու առաջադրանքներուն:

Միւս կողմէ, վարչապետ Վրս ձայնասփիւռի *Ֆրանս-Էնթեր* կայանին տրուած հարցազրոյցին մէջ հերքեց այն տեղեկութիւնները, թէ Ֆրանսայի հետ Լիբանանի յարաբերութիւններուն մէջ ցրտութիւն մը կը տիրէ նախագահ Էմիլ Լահուտի ընտրութենէն ետք: Ան հաւաստեց, որ յարաբերութիւնները նոյնքան սերտ կը մնան:

Վրս հաստատեց, որ անցեալ իշխանութիւնը թերութիւններով հանդերձ մեծ իրագործումներ արձանագրած է, սակայն հանրային կարծիքը, նոր կառավարութիւնը ողջունելով՝ ցոյց կու տայ բարեփոխման իր փափաքը:

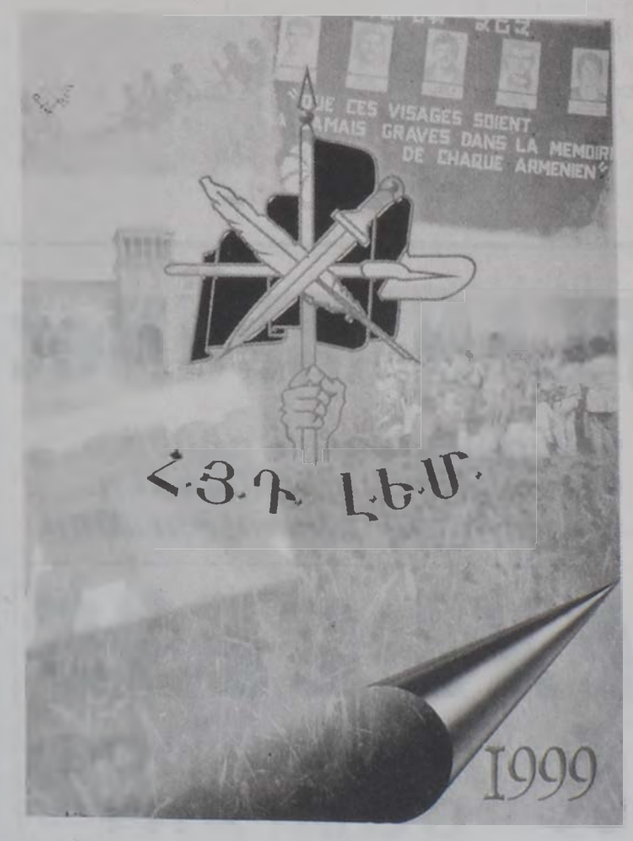
Վրս նաեւ հաւաստեց, որ կառավարութեան գործունէութիւնը մեկնակէտ ունի նախագահի երդումէն ետք արտասանած ճառը եւ վերահաստատեց, թէ Լիբանան կառչած կը մնայ Սուրիոյ հետ իր մասնայատուկ յարաբերութիւններուն ու թիւ 425 որոշումը առանց նախապայմանի գործադրելու պահանջին:

MODERN DENTISTERY CO.
Modern Dentistery Co. ապահովագրական յատուկ ընկերութիւն մը, որ կ՚ապահովագրէ ձեր ատամները:
•Մինչեւ 16 տարեկան 150 տոլար:
•17 տարեկանէն վեր 200 տոլար:
MODERN DENTISTERY ընկերութեան մօտ ապահովագրուելով կրնաք օգտուիլ հետեւեալ պարագաներէն.-
Քաշել, ատամներու մաքրութիւն, ՍԵՐԱՄԻՔ, բորբոքումի դարմանում, կամուրջ, ատամնաշար եւ այլ կարեւոր պարագաներ:
ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱՄԱՐ ՀԵՌԱՁԱՅՆԵԼ 01-252746 եւ 03-625375.

1999՝ 21րդ ԴԱՐՈՒ ՍԵՄԻՆ...
75 ԱՄԵԱԿ
Լիբանանահայ իրականութեան մէջ Առաջին տպարանը, որ իր արդիական կազմածներով, գոյութիւնը կը պահպանէ երրորդ սերունդին բծախնդրութեամբ եւ նախանձախնդրութեամբ.
ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱՏՈՒՆ-ՏՊԱՐԱՆ
Կ.ՏՕՆԻԿԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻՔ
871-887, Նահր Պողոտայ-Մար Մըխայէլ Պէյրութ
Հեռ. 01-443971 - 446201
Հեռապատճէն 00961-1-443971

PLAZA LIFT (ITALY)
ՎԵՐԵԼԱԿ
(ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ)
Երկար տարիներու մեր մասնագիտութեամբ եւ փորձառութեամբ յանձն կ՚առնենք նորոգել կամ վաճառել հին եւ նոր վերելակներ:
ՋԱԼՔԱ, ՀԵՌ. 03-255420 ԵՒ 03-810507

TAROM
ROMANIAN AIR TRANSPORT
G.S.A. LEBANON
Good News ! New Generation New Brand Air Bus And Boeing 737
Quick Connection Mini Time For Max Distance
Stop! Join Us. On Air Bus And Boeing 737 Big Safe, Comfortable Just Got The Excellent Service
Now ! NYC. YRT $740 EUROPE. YRT $430
Prices Are Available in All Travel Agencies
Hamra Str. Near ABC - Soudairy Bldg. - First Floor - Tel: 742966/7 - Fax: 742968

ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՎՐԱՅ Է

Հ. Յ. Դ. ԼԵՄԻ
1999Ի
ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑԸ

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՔՈՂՔԱՄԱՍՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՋՕՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱԼՈՎԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԷՃԵԻԻՏ ԱՅՍՕՐ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐՈՒ ԿԸ ՍԿՍԻ

ԱՆԳԱՐԱ, 13 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Թուրքիոյ ձախակողմեան վարչապետ Պիւլէնթ Էճեւիտ Երկուշաբթի օր (այսօր) պիտի սկսի փոքրամասնական կառավարութեան մը հանդէպ գօրակցութիւն փնտռել: Քայլ մը, որ բաժնդիմադրութեան, ձախողութեան դատապարտուած կ: Իսկ գործարար դեկավարներ ուշին այն մտավախութիւնը, թէ տկար դեկավարութիւն մը կրնայ իշխանութեան հասնիլ ներկայ տնտեսական տագնապի օրերուն:

Եթէ ան յաջողի, կառավարութիւնը 1995էն ի վեր Թուրքիոյ վեցերորդը պիտի ըլլայ եւ իշխանութեան վրայ պիտի մնայ մինչեւ Ապրիլ 1999, երբ երեսփոխանական կանխահաս ընտրութիւններ տեղի պիտի ունենան:

Թրքական թերթերը Շաբաթ օր հաղորդեցին, որ նախագահ Սիւլէյման Տեմիրէլ գօրակցութիւն արտայայտած է Էճեւիտի փոքրամասնութեան կառավարութիւն մը կազմելու որոշումին:

Ան յոյս է, որ Էճեւիտի փոքրամասնութեան կառավարութիւն մը կազմելու ծրագիրը՝ իր Ժողովրդավարական Ձախ կուսակցութեան անդամներով, օրինական կ'ըլլայ մինչեւ այն ատեն, որ կառավարութիւնը խորհրդարանին մէջ վստահութեան քուէ կ'ապահովէ:

Իսլամական Առաքինութիւն կուսակցութեան ղեկավարը՝ Ռեճայ Քութան, *յոյս է, թէ* Էճեւիտ չի կրնար «փոքրամասնութեան կառավարութեան իր տարագով» տեղ հասնիլ:

Միւս կողմէ, Պոլսոյ գերագոյն մէկ ատեանը Ուրբաթ օր հրաժանգած է, որ Թուրքիոյ ամէնէն մեծ ժողովրդականութիւն վայելող իսլամական քաղաքապետ Ռեճէփ Թայյիփ Էրտողան պաշտօնազրկուի:

Պոլսոյ քաղաքապետին դէմ Սեպտեմբերին 10 ամսուան բանտարկութեան վճիռ արձակուած էր՝ ատելութիւն հրահրած բլլալու յանցանքով:

Աւելի ուշ ան իր բանտարկութեան սկսումը կրցած էր չորս ամիսով յետաձգել: Հակառակ պաշտօնի վրայ մնալու իր ճիգերուն, քաղաքին խորհուրդը Նոյեմբերին այլ իսլամական մը՝ Ալի Մուֆիթ Կիւրթիւնան ընտրած էր քաղաքապետ:

ԳԱՂԹԻԱԿԻ ԱՒԱԿԵՐԷ ՅԱՒԵԼՆԱՅ ԱՆԿՈՒՄՆԵՐ ՓՐԿԵԼՈՒ ԽՈՐՀԸԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՄԵՔՍԻՔԱ - ՎԵՆԵԶՈՒԵԼԱ - Ս. ԱՐԱԲԻԱ՝ ԵՒԱԿՈՂՄԱՆԻ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Քարիւղ արտադրող Մեքսիքայի եւ Վենեզուելայի իշխանութիւնները որոշեցին յառաջիկայ չորեքշաբթի ընթացքին տեսակցութիւն ունենալ Սկուտական Արաբիոյ քարիւղի մարզի պաշտօնատարներուն հետ՝ խորհրդակցելու համար քարիւղի սակերը բարելաւելու կարելիութիւններուն մասին:

Եւակոդմանի հանդիպումը տեղի պիտի ունենայ Մատրիտի մէջ, այն պահուն, երբ քարիւղի սակերը սնկուած կ'արձանագրեն տագնապներ պատճառելով արտադրող երկիրներու տնտեսութիւններուն:

Վենեզուելայի Նորընտիր նախագահ Հիւկս Շաւեզ տեսակցութիւն ունեցաւ Մեքսիքայի ուժանիւթի նախարար Լուիս Թելլեսի հետ: Շաւեզ հաւաստեց, որ իր կառավարութիւնը պիտի ենթարկուի քարիւղի կրճատումներու համաձայնագիրին: Անցեալ Մարտին որոշեցաւ կրճատել քարիւղի արտադրութիւնը մինչեւ յառաջիկայ Յունիս: Վենեզուելա, սակայն ցարդ չէ ենթարկուած այդ որոշումին:

Մոսի ադրիւր մը հաստատեց Մատրիտի հանդիպումին յուրը: Անիկա պիտել տուաւ, որ բոլոր ընտրանքները բաց պիտի բլլան եւակոդմանի հանդիպումին:

Միւս կողմէ, Սկուտական Արաբիոյ քարիւղի նախարար Ալի Նայիմի կոչ ուղղեց քարիւղի չուկաներուն, որ համբերեն եւ յաւելեալ ժամանակ տան կրճատումներու քաղաքականութեան, որպէսզի կարենան փրկել սակերը:

Նայիմի կը խօսէր Գահիրէի մէջ, ուր ՕՓԷՔի արարական երկիրները գումարած էին ժողով մը, որուն օրակարգի գլխաւոր նիւթը քարիւղի սակն էր: Քարիւղի նախարարները պահանջեցին յաւելեալ կրճատումներու ենթարկել քարիւղի արտադրութիւնը:

Լիպիոյ քարիւղի նախարար Ապտալլա Սալէմ Պատրի ամէնէն կտրաւոր յայտարարութիւնը կատարեց, երբ ըսաւ, որ ՕՓԷՔ որոշ ժամանակի մը համար պէտք է սառեցնէ արտադրութիւնը, որպէսզի կարենայ փրկել անկում արձանագրած սակերը: Պատրի կոչ ուղղեց ՕՓԷՔի արտակարգ նիստ մը գումարելու Մարտի հերթական նիստէն առաջ:

(ՌՈՅԹԸՐՋ)

ԻՐԱՆ

ԱՆՋԱՏՈՂԱԿԱՆ ՄՏԱՒՈՐԱԿԱՆԻ ՄԸ ԴԻԱԿԸ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ

ԹԵՀՐԱՆ, 13 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Իրանցի երրորդ մտաւորականի մը դիակը գտնուեցաւ շաբաթավերջին: Մոհամէտ Ժաֆար Փույանտէի ընտանիքը յայտնեց, որ ան վերջին անգամ տեսնուած է Դեկտեմբեր 9ին (Չորեքշաբթի օր): Փույանտէ գրագէտ եւ թարգմանող է:

Անջատողական մտաւորականներու դէմ այս արշաւը հարցականի տակ կ'առնէ նախագահ Մոհամէտ Խաթեմիի հաստատած ապահովութեան միջոցառումները:

Յարդ երեք մտաւորականներուն դիակները գտնուած են եւ չորրորդ մըն ալ անհետացած է: Որեւէ շարժում չէ ստանձնած մտաւորականները սպաննելու պատասխանատուութիւնը:

•ԻՐԱՆԵԱՆ ընդդիմադիր շարժում մը (աքսորի մէջ) կիրակի օր կոչ ուղղեց միջազգային ընտանիքին, որ քննիչ յանձնախումբ մը ուղարկէ Իրան, քննութիւն բանալու համար անջատողականներու սպանութեան դէպքերուն շուրջ:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆ

ՊԼՈՔԻՆ ԱՆԳՈՐԾՆԵՐՈՒՆ ԹԻՒԸ ՆՈՒԱՋԵՑՆԵԼՈՒ ՀԵՌԱՆԿԱՐԸ՝ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹ

ՎԻԵՆՆԱ, 12 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Եւրոպական Միութեան ղեկավարները Շաբաթ օր աւարտեցին Վիեննայի մէջ իրենց կայացուցած երկօրեայ գերագոյն ժողովը՝ խոստանալով պայքարիլ անգործութեան դէմ, սակայն ցգուշանալով Եւրոպական Միութեան ապագայ ֆինանսաւորումին եւ ընդարձակումին մասին վիճելէ:

Գերագոյնը, ուր առաջին անգամ ըլլալով կեդրոնի ձախ կառավարութիւնները տիրական էին, իր քաղաքական օրակարգին թիւ մէկ առաջնահերթութիւնը դարձուց անգործութեան հարցը:

Եւրոպական միացեալ դրամանիշին շրջանառութեան դրուելու նախօրեակին անոր պիւտճէական եւ դրամական ժուռ իրականանալի թիրախներով, կառավարութիւնները իրարու կոչ ուղղեցին նոյնքան հեռու հասողութեամբ թիրախներ ճշդել պլոքին 17 միլիոն անգործներուն գործ հայթայթելու համար:

Հաղորդագրութեան մը մէջ ղեկավարները յայտնեցին, թէ աշխատանքը Ե. Միութեան թիւ մէկ առաջնահերթութիւնն է: Անոնք խոստացան աշխատանքային առիթներու ստեղծումին համար շարք մը նախաձեռնութիւններու դիմել:

Պլոքին մէջ անգործութեան համեմատութիւնը վերջերս 10 առ հարիւրէն նուազ համեմատութեան իջած է, սակայն անիկա կը շարունակէ բարձր մնալ բաղդատած Մ. Նահանգներու կամ Ճափոնի:

Ղեկավարները նաեւ դուռը բաց ձգեցին յառաջիկայ ամառուան համար որոշուած առանց տուգանքի վաճառքներու ջընջումի քայլը յետաձգելուն առջեւ:

ԸՆԴԱՐՁԱԿՈՒՄԸՆ ԴԺՈՒԱՐ

Միւս կողմէ, գերագոյնը մեծ բան չընաւ ընդարձակման լայնածիր գործընթացը արագացնելու համար մերժելով կարգ մը առաջարկներ, թէ Լաթվիա, Լիթվանիա եւ Սլովաքիա մաս կազմեն Էսթոնիոյ, Հունգարիոյ, Չեխ Հանրապետութեան, Էսթոնիոյ, Սլովենիոյ եւ Կիպրոսի իսկական, որուն անդամները արդէն անդամակցութեան համար բանակցութեանց սկսած են:

Ընդարձակումին պատրաստուելու համար, անհրաժեշտ է, որ պլոքը հիմնական բարեկարգումներու ենթարկուի՝ ֆինանսաւորումի եւ կառոյցի իմաստով:

Հոս է, որ պլոքը տարակարծիք է. աւելի հարուստ հիւսիսը կ'ուզէ Ե. Միութեան 100 միլիառ տոլար պիւտճէին իր մասնակցութիւնը կրճատել, մինչ աւելի աղքատ հարաւը, որուն երկիրները գլխաւոր շահառուները կը համարուին Ե. Միութեան շրջանային օժանդակութենէն, կը վերժեն, որ Պրիւքսէլէն իրենց առացած գումարները կրճատումի ենթարկուին:

Գերագոյնը վերահաստատեց իր յանձնառութիւնը *«Ազենտա 2000»* ծրագիրին գծով, որ կ'առաջադրէ մինչեւ Պրիւքսէլի Մարտ 24-26ի գերագոյնի պլոքին ֆինանսաւորման եւ երկրագործութեան մարզի պիւտճէի բարեկարգումները աւարտել:

ԹՈՒՐՔԻԱՅԻ ԴԻՐՔԱՒՈՐ

Թուրքիա Շաբաթ գիշեր յայտնեց, թէ Ե. Միութեան ղեկավարներու ժողովը բաւարար քայլեր չէ առած համոզելու համար թուրքերը, թէ նոյն չափանիշներով կը դատուին երկրները անդամակցութեան միւս թեկնածուները:

Պլոքը անցեալ տարի Թուրքիոյ անդամակցութիւնը առաջարկած էր՝ նշելով մարդկային իրաւանց մարզի մասին մտահոգութիւններ եւ Անգարայի ու Յունաստանի միջեւ բանավէճեր:

Թուրքիա պայմանով հակադարձած էր՝ պլոքին հետ տիալոկը խզելով:

Հաղորդագրութիւնը նաեւ, թէ Թուրքիա որեւէ պատճառ չունի այդ որոշումը փոխելու:

ՉԻԼԻԻ ԱՌԿԱԽԵՑ ԲՐԻՏԱՆԻՈՅ ԵՒ ՍՊԱՆԻՈՅ ՀԵՏ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԲՈԼՈՐ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Չիլի, որ կը փորձէ նախկին բռնատէր Աուկուսթօ Փինոչէն իր երկիրը վերապարձնելու համար իր արշաւին թափ տալ, շարաթավերջին Բրիտանիոյ եւ Սպանիոյ հետ պաշտօնական բոլոր այցելութիւնները առկախեց եւ իր օդանաւային ընկերութիւններէն պահանջեց, որ Չիլիէն դէպի բրիտանական Մայուինեան կղզիներ թռիչքները դադրեցնեն:

Միւս կողմէ, Չիլիի օդուժը առկախած է Սպանիոյ հետ արբանեակի մը կառուցման ծրագիրը եւ գինուրակաև օդանաւերու գնումը յետաձգած, իրրեւ հակադարձութիւն Փինոչէն Սպանիոյ արտայանձնելու ճիգերուն:

Արտաքին գործոց նախարար Խոսէ Միգել Ինսուլցա մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին յայտնեց, թէ Լոնտընէն իր դեսպանը տուն կանչելէն երկու օր ետք, Սանթիակօ որոշած է երկու երկիրներուն հետ պաշտօնական բոլոր այցելութիւնները առկախել:

Ինսուլցա, որ կը խօսէր Չիլիի Ապահովութեան Ազգային Խորհուրդին հինգ ժամ տեւողութեամբ ժողովէն ետք, չեչտեց, որ կառավարութիւնը պիտի շարունակէ նաեւ բնդդիմանալ Փինոչէի արտայանձնումի գործընթացին:

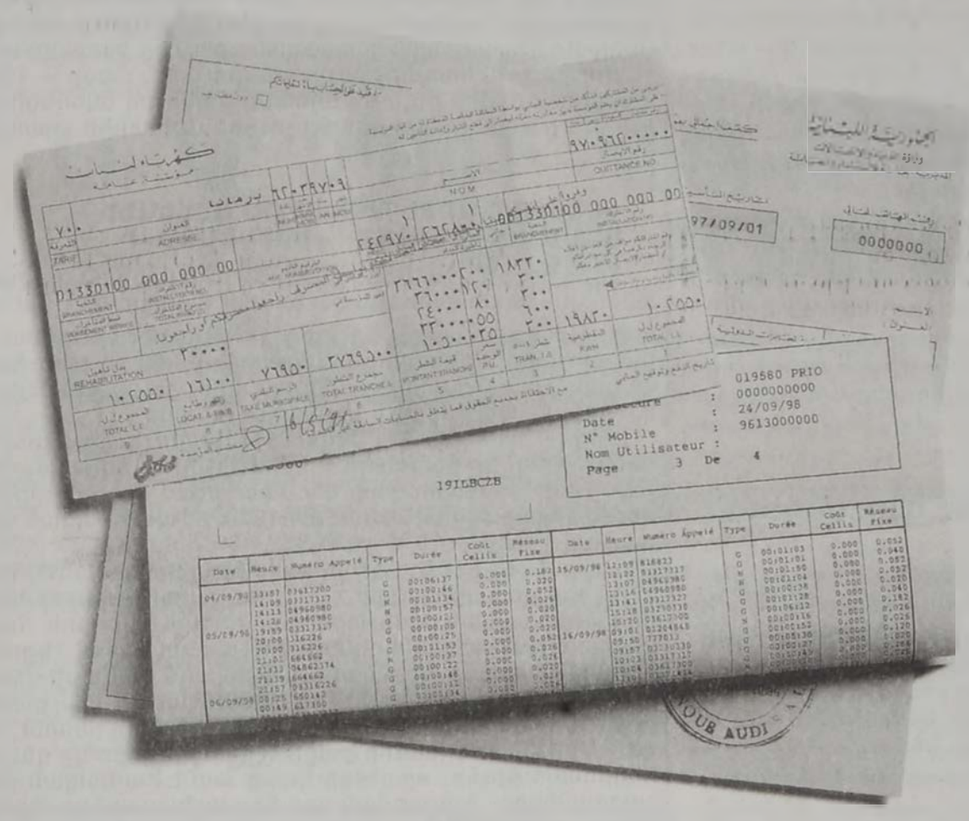
Շար.ը՝ էջ 10

ԵԼՑԻՆ ԵՒ ՓՐԻՄԱՔՈՎ ԿԸ ԶԳՈՒՇԱՑՆԵՆ ԻՐԵՆՑ ԸՆԴԴԻՄԱԴԻՐՆԵՐԸ

Նախագահ Պորիս Ելցին եւ վարչապետ Եւգենի Փրիմաքով չարաթավերջին յստակ դարձուցին իրենց քաղաքական բնդդիմադիրներուն, թէ անոնք պէտք չէ փորձեն Ռուսիոյ մէջ իշխանութիւնը վերադասաւորել կամ մարտահրաւէր ուղղել 1999ի պիւտճէի ծրագիրի նախագիծին:

Ելցին, որ երկու չարաթ հիւանդանոց մնալէ ետք, քաղաքական բեմ վերադարձած կը, Սահմանադրութեան Օրուան առիթով պաշտօնական ճաշկերոյթի մը ընթաց-

Շար.ը՝ էջ 10

ՁԵՐ ՀԱՃՈՒԵՑՈՂՑԵՐՈՒՆ ՎՃԱՐՈՒՄԸ ՎԱՍՏԱՀԵՑԷՔ ԴՐԱՄԱՏԱՆ ԵՒ ՇԱՀԵՑԷՔ BMW 323IA ՄԸ

Audi դրամատան մօս EXPRESS հաշիւ ունեցող ոեւէ անձ, որ ելեկտրականութեան, հեռաձայնի կամ բջիջային գիծի 3 հաշուեցոյցերէն առնուազն 2 հատին վճարումը վստահած է դրամատան, վիճակահանութեան մը ընթացքին առիթը պիտի ունենայ շահելու բոլոր առաւելութիւններով օժտուած եւ արձանագրուած 4 BMW 323IA 1999 իմիճաբարժներէն մէկը:

Համակարգիչը պիտի ճշդէ շահողները, 16 եւ 30 Նոյեմբերին, նաեւ 14 եւ 28 Դեկտեմբեր 1998ին:

Audi դրամատան EXPRESS հաշիւները ձեզի միշտ կը ներկայացնեն հաճելի անակնկալներ:

ՈՒՐԵՄՆ Ի՞ՆՉ ԲԱՆԻ ԿԸ ՍՊԱՍԷՔ ԱՅՍՕՐ ԻՍԿ Audi ԴՐԱՄԱՏԱՆ ՄԷՋ ՀԱՍՏԱՏԵՑԷՔ EXPRESS ՀԱՇԻՒ ՄԸ:

Մանրամասնութեանց համար դիմել ձեզի ամենամօս մասնաճիւղին, կամ հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն. 01-25 35 15 / 01-25 35 05

Banque Audi sal

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ ԱՌԸՆԹԵՐ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

10 Դեկտեմբեր 1998ին Հայաստանի նախագահին առընթեր Քաղաքական խորհուրդը գումարեց նիստ մը, որուն մասնակցեցաւ նախագահ Ռ. Քոչարեան:

◆ՆՈՐ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ

Խորհուրդի նիստին եռամսեայ հաշուետուութիւն ներկայացուց գործադիր քարտուղար Հրանդ Խաչատրեան, ապա նիստը րնտրեց յաջորդող երեք ամիսներու գործադիր քարտուղարը՝ Ընկերվարական ուժերու միութեան ատենապետ Ռուբէն Խուրշուդեան: Խորհուրդը գործադիր քարտուղարին րնտրութեան սկզբունք րնդունեց եռամսեայ պարտադիր հերթականութիւն: Որոշուեցաւ նաեւ, որ գործադիր քարտուղարը կրնայ վերընտրուիլ միայն փոխկիջումի պարագային: Քաղաքական Խորհուրդի նիստէն ետք լրագրողներուն մանրամասնութիւններ փոխանցեց Ռ. Խուրշուդեան:

◆ՆԱԽՈՐԴ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆԻ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ

Քաղաքական խորհուրդը Ռ. Քոչարեանին ներկայացուց նախորդ իշխանութիւններու ուղեկիցի քաղաքական գնահատականի իր րանաձեւը (որուն մասին սրին հաղորդած էինք): Հայաստանի նախագահը այս կծով նշեց, որ խորհուրդին կողմէ րնդունուած տարրերակը հիմնական կէտերուն մէջ կր համրնկնի իր պատկերացումներուն: Հաւանական է, որ նախագահը եկող օրերու րնթացքին յատուկ ուղերձով մր հրապարակէ իր մեկնարանութիւնները:

Ինչ կր վերաբերի Դի Ար Ք Մ ի եւ ՍԻՄ կուսակցութիւններու ներկայացուցած յատուկ կարծիքին, որ չատ աւելի սուր որակումներ ու արժանի կր գտնէր նախորդ իշխանութիւնները, անիկա Քաղաքական խորհուրդի նիստի քննարկման առարկայ չդարձաւ:

◆ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ՀԵՏԱԳԱՅ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆ

Նիստէն ետք տեղի ունեցած մամլոյ ասուլիսի րնթացքին Ռ. Խուրշուդեան յայտնեց, որ Քաղաքական խորհուրդը իր հետագայ գործունէութեան րնթացքին պիտի գրգռի ռազմավարական ծրագիրներու մշակումով եւ պիտի կազմէ ազգային համերաշխութեան, Հայաստանի արտաքին քաղաքականութեան, ազգային անվտանգութեան, ռազմական սկզբունքներու, Հայաստան-սփիւռք յարաբերութիւններու հայեցակարգերը: Ռ. Խուրշուդեան կոչ ուղղեց բոլոր քաղաքական ուժերուն, եւ մանաւանդ անոնց, որոնք մինչեւ օրս ձեւերն պահ կր մնան Խորհուրդի աշխատանքներէն, համագործակցելու «ազգային չահերը ճշդելու» համար: Այս կծով Ռ. Խուրշուդեան չնորհաւորեց Հ. Ց. Դ.ն, որ յաջողեցաւ նախորդ իշխանութիւններուն հանդէպ վրէժխնդրական մօտեցումներուն չյանձնուիլ, ինչպէս նաեւ «Շամիրամ»ը, որ համարձակութիւն ունեցաւ րնդունելու նախորդ իշխանութիւններուն սխալները:

Գործադիր քարտուղարը նշեց նաեւ, որ Քաղաքական խորհուրդի նիստին Ռ. Քոչարեան րսաւ, որ այս կառոյցը րնկերային-տնտեսական հարցեր քննարկել, սակայն միայն փորձագիտական եզրակացութիւններու հասնելու համար:

◆ՄԻՄԸ ՊԻՏԻ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ՄԱՍՆԱԿՑԻԼ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒՆ

Քաղաքական խորհուրդի նախկին գործադիր քարտուղար եւ ՍԻՄ կուսակցութեան նախագահ Հրանդ Խաչատրեան լրագրողներուն րսաւ, որ իր կուսակցութիւնը պիտի չարունակէ մասնակցիլ խորհուրդի աշխատանքներուն, հակառակ այն իրողութեան, որ նիստին րնթացքին Խորհուրդի անդամներէ համաձայն չեն գտնուած իր ներկայացուցած բանաւոր զեկուցումին, ինչ որ մեծ դեր խաղցաւ գործադիր քարտուղարի փոփոխութեան մէջ:

Հ. Խաչատրեան նշեց, որ Խորհուրդի գործունէութեան ուղղութեան փոփոխութիւններ կապուած է ամիս մր առաջ Հանրապետական— Երկրապահ նոր կուսակցութեան համագումարէն ետք Հայաստանի մէջ քաղաքական գործընթացներու փոփոխութեան: Ան աւելցուց, որ այդ համագումարին պաշտպանութեան նախարար Վ. Սարգսեանին ելոյթէ դրական երեսներ ունենալով հանդերձ, մտահոգիչ իրողութիւններ կր պարզէր. օրինակ՝ Հայաստանի մէջ որեւէ մարմինի մէջ մեծամասնութիւն կազմող ուժին կողմէ որոշում պարտադրելու սովորութեան ձեւաւորումը:

ԲՈՂՈՔՆԵՐ՝ ՆԱԽԻՋԵՒԱՆԻ ՄԷՋ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑՈՂ ՍՐԲԱՊՂՇՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ

Նախապէս տեղեկացուցած էինք չորս հայ ճարտարապետներու ականատեսի վկայութիւնները Նախիջեւանի սահմանին վրայ գտնուող հայկական գերեզմանատան մը քանդումին վերաբերեալ: Չորեքշաբթի, 9 Դեկտեմբերին, այս հարցը նոր տարողութիւն ստացաւ, երբ երեւանէն էջմիածինէն հաղորդուեցաւ, թէ Հայաստան արդէն իսկ քայլեր առած է հարցը «ԵՈՒՆԵՍՔՕ»ին ներկայացընելու համար, իսկ Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Ա. արդէն իսկ նամակով մը դիմած է յիշեալ կազմակերպութեան գլխաւոր տնօրէն Ֆրետերիքօ Մայորին:

7 Դեկտեմբերին, դիմելով «ԵՈՒՆԵՍՔՕ»ի տնօրէն Մայորին, վեհափառը իր ընդվզումը յայտնեց Նախիջեւանի մէջ կատարուող այս սրբապղծութեան համար եւ խընդրեց անկէ, որ հնարաւոր բոլոր միջոցներով փրկէ հայկական պատմական յուշարձանները: Վեհափառը իր նամակին մէջ կ'ըսէ. «Թէ Հայաստանի եւ թէ սփիւռքահայութեան անունով կը դիմեմ ձեզի խնդրելով դիմել անհրաժեշտ միջոցներու, վերջ տալու համար այս աւազակութեան, որ մարդկային արժէքներու աղաղակող ոտնահարում է եւ սրբապղծում սրբազան յուշարձաններու, որոնք եղած են ուխտի եւ աղօթքի վայրեր: Մենք խորապէս վրդովուած ենք, որ նման ոտնահարումներ բացայայտօրէն կը կատարուին եւ աշխարհը կը մնայ անտարբեր»:

Վեհափառը նաեւ նամակով մը դիմեց Եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդին:

●ԵՐԵՒԱՆԻ ՀԱԿԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆԸ

Նախիջեւանի Ջուղա քաղաքի հայկական գերեզմանատան պղծումի ականատեսներէն Արփիար Պետրոսեան, որ հայկական ճարտարապետութիւնը ուսումնասիրող միջազգային կազմակերպութեան մը անդամ է, նամակ մը յղած է նոյն կազմակերպութեան նախագահ Արմէն Հախնազարեանին, որ իր կարգին ահազանգ հնչեցուցած է Հայաստանի մշակոյթի նախարարութեան մօտ անոր տրամադրելով նաեւ լուսանկարներ: Նախարարութեան Յուշարձաններու պահպանութեան վարչութեան պետ Գագիկ Գիւրջեան հաղորդեց, թէ իրենք դիմած են Հայաստանի կառավարութեան եւ նախագահի աշխատակազմին: Վարչութեան ղեկավարութիւնը տեսակցած է նաեւ կաթողիկոսական ընդհանուր փոխանորդ Գարեգին արք. Ներսիսեանի հետ, որ խոստացած է նիւթերը ներկայացնել Միջին Ասիոյ եւ Կովկասի իսլամ առաջնորդին: Հայկական ճարտարապետութեան Ուսումնասիրութեան կազմակերպութիւնը դիմած է նաեւ Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան «ԵՈՒՆԵՍՔՕ»ի հարցերու պատասխանատուին, որ նիւթերը տարած է Փարիզ զանոնք «ԵՈՒՆԵՍՔՕ»ին ներկայացնելու եւ միջազգային հանրութեան ուշադրութիւնը հրաւիրելու նպատակով: Արմէն Հախնազարեան իր վրդովումը յայտնեց ի տես այն փաստին, որ մինչ Պարսկաստան կը վերականգնէ իր հողամասերուն վրայ գտնուող հայկական ճարտարապետական յուշարձանները, անդին Նախիջեւանի մէջ մշակութային ցեղասպանութիւն կը կատարուի:

Ջուղայի 10 հազար խաչքարներուն մէկ մասը 9- 10րդ դարերու գործեր են: Իսկ այնտեղ գտնուող եկեղեցիներէն մէկ քանին իրենց նմանը չունին աշխարհի տարածքին:

●ՄԵՍՐՈՊ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԱՇՃԵԱՆԻ ՆԱՄԱԿԸ ՅՂՈՒԱԾ «ԵՈՒՆԵՍՔՕ»Ի

Հինգշաբթի, 10 Դեկտեմբերին, Հայկական յուշարձաններու պահպանութեան Ֆոնտի նախագահ Մեսրոպ արք. Աշճեան նամակ մը յղեց «ԵՈՒՆԵՍՔՕ»ի գլխաւոր քարտուղար Ֆրետերիքօ Մայորին, Նախիջեւանի հայկական պատմական յուշարձաններու աւերման նշեալ մտահոգիչ փաստերուն կապակցութեամբ:

Ան իր նամակին մէջ վկայութիւններու եւ փաստերու հիման վրայ կը բացատրէ իրողութիւնը եւ եզրակացնելով կ'ըսէ. «Վստահաբար սա մտածուած ծրագիր մըն է, որուն նպատակը այս հնագիտական եւ պատմական արտակարգ վայրի ոչնչացումն է»:

Ապա ան կը նշէ 5րդ դարու յայտնի պատմական Ջուղա (Ջուլֆա) քաղաքին դերը որպէս Եւրոպան Ասիոյ միացընող տնտեսական, առեւտրական ծաղկուն կեդրոն ճարտարապետական անկրկնելի յուշարձաններով լեցուն, որոնցմէ մասամբ պահպանուած է միայն քաղաքի վերոյիշեալ գերեզմանատունը իր 3000էն աւելի խաչքարերով: Մեսրոպ արք. Աշճեան վստահութիւն կը յայտնէ, որ «ԵՈՒՆԵՍՔՕ»ի գլխաւոր քարտուղարը ի գործ կը դնէ իր հեղինակութիւնը, որպէսզի կանգ առնէ հայկական յուշարձաններու ոչնչացման այս նոր աշխատանքը, որովհետեւ «ԵՈՒՆԵՍՔՕ»ն չի կրնար անտարբեր մնալ մշակութային այս ժառանգութեան աւերման երեւոյթին հանդէպ. ժառանգութիւն, որ քեւէ հայկական է, բայց եւ կը պատկանի համայն մարդկութեան»:

Ֆոնտը կ'ակնկալէ. ինչպէս նամակի վերջաւորութեան կը նշէ սրբազանը, որ «ԵՈՒՆԵՍՔՕ»ն անմիջապէս կը միջամտէ. որպէսզի Ազրպէյճանի իշխանութիւնները դադրեցնեն Ջուղայի գերեզմանատան քանդումը. եւ համոզուած է, որ վերստին իրենց տեղերը կը զետեղուին արդէն իսկ տեղափոխուած քարերը: Նաեւ Ազրպէյճան պէտք է անհրաժեշտ քայլերու դիմէ այս վտանգուած գերեզմանատան վերջնական պահպանումը ապահովելու համար:

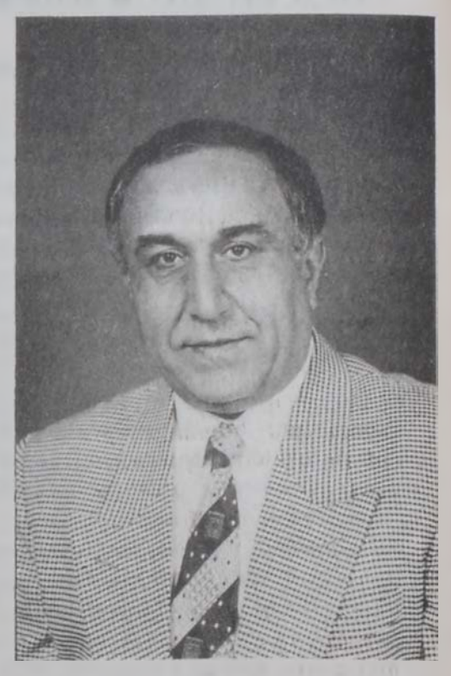
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ՆԱՄԱԿԸ ՀԱՍԱՔ ՀԻՐԱՔԻ

Ամենայն հայոց Գարեգին Ա. կաթողիկոսը, Նիւ Եորքէն շնորհակալական նամակ մը յղեց Ֆրանսայի նախագահ Ժաք Շիրաքի՝ 1988 թուականի երկրաշարժի տասներորդ տարելիցի առիթով վեհափառ հայրապետին ուղղուած նախագահի նամակի առիթով:

«Դուք իրաւացի էք ըսելու՝ «Կեանքը յաղթանակեց»: Հայաստան դուրս կու գայ վշտի խաւարէն եւ ազգի տեսիլքով կը քալէ դէպի իր ապագան՝ ուշքի կանգնելով եւ զարգանալով», կ'ըսէ վեհափառ հայրապետը իր նամակին մէջ:

Վեհափառը նաեւ Հայաստանեայց եկեղեցիի եւ համայն հայութեան անունով իր երախտագիտութիւնը կ'արտայայտէ Ֆրանսայի կողմէ Հայաստանի ցուցաբերուած մշտական աջակցութեան համար:

ԲԵՐԻՈՅ ԹԵՄԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒ՝ Ս. ԼԻՊԱՐԵԱՆ ՎԵՐԸՆՏՐՈՒԵՑԱՒ

30 Նոյեմբեր - 1 Դեկտեմբեր. 1998ին կայացան Սուրիական Արաբական Հանրապետութեան խորհրդարանի ընտրութիւնները:

250 պատգամաւորական տեղերու համար 7364 թեկնածուներ մասնակցեցան ընտրութեան:

5,501,940 քաղաքացիներ քուէարկեցին, արձանագրելով մասնակցութեան 82,2 առ հարիւր տոկոս:

Սուրիոյ քաղաքական 7 կուսակցութիւններէն կազմուած Ազգային Յառաջդիմական ճակատը յատուկ ցանկերով մասնակցեցաւ ընտրութիւններուն: Նորընտիր խորհրդարանին մէջ ճակատի ներկայացուցիչներու թիւը կը կազմէ 167:

Ընտրութեան արդիւնքով խորհրդարան առաջին անգամ ըլլալով մուտք գործեցին 174 երեսփոխաններ, իսկ 76ը վերընտրուեցան: Այս ընտրութենէն 24էն 26ի բարձրացաւ իգական սեռի ներկայացուցիչներու թիւը:

Վերընտրուող երեսփոխաններու շարքին է Բերիոյ թեմի թեկնածուն ճարտարապետ Սիմոն Լիպարեան, որ ստանալով 436,484 քուէ Հալէպի ցանկին մէջ 8րդ տեղը գրաւեց (ընդամէնը 20 երեսփոխան):

Յիշենք, որ սուրիահայութիւնը գործօն մասնակցութիւն բերաւ ընտրական աշխատանքի բոլոր հանգրուաններուն:

ՀԱՅ - ԹՐՔԱԿԱՆ «ՓՈԽԿՐԱԿՈՑՆԵՐ» *ՄԱՔ ԱՍՊԻՈՆԷՆ*

Ինչպէս նախապէս հաղորդած էինք, ՄԱԿի Ընդհանուր ժողովի րնթացքին րնդունուեցաւ Ցեղասպանութեան ոճիրի կանխարգիլման եւ պատիժի վերաբերեալ ՄԱԿի 1948 թուականի հուշակագրի յիսնամեակը նշելու Հայաստանի եւ համահեղինակներու կողմէ ներկայացուած որոշումին առաջարկը: Ընդհանուր ժողովի րնթացքին մասին ստացուած մանրամասնութիւններու համաձայն, 2 Դեկտեմբերին գումարուած վերոյիշեալ նիստին րնթացքին Հայաստանի եւ Թուրքիոյ ներկայացուցիչներ հակադրուեցան Հայկական Ցեղասպանութեան հարցով, ինչ որ արձանագրուեցաւ նիստի ատենագրութեան մէջ:

ՄԱԿի մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան մնայուն ներկայացուցիչ Մովսես Արկելեան վերոյիշեալ առաջարկին նախագիծը ներկայացնելու րնթացքին յստակօրէն նշեց 20րդ դարու առաջին ցեղասպանութիւնը՝ 1915 - 1923 օսմանեան կայսրութեան կողմէ գործադրուած մէկուկէս միլիոն հայերու ջարդը, որուն երկու տասնամեակ ետք յաջորդեցին հրեաներու, սլաւներու եւ գնչուներու րնաջնջումը: Ռ. Աչխարհամարտի րնթացքին:

Հայ ներկայացուցիչին ելոյթէն ետք ՄԱԿի մէջ Թուրքիոյ ներկայացուցիչը, իր պատասխանելու իրաւունքէն օգտուելով, ելոյթ ունեցաւ ան «կայսրութեան երկու դար տեւած փլուզումի րնթացքին» նաեւ Թուրքերու կրած «տառապանքներուն» մասին սովորական դարձած յանկերգը կրկնելէ եւ ստամանեան եւ ժամանակակից թրքական պետութիւններուն մէջ եւ սահմանագտուած կատարելէ ետք խօսեցաւ հայ եւ օտար գիտնականներու «տարրեր» եզրակացութիւններու, նոյնիսկ բրիտանացի եւ ամերիկացի դիւանագէտներու «տարրեր» տեսակէտներուն մասին: Իր ելոյթին աւարտին ան բառացիօրէն րսաւ. «Ես կր հաւատամ, որ հայերը բաւարար չափով հարստութիւններ ունին իրենց ինքնահաստատումը այլ միջոցներով իրականացնելու, քան դիմելու անցեալի ողբերգութիւններուն: Եւ անցեալը հայերուն պիտի սորվեցնէ խաղաղութեան օգուտները»:

Նոյնպէս պատասխանելու իր իրաւունքէն օգտուելով Մովսես Արկելեան դարձեալ ելոյթ ունեցաւ եւ մասնաւորաբար վկայակոչեց Մեծն Բրիտանիոյ արտաքին գործոց նախարար Լորտ Քերզընի հարցապրումը 1923ի Լօզանի խորհրդաժողովին՝ ուղղուած թրքական պատուիրակութեան պետ Իսմէթ փաշային. «Պատերազմէն առաջ երեք միլիոն հայեր կային Փոքր Ասիոյ մէջ: Այժմ մնացած է 130 հազար: Ո՞ւր են մնացեալները: Անձնասպան եղան՞ կամաւոր ձեւով անհետացան»: Այնուհետեւ Մ. Արկելեան մէջբերեց Թուրքիոյ մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Հենրի Մորկընթաուի վկայութիւնը՝ «Դեսպան Մորկընթաուի Վկայութիւնը» գիրքէն, ուր ամերիկացի դիւանագէտը կր բացատրէ, թէ ի՛նչպէս Երիտասարդ Թուրքերը, օգտուելով Ա. Աշխարհամարտի պատեհութենէն, փորձեցին Փոքր Ասիոյ մէջ հայերու ոչնչացումով ձերբազատիլ «Հայկական Հարցէն»: Հայ ներկայացուցիչը անդրադառնալով անցեալի դասերը սորվելու մասին թուրք ներկայացուցիչին «խրատներուն» բացատրեց, որ անցեալի յանցագործութիւններու մոռացումն է, որ պայմաններ կր ստեղծէ անցեալի սխալներու կրկնութեան համար:

ԿԵՐՊԱՐԸ ԵՒ ԱՆՈՐ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ ՍԵՐՈՒՆԴՆԵՐՈՒ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Դրական կերպարը պատմական, գրական եւ կեղծարուեստական իմաստ ամենայնի ուսանելի եւ օրինակելի տիպարը կամ հերոսն է, որ մասնակի կամ ամբողջական ձեւով կը մարմնաւորէ եւ կը խորհրդանշէ անհատական, հաւաքական, ազգային եւ համամարդկային առաքինութիւնները ու ճգտումները: Հետեւաբար, մանկավարժական առումով եւ դաստիարակչական իմաստով խիստ կարեւոր պահ է աշակերտներու առօրեայ չփումը անցեալի եւ կեղծանի կերպարներու հետ: Մանուկներու եւ պատանիներու մօտ յատկապէս բնական պահանջ է առասպելական եւ հեքիաթային դրական հերոսներու նմանելու ճգտումը, որ կը համապատասխանէ անոնց մատղաշ եւ փխրուն հոգիներու ազնուութեան՝ բարիին եւ տկարին օգնութեան փութալու իմաստով:

Վարակիչ եւ դաստիարակիչ է դրական կերպարը ոչ միայն մանուկներուն, այլ նաեւ չափահասներուն համար: Իր նմաններուն եւ տկարներուն օգնութեան հասնելու մնայուն պատրաստակամութեամբ եւ անմիջականութեամբ, իր քաջութեամբ եւ խիզախութեամբ, իր արկածախնդիր խաւնուածքով, իր պարկութեամբ եւ համեստութեամբ, իր առաքինութեամբ եւ անբասիր նկարագիրով, իր մարդասիրութեամբ եւ հայրենասիրութեամբ համամարդկային եւ ազգային իւղայներ մարմնաւորող հերոսը կամ կերպարը կ'անոյշ, կապող ու «տանող» է իր ջերմութեամբ, ներշնչող եւ ոգեշնչող է իր հաղորդականութեամբ եւ ջերմեւանդութեամբ, խթանող ու մղիչ ուժ է իր խանդավառութեամբ. մինչեւ իսկ «խենթութեան» եւ ծայրայեղութիւններու մղող տարերային գործօն է ան իր պատճառած գինովութեամբ:

Արդարեւ, կեանքի ճակատագրական պահերէն մէկն է սոսկական մարդու եւ դրական կերպարի հանդիպումը, որ կրնայ հիմնովին կերպարանափոխել, լուսաւորել եւ պայծառացնել անհատի մր, հաւաքականութեան մր եւ մինչեւ իսկ պայմանաւորել ամբողջ ժողովուրդի մր պատմութեան րնթացքն ու ճակատագիրը:

Դրական կերպարը մարդու եւ պատմութեան կերտիչ է. իսկ հայակերտումի իմաստով, ան հզօրագոյն գործօնն է: Հետեւաբար, կերպարներու պատշաճ ներկայացումը մեր դաստիարակչական գլխաւոր մտահոգութիւններէն մէկը պէտք է նկատել. այդ իմաստով եւս, դժբախտաբար, մեր դասագիրքերն ու դաստիարակները, յարգելով հանդերձ բացառութիւնները, պարագայական մօտեցումի ցուցաբերելով՝ չեն հիմնուիր սկզբունքային եւ ծրագրուած քաղաքականութեան մը վրայ. ինչ որ յաճախ իր նպատակէն կը շեղէ կերպարներու րնութագրումը եւ կը տկարացնէ անոնց տպաւորութիւնը, անորոշութեան եւ խարխափումի կացութիւն մը հաղորդելով աշակերտներուն: Այդ իմաստով խիստ կարեւոր եւ որոշիչ գործօն է դաստիարակի կազմաւորումը, անոր պատմամշակութային ենթահողը եւ ազգային պատկանելիութեան ու կոչումին գիտակցութիւնը, ինչ որ մեր մեծագոյն եւ բացայայտ թերիներէն մէկն է ներկայիս: Հետեւաբար նախապայման է ՀԱՅ ՈՒՍՈՒՑԻՉԻ ԿԵՐՊԱՐԸ եւ մենք պարտաւոր ենք այդ մեկնակէտէն սկսելու:

Մանկապատանեկան մակարդակի վրայ իրենց կախարդական հմայքով եւ քաջողականութեամբ աշակերտներուն վրայ մեծ տպաւորութիւն կը գործեն յատկապէս իրենց արկածախնդրութեամբ քաջագործութիւններով եւ րնդհանրապէս իրենց հերոսական արարքներով բնորոշուող կերպարները (Ոդիսեւս, Սասունցի Դաւիթ, «Սուփերմէնն» եւ այլն): Ջափահասներու, բարձրագոյն կարգերու ուսանողութեան եւ մտաւորականութեան համար գաղափարական հիմքն է քաղաքական րեւեռը. այդ իմաստով, անոնց համար րնկերային, ազգային եւ համամարդկային արժէքներ եւ իտէալներ մարմնաւորող կերպարներն են աւելի ուսանելի եւ օրինակելի (Սոկրատ, Քրիստոս, Նարեկացի, Մարքս եւ այլն), եւ մենք այս վերջիններուն վրայ կանգ կ'առնենք պահ մր՝ անդրադառնալով երեք յատկանշական երեւոյթներու եւ րնութագրելով անոնց գործունէութիւնը «պատմական» դիտանկիւնէն:

Կերպարներու րնտրութիւնը ենթակայական տուեալներէ կր մեկնի յաճախ, եթէ թելադրուած պահանջ չէ. իսկ ենթակայականը միշտ յարաբերական է՝ անհատական խաւնուածքի, անձնական նախասիրութեան եւ կազմաւորումի թելադրանք. հետեւաբար պատասխանատու եւ րախտորոշ քայլ է այդ րնտրութիւնը դաստիարակչական առումով, որմէ մեծապէս կախուած է մեր մատղաշ սերունդներու ապագան՝ պատկանելիութեան, ազգային գիտակցութեան եւ հպարտութեան իմաստով: Եւ նկատի ունենալով, որ անոնք րնդհանրապէս իրենց նուիրակատացած յատկանիշներով կր ներկայանան մեզի, անհրաժեշտ է մեծ րծախնդրութեամբ կատարել անոնց «պատշաճեցումը» մեր ժամանակին՝ չնչեսմացնելու համար անոնց արժէքն ու տարողութիւնը նոր սերունդի աչքին: Կարելի չէ «այժմէականութեան» անունով եւ կամայական ու քմահաճ մեկնարանութիւններով խեղաթիւրել անոնց իսկական դիմագիծը՝ գանոնք «ժամանակակից» հանդերձանքով օժտելու պատրուակով:

Այդ հասկացողութեամբ մեր ներկան թէեւ խիստ ժլատ, չբռնելու համար «անապատ» է դրական օրինակելի կերպարներու իմաստով, մեր պատմութեան փառաւոր էջերը, սակայն, անհամեմատօրէն հարուստ ու չուայլ են հպարտաւիթ երեւոյթներով. այդ անընդգրկելի եւ անրադարձելի փաղանգին մէջէն մեր ուշադրութիւնը կր կեդրոնանայ հայոց պատմութեան անրադարձելի երեք մեծ երեւոյթներու վրայ, որոնք իրենց կոչումով եւ առաքելական գործունէութեամբ

ՄԵԼՔՈՆ ՏԷՄԻՐՃԵԱՆ

Շար.ը՝ էջ 8

ՀԱՅԵՐԸ ՀԱՒԱՏՈՒՄ ԵՆ ԻՐԵՆՔ ԻՐԵՆՑ

Անցնող հարիւրամեակը հայոց պատմութեան ամէնէն լեցուն էջերէն մէկն է. հարիւրամեակ մը, որուն ընթացքին իրերայաջորդ աղէտներ եւ յաջողութիւններ իրենց կնիքը դրին հայ ազգային նկարագիրին վրայ: 21րդ դարու սեմին, պէտք է փորձել յետադարձ ակնարկով մը վերլուծել 20րդ դարու հայոց պատմութեան իրադարձութիւնները, եւ ապա ճշդել ապագային նայելու մօտեցումները: «Հայաստանի Հանրապետութիւն» օրաթերթին յօդուածագիրը այդ փորձը կը կատարէ՝ կեդրոնանալով անցնող տասնամեակի դէպքերուն վրայ եւ անոնց հիման վրայ հետագայ քայլերու նախագիծ մը կը ներկայացնէ լաւատես ոճով:

20րդ դարը հայերիս համար մեր ամբողջ պատմութեան կտրուածքով ամենակարեւոր եւ նպատակամէտ ժամանակներէն էր՝ պետականութեան վերահաստատման առումով, որովհետեւ եթէ անգամ Կիլիկիայի հայկական պետականութիւնն էլ հաշուենք, մեր պատմութիւնը հազիւ մի քանի հարիւր տարի հաշուի անկախ պետութեան գոյութիւնը:

Դժուարութիւններ կան ու կը լինեն, բայց ժողովուրդն իր նպատակին հասել է: Չէի ասի, որ ամէնը հնչդ է արուել ու լաւ է արուել: Ո՛չ: Շատ բան սխալ է արել ու վատ է արուել: Ու սխալուել ենք յաճախ: Սկզբունքօրէն: Սխալ էր մեր քաղաքականութիւնն Ադէտի գօտում, երբ տարբեր երկրներից օգնութեան եկած շինարարներին մեր գործադուլներով համարեա յետ ուղարկեցինք. սխալ էր «Նաիրիտի» փակումը, որ աշխարհում հզօր գործարաններից մէկն էր եւ որի բնապահպանական հարցերը կարգաւորելու համար պատկառելի գումարներ էին առաջարկւում: Ու եթէ մենք գնում էինք անկախութեան, ուզում էինք անկախ պետութիւն ունենալ, մեզ պէտք էր կայուն աշխատող արդիւնաբերութիւն, պէտք էր նոյնքան կայուն գիւղատնտեսութիւն, յստակ համագործակցող ենթակառոյցներ: Յետոյ մենք կանգնեցրինք Մեծամօրի կորիզային կայանը, որը դարձեալ սխալ էր, որովհետեւ երկրի ուժային ապահովութիւնը ներքին ու արտաքին անվտանգութեան խնդիր է: Ու չեմ ուզում ոեւէ մէկին մեղադրել: Ու չեմ կարծում, որ դրանք մասնաւոր սխալներէն՝ այս կամ այն անհատի հետ կապած: Յիշենք՝ այդ որոշումները ոգեւորութեան ինչ ալիքների վրայ ընդունուեցին: Ինչպէս համընդհանուր բնկումով մի կաթսայի մէջ խառնեցինք մեր ազգային բոլոր խնդիրները՝ քաղաքական, տնտեսական, բնապահպանական, մշակութային: Դա սկզբունքային սխալ էր: Անկախութեան համար քաղաքական որոշումները մեզ բաւարար էին թւում. մենք չէինք պատկերացնում, որ Խորհրդային Միութեան փլուզումը ոչ միայն մեզ քաղաքական ազատութիւն էր տալիս, այլեւ տնտեսական կապեր խզում, հետեւաբար եւ՝ արդիւնաբերութեան կազմաքանդում: Մենք ունէինք մեզ բաւարարող գիւղատնտեսութիւն, հզօր արդիւնաբերութիւն: Մենք տարեկան 10 միլիարդ ռուբլու արդիւնք էինք տալիս, հանրապետութեան պիւտճէն 3 միլիարդ էր: Մենք կարող էինք մեզ պահել:

Ու հիմա էլ ինչքան ուժեղ լինենք, այնքան արագ կը լուծենք Ղարաբաղի հարցը: Ներկայ դրութիւնը մեզ համար դրական երեւոյթ է: Պատերազմ չկայ՝ մէկ, Ղարաբաղն ինքնուրոյն պետութիւն է՝ երկու: Անկախ աշխարհի ճանաչումից, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութիւնը գործող կառոյց է: Փոխ գիչումների ճանապարհով հարցն ի վերջոյ կը լուծուի:

Ընդհատենք ամենահետաքրքիր է. բայց իրաքանչիւրս մեր տեղում մեր աշխատանքը գնահատելով. պիտի շարունակենք: Ու առաջ գնանք: Հայ ժողովուրդն այդ իրաւունքն ունի: Ու Հայաստանի Հանրապետութիւնն այդ հնարաւորութիւնն ունի:

Մենք միայն մէկ ընդհանուր խնդիր ունենք՝ արդիւնաբերութեան վերագործարկումը, որ կը լուծի կենսամակարդակի կայունացման ու աստիճանական բարձրացման հարցը, մարդկանց աշխատանք ու երաշխիք տալով:

Մենք շուկայական յարաբերութիւնների մէջ ենք: Միամիտ կը լինի այն մարդը, որ կը կարծի, թէ ձեռքով կարող է կօշիկ ու շոր կարել ու համաշխարհային շուկայ դուրս գալ: Նոր արհեստագիտութիւն է հարկաւոր:

Հարկաւոր է նոր մտածողութիւն: Համաշխարհային շուկայ մտնելու համար մենք պիտի կարողանանք ստեղծել նորը եւ եղածից լաւը, որպէսզի դիմակայենք մրցակցութեանը: Իսկ դա պիտի անի գիտութիւնը: Ու պիտի անի պետութեան գլխաւորութեամբ: Մէկ միասնութեան գլխաւորութեամբ: Մէկ միասնական քաղաքական-տնտեսական-գիտական-մշակութային զարգացման ծրագրով: Մի կողմից արտադրութեան վերագործարկումը եւ մրցունակութեան ապահովումը, միւս կողմից գիտութեան զարգացումը: Աշխարհի ոչ մի երկրում գիտութիւնն անմիջաբար շահութաբեր չէ եւ փող չի ստեղծում միանգամից, բայց առանց զարգացած գիտութեան, առանց գիտութիւն-արտադրութիւն փոխկապի ոչ մի երկիր չի առաջադիմի:

Եւ այսօր պիտի մտածենք 10-20-30 տարուայ հեռանկարով, այսինքն՝ 21րդ դարի: Պիտի մտածենք պետական մակարդակով: Գիտութիւնը չի կարող այս կամ այն գիտնականի մենաշնորհը կամ մասնաւոր լինել: Գիտութիւնը համաշխարհային արժէք է: Երբ մենք ստեղծում էինք «Նաիրիտ» հաշուիչ մեքենան, աշխարհում դա առաջաւոր արհեստագիտութիւն էր: Եթէ կարողանայինք շարունակել նոյն ոգով ու նոյն արդիւնաւետութեամբ, այսօր համաշխարհային շուկայում համակարգիչների առումով լրջագոյն մրցակից կը լինէինք՝ վիթխարի շահոյթ ապահովելով Հայաստանի Հանրապետութեանը: Բայց մենք կանգ առանք: Տարբեր պատճառներով՝ անբաւարար զարգացած արհեստագիտութիւն մտածողութեան հետ մնալու: Ամերիկացիները կարողացան ստեղծել համաշխարհային մտքի միաձուլում: «Ինթել»ը ընկերութեան հետ Եւրոպայում տասնեակ գործարարներ ու ակադեմիաներ էին աշխատում: Մենք չկարողացանք այդ եւ այլեւայլ երեւոյթների փիլիսոփայական իմաստաւորումը տալ, եւ մեր հասարակական մտքի ոչ բաւականաչափ զարգացումը կաշկանդեց մեր թեքնիք մտքի առաջընթացը: Ահռեսարակ գիտատարտադրական տեսակէտից Խորհրդային Միութիւնը յետ էր մնում աշխարհից, եւ մենք հիմա Հայաստանի Հանրապետութիւնում պիտի չանանք յաղթահարել այդ «ժառանգութիւնը»: Մեր գիտնականներն այդ ներուժն ունեն: Բայց նիւթական միջոցների սահմանափակութեան պատճառով մենք դարձեալ կաշկանդում ենք գիտութեան առաջընթացը, օրինակ, մեր գիտնականներին հրաւիրում են ամենատարբեր գիտական խորհրդաժողովների, հրաւէրքների շատ քիչ մասն ենք կարողանում ընդունել, բայց չէ՞ որ այդ հանդիպումներում մտքերի փոխանակութիւն է ծաւալւում, մտքից միտք է ծագում, մինչդեռ մենք արտաքին աշխարհի հետ մեր հաղորդակցութիւնը նիւթական պատճառներով սահմանափակելով՝ կոզիանում ենք, պահածոյացնում մեր միտքը: Իսկ մենք գիտական մակարդակի պահպանութեան խնդիր ունենք, որը համաշխարհային գիտութեան հետ պիտի համեմատուի: Ուրիշ ճանապարհ չկայ: Գիտնականի աշխատանքը պէտք է գիտական շրջանառութեան մէջ դրուի, որպէսզի զարգանայ եւ արդիւնքներ ունենայ: Ուրախ եմ, որ վերջին տարիներին աշխուժացել է գիտական կոչումների ձգտումը, գիտական մրցոյթներին մասնակցութիւնը, մեր հանրապետութիւնը միջազգային գիտականգրանտներ ստանալու մէջ բաւականին առաջադիմել է: Ու պէտք է ընտրել այն ուղղութիւնները, որոնք շահեկան են ու պէտք են մեր երկրին ու մեր ժողովրդին:

Ժամանակը միշտ սրբագրում է ինքն իր սխալները, եւ մարդկութեան գոյութիւնը վկայում է, որ մարդկութիւնը միշտ առաջադիմել է՝ տարբեր տեղապտոյտները միայն ժամանակաւոր են: Ու հաւատացած եմ, որ 2000ին եւ յետոյ մենք բարելաւելու ենք մեր երկրի եւ մեր ժողովրդի վիճակը: Մի օրում ոչինչ չի փոխւում: Մի օրում յեղափոխութիւններ չեն լինում: Ու գիտութեան մէջ յեղափոխութիւններն անում են աւելի շուտ որեւէ նպատակի շուրջ համախմբուած գիտնականները, քան անհատները: Անհատները ղեկավարում են, առաջնորդում, բայց առանց հասարակական մտածողութեան լուրջ նուաճումներ չեն լինում: Դժուար թէ գիտութեան որեւէ ասպարէզում այսօր յայտնուի նոր Կալիլէյ եւ ասի. «Այսօր յայտնուեցի, պտտւում է», այսինքն՝ ի հեճուկս ընդունուած եւ իշխող պատկերացումների ու օրինաչափութիւնների, յայտարարի ու հաստատի նոր սկզբունք, նոր ճշմարտութիւն, որի օրէնքները գործեն: Գիտութեան առանձին ասպարէզներում գուցէ գտնուեն մարդիկ, որ նոր վարկածներ առաջադրեն ու պաշտպանեն: Ասենք՝ անբուժելի ինչ-որ հիւանդութեան բուժումը գտնուի: Դա կը լինի, չեմ կասկածում, բայց ընդհանուր առմամբ, մէկ մարդը կամ մարդկանց խումբը յեղափոխութիւն անել գիտութեան մէջ հազիւ թէ կարողանայ այլեւս: Զարգացումը պիտի լինի ճիշդ ուղղութեամբ եւ համալիր մօտեցումով: Չի կարելի, որ թեքնիք եւ հասարակական միտքը իրենց զարգացման մէջ միմեանց չհետաքաշեն, այդ պարագայում նրանք կը կաշկանդեն մտքի զարգացումն ընդհանրապէս: Մեզ պէտք չեն մարդասիրական օգնութիւններ, մեզ պէտք են զարգացման ծրագրերում ներդրումներ:

Հայերն աշխատել գիտեն: Հայերն աշխատել սիրում են: Հայերը հաւատում են իրենք իրենց:

ՆԱՀԱՏԱԿՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆ ԹԻՒԸ. 7 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 1988 Թ.

7 Դեկտեմբեր 1988ի երկրաշարժը տասնեակ հազարներով զոհեր խլեց: Սակայն աղէտէն ետք երբեք չյստակացուեցաւ, թէ ճի՛շդ քանի հազար էր զոհուածներուն թիւը. յիշեցնենք, թէ օրին «Ազդակ»ին հասած տուեալներուն համաձայն, ընդհանուր զոհուածներուն թիւը 60,000 էր, իսկ վիրաւորները՝ 10,000: Հետագային սակայն, պաշտօնապէս ներկայացուած թիւը եղաւ 25,000: Ստորեւ տրուած ուսումնասիրական յօդուածը, քաղուած «Հայոց Աշխարհ»էն, հաշուարկներու օգնութեամբ կը յայտնաբերէ, թէ 25,000ը բաւական ճշգրտ ներկայացում մըն է 1988ի երկրաշարժի ընթացքին զոհուածներու թիւին:

Միանշանակ է, որ աշխարհում դեկտեմբերեան ադէտից չատ աւելի հզօր երկրաշարժեր են եղել: Մեզ մօտ, սակայն, անհաւատալիօրէն մեծ եղաւ զոհերի քանակը: Սակայն իրողութիւնը կոծկելու, հետագայում չեղած մարդկանց հաշուով ապրանք ստանալ-իւրացնելու, թէ մի այլ նկատառումով, նահատակների իրական քանակն այդպէս էլ չյայտնուեց: Խորհրդային իշխանութեան օրօք տուեալները պաշտօնապէս կեղծուեցին ու զոհերի թիւը նուազեցուած ներկայացուեց: Սակայն տարօրինակն այն է, որ ճշմարտութիւնը չբացայայտեցին նաեւ 91ից իշխանութեան եկածները: Նրանք պարզապէս աչք փակեցին կեղծիքի վրայ:

Իսկ թուերը վկայում են պաժան իրողութիւնը: 1959ին Գիւմրիի բնակչութեան թիւը 108,400 էր, 1970ին՝ 164,200, 1980ին՝ 210,000, 1984ի սկզբին՝ 222,000, 1985ի վերջին՝ աւելի քան 230,000: Նախորդ տասնամեակի տուեալներից ելնելով՝ հասկանալի է դառնում, որ իւրաքանչիւր տարի, բնակչութեան բնական ածի եւ գնալով մեծ ծաւալների հասնող քաղաքայնացումի արդիւնքում, քաղաքի բնակչութեան ածը մօտ 4500 էր: Դա նշանակում է, որ 3 տարի անց (1985-1988) Գիւմրիի բնակչութիւնը կազմում էր մօտ 243,500 մարդ: Ընդունենք սա, թէեւ, ոչ պաշտօնական տուեալներով, 88ի վերջին քաղաքի բնակչութեան թիւը հասնում էր մօտ 250,000ի:

Երկրաշարժից յետոյ գոհերի քանակի եւ քաղաքի բնակչութեան թուի մասին տուեալներ ձեռք բերելու նպատակով, քաղաքային «Բանուոր» թերթը մի քանի հարցումներ յղեց համապատասխան պաշտօնեաներին: Իր 20-04-90ին թիւ 17-15 պատասխանով, քաղաքային խորհուրդի գործադիր կոմիտէի նախագահ Կարլէն Համբարձումեանը տեղեկացրեց, որ «քաղաքում ստեղծուած իրավիճակից ելնելով, յստակօրէն նշել քաղաքի ապգաբնակչութեան թիւը հնարաւոր չի: Մօտաւոր տուեալներով այն հաշուարկում է չուրջ 190 հազար մարդ»: Ընդունենք, որ նշուած թիւը մօտաւոր էր արտայայտում բնակչութեան քանակը, ընդունենք, որ առաւել-նուազ հաւանական չեղումը հասնում էր նոյնիսկ 10,000ի, միեւնոյն է, ստացուում էր, որ քաղաքի բնակչութիւնը 200,000 էր: 243 հազարից... 200,000: Սակայն, քաղաքի բնակչութեան այդ թիւը դեռ չի վկայում գոհերի թուի մասին: Դեռ չի վկայում, թէ երկրաշարժի հետեւանքով է 243,000 200,000 դարձել, որովհետեւ մարդկանց ինչ-որ քանակութիւն 88ի Դեկտեմբերի 7ից մինչեւ 1990ի Ապրիլ կարող էր պարզապէս քաղաքից դուրս գրուած, հեռացած լինել. Դէ արի եւ ապացուցիր... Թէեւ, ասենք, որ ունենալով բնակարան ստանալու ակնկալիք, այն տարիներին քչերն էին դուրս գրւում քաղաքից:

Որպէսզի ձեռք բերուած տուեալներն անվիճելի լինեն, դիմել էինք նաեւ մի Նորին քայլի: Երկրաշարժից յետոյ քաղաքի բնակիչներին Խ. Հայաստանի Նախարարների խորհրդի 17-12-1988ին թիւ 654 որոշմամբ նպաստ էր տրւում: Մարդը կարող է ամէն մի հաշուառումից, մարդահամարից դուրս մնալ՝ տեղում չլինելու, ժամանակ չունենալու կամ այլ պատճառներով, բայց երբ գումար են բաժանում, թերեւս, միայն խելագար կարող է հրաժարուել դրանից: Մանաւանդ որ, 1989ին 200 ռուբլին բաւական մեծ գումար էր: Բաւական էր նաեւ ժամանակամիջոցը (մինչեւ 1990), որպէսզի երկրաշարժից յետոյ այդ գումարը ստանային նաեւ նրանք, ովքեր քաղաքից ինչ-ինչ պատճառներով ժամանակաւորապէս բացակայում էին: Միաժամանակ հաշուի առնուեց, որ ֆինանսական փաստաթղթերը ճիշդ կ՛արտացոլեն տուեալները, քանի որ դրանք կեղծելն անհամեմատ դժուար ու վտանգաւոր էր: Հետեւաբար, քիչ հաւանական էր, որ ներկայացուէին չինծու տուեալներ: Եւ Քաղաքային խորհուրդի գործադիր կոմիտէի էլեմտական բաժնի վարիչի եւ պիւտճէի բաժնի պետի ժամանակաւոր պաշտօնակատարի 27-02-90ին թիւ 02-1 պատասխանը փաստում է. «1988ի Դեկտեմբերի 7ից մինչեւ 1990 Յունուարի 31ը Լենինականի բնակիչներից 200 ռուբլի նպաստ ստացել են չուրջ 204,676 մարդ»: Սա է երկրաշարժից յետոյ ողջ մնացած գիւմրեցիների քանակը, որն իրականից ընդամէնը մի քանի տասնեակով կարող է փոքր լինել (Դեկտեմբերի 7ից Գիւմրիից գնացած եւ մինչեւ 1990ի Յունուարի 31ը չվերադարձածներ):

Թուաբանական հասարակ գործողութիւնը (243 500-204 676) վկայում է, որ միայն Գիւմրիում նահատակների քանակն անցնում է 38,000ից, մինչդեռ այսօր ամբողջ աղէտի գոտու գոհերի թիւը պաշտօնապէս ներկայացուում է 25,000:

ԱՐԹՈՒՐ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ
«Հայոց Աշխարհ»

ԵՒ ԿԸ ՁԳՈՒԻ «ԿԵՍՆՔԻ ՃԱՆԱՊԱՐՀԸ» ՄԵԾ ԱՇԽԱՐՀ

10 Դեկտեմբերին «Ազդակ»ի պաշտօնակից «Երկիր»ի մէջ լոյս տեսաւ ստորեւ յօդուածը, որ կը վերաբերի Հայաստանի մէջ Մեղրի - Եղեգնաձոր - Մարտունի - Վանաձոր - Այրում մայրուղիի կառուցման ծրագրին:

Մայրուղին բաժնուած է երեք մասերու եւ իւրաքանչիւր բաժին պիտի կառուցուի տարբեր միջոցներով եւ ծրագրով: Առաջին բաժինը պիտի կառուցուի մրցանքի ճամբով, երկրորդը՝ Համաշխարհային դրամատան աջակցութեամբ, իսկ երրորդը, ըստ յօդուածագիրին, կը մնայ անիրագործելի:

Այրներանքն ինչպէս կենսագործունէութեան չատ ոլորտներում, այնպէս էլ ճանապարհաշինութեան մէջ օրուան հրամայականն է: Դրանում կարելի է համոզուել՝ ծանօթանալով Մեղրի - Եղեգնաձոր - Մարտունի - Վանաձոր - Այրում մայրուղու կառուցմանը:

Մայրուղու Եղեգնաձոր - Վանաձոր հատուածը կառուցւում է ամերիկահայ բարերար Քրիք Քրիքորեանի տրամադրած 85 միլիոն ամ. տոլարով: Հատուածի երկարութիւնը 197 քիլոմեթր է: Միջոցներն առաւելապէս ծախսուելու են այն հատուածում, որտեղ պահանջւում են չինարարական, վերակառուցողական եւ վերականգնման ընդարձակ աշխատանքներ: Այդ առումով շատ գանքեր է պահանջում Եղեգնաձոր - Մարտունի հատուածի կառուցումը, որի նախագիծը պատրաստւում է «Հայթրանսնախագիծ» հիմնարկի կողմից: Այս ճանապարհը, որ անցնում է Սեւիմի լեռնանցքով, ըստ փոխպատութեան փոխ նախարար Արթուր Աւանեանի, նախկինում եղել է երթեւեկելի: Սակայն տասնամեակների ընթացքում ճանապարհը քանդուել է, որոշ տեղերում գոյացել են անանցանելի խորտուբորտութիւններ, եւ միայն փոքր հատուածներում է պահպանուել ճանապարհի նախկին տեսքը:

85 քիլոմեթր երկարութեամբ այս ճանապարհի չինարարական, վերակառուցման եւ վերականգնման աշխատանքների վրայ կը ծախսուի 39 միլիոն տոլար: Առանձին տեղամասեր կասֆալտապատուեն, որոշ տեղամասերում կը կառուցուեն ճանապարհային պատնէշներ, առանձին տեղերում կ՛ամրացուի ծածկոյթը:

Մայրուղին, ինչպէս երկրորդ կարգի ճանապարհ, ունենայու է 15 մեթր լայնութիւն: Առանցքային բեռնատարութիւնը, որ նախկինում նման կարգի ճանապարհներում 10 թոն էր, Սեւիմի ճանապարհում կը դառնայ 11,5 թոն: Նիւթական միջոցների կ՛օգտագործուեն համապատասխան միջպետական օրէնքներին: Մէկ քմ. ճանապարհի չինարարութեան եւ վերակառուցման համար կը ծախսուի 500,000 - 1,500,000 տոլար: Իսկ նոյն չափի ճանապարհի վերականգնողական աշխատանքներին կը յատկացուի 100,000 տոլար: Թեքնիք - չհամապատասխան եւ որակական տուեալների կ՛ապահովուեն ոչ թէ ընդունող - յանձնող յանձնաժողովների միջոցով (ինչպէս նախկինում), այլ մրցոյթների միջոցով: Պրն Աւանեանի ասելով, չինարարական, վերակառուցման եւ վերականգնման աշխատանքների կատարման առաջնութիւնը կը տրուի նրանց, ովքեր միջպետական չափանիշների ապահովմամբ աշխատանքը կ՛իրականացնեն ամենամատչելի գներով, որակեալ եւ արագ: Այդ նպատակով նախատեսուած է Եղեգնաձոր - Մարտունի ճանապարհի կառուցման աշխատանքները բաժանել ութ տեղամասերի, որոնցից իւրաքանչիւրի կատարման համար կ՛անցկացուեն առանձին մրցոյթներ: Սա հնարաւորութիւն կ՛ընձեռի ստեղծել լրացուցիչ աշխատատեղեր: Մրցութային կարգի այս առաւելութիւնների կարեւորելով հանդերձ, չեմ կարող չարձագանգել խղճիս ձայնին: Տնտեսական գործարքներում անգամ

ենթակայական մօտեցման սովոր մեր երկրում արդեօք հնարաւոր է, որ մրցոյթներում բացառուի դա, մանաւանդ, երբ չօշափելի են սպառազործուող գումարները: Ցանկալի է, ունենալ մասնագէտ - խորհրդատուների իր խումբը, որը ճանապարհի կառուցման ընթացքում կը հետեւի եւ՛ մրցոյթներին, եւ՛ էլեմտական գործառոյթներին:

Գումարի մնացած մասը կը տրամադրուի Մարտունի - Վանաձոր ճանապարհի կառուցմանը, որտեղ նոյնպէս կը կատարուեն շինարարական, վերակառուցման եւ վերականգնման աշխատանքներ:

Մայրուղու Վանաձոր - Այրում եւ Այրում - Թիֆլիս հատուածների Հայաստանի Հանրապետութեան փոխադրութեան նախարար Ե. Զախարեանի եւ Վրաստանի մայրուղիների պետական բաժնի նախագահ Բ. Սարալիձէի համատեղ առաջարկութեամբ «Կովկասի շրջանային ենթակառուցուածքների գարգացում» նախատեսուած է կառուցել Համաշխարհային դրամատան տրամադրած վարկերով:

Մայրուղու կառուցապատումը, հարկաւ, կ՛աշխուժացնի Հայաստանի առեւտրական կապերը Իրանի, Վրաստանի, իսկ վերջիններիս միջոցով՝ Ռուսաստանի, ինչպէս նաեւ Մերձաւոր եւ Միջին Արեւելքի երկրների հետ: Մեծապէս կը կրճատուեն փոխադրումների ժամկէտները եւ ծախսերը: Կը նուազեն նաեւ գիւղական մթերքների կորուստները ըեռնման-բեռնաթափման ժամանակ: Մայրուղու բացումը, «Հայաւտոճան» բաժնետիրական ընկերութեան փոխ տնօրէն Պապիկ Կարճիկեանի խօսքերով, մեծապէս կը բարձրացնի երթեւեկութեան անվտանգութիւնը, կ՛աշխուժացնի փոխադրամիջոցների չարժը, կը նպաստի շրջակայ միջավայրի բարելաւմանը, յատկապէս, որ մայրուղին շրջանցելու է մի չարք բնակավայրեր՝ Վանաձոր, Այրվերդի, Եղեգնաձոր, Ղափան քաղաքները, Մալիշկա գիւղը: Դա կ՛օգնի կասեցնել հաւանական պարապուրդները, վթարները եւ սրի ապականումը:

Մայրուղու՝ Սիւնիքի հատուածի կառուցապատման նախագծմանը, չգիտես ինչու, ցուցարերուել է «իւրօրինակ» մօտեցում եւ ճանապարհի այս ամենաերկար հատուածի կառուցապատումն ու ֆինանսաւորումը, որը երկրի կենտրոնական շրջաններին է միացնում Հայաստանի հարաւային դարպասը, անհասկանալիօրէն դուրս է մնացել ծրագրից: Այնինչ, հարաւային այս մարգում կան ռազմավարական նշանակութեան ձեռնարկութիւններ: Սիւնիքի տարածքով ձգուող մայրուղու մի չարք տեղամասեր՝ Մեղրի - Քաջարան փապուղին, Շինուհայր - Տաթեւ - Ագաւնի - Ղափան - Քաջարան ճանապարհները կարօտ են առաջնահերթ կառուցման:

Նման պարագայում չարեաց փոքրագոյնը կը լինի այն, որ գէթ, Հայաստանի Հանրապետութեան փոխադրամիջոցների նախարարութիւնը չարունակի բանակցութիւնները աւստրիացի ձեռներէցների հետ՝ իրականացնելու Մեղրի - Քաջարան փապուղիի կառուցումը:

Ես համամիտ եմ այն մօտեցմանը, որ Քրիքորեանի տրամադրած 85 միլիոն տոլարի մի մասը նրա արդիւնարերական ձեռնարկութիւններին յատկացրած 10 միլիոն տոլարի վարկերի հետ միասին աւելի նպատակայարմար է ուղղել երկրի տնտեսութեան առաջնային ճիւղերի գարգացմանը: Սակայն միջոցների տրամադրումը մայրուղու կառուցմանն անչրջելի է: Ուրեմն, տայ Աստուած, այն իրականացուի որակով եւ արագ:

ՄԱՅԻՍ ՂԱՉԱՐԵԱՆ
«Երկիր»

գրականութիւն եւ մշակոյթ

ՅՈՐԴԱՀՈՍ ՈՒ ԵՐՓՆԵՐԱՆԳ ՅՈՅԶԵՐ...

Տնտեսական դժուարութիւնները ամէնէն առաջ եւ ամէնէն շատ կ'ազդեն արուեստի շուկային, հետեւաբար նաեւ արուեստագէտի նիւթական կացութեան վրայ:

Անցնող քանի մը տարիներուն ընթացքին, երբ Լիբանանի տնտեսութեան վիճակը հետզհետէ աւելի կը վատթարանայ, կերպարուեստի բնագաւառին մէջ *«Ֆրանսապանք»* դրամատան տնօրէնութիւնը իր նիւթաբարոյական օժանդակութեամբ շինիչ դեր կը կատարէ: Կազմակերպելէ ետք «Արթուէլ» միջազգային եւ «Ժապալ» լիբանանեան ամէնամեայ ցուցահանդէսները, «Ֆրանսապանքը» իր Համրայի կեդրոնին մէջ եւս կը կազմակերպէ առանձին, համեմատաբար փոքր տարողութեամբ ցուցահանդէսներ: Անցնող տարուան յատկանշական ձեռնարկը ԺԸ. եւ ԺԹ. դարու անկենդան բնութիւններու ցուցահանդէսն էր, որ իր դրական անդրադարձը ունեցաւ Լիբանանի արուեստասէր շրջանակներէ ներս:

Այժմ նոյն վայրին մէջ կազմակերպուած է Լիբանանի ժամանակակից գեղանկարչութեան երէց սերունդի կարկառուն ներկայացուցիչներէն Էլի Քանաանի հերթական մէկ անհատական ցուցահանդէսը, որուն բացումը տեղի ունեցաւ Չորեքշաբթի, 9 Դեկտեմբերի երեկոյեան ժամը 6ին:

Ինչպէս նախորդներուն, այս ցուցահանդէսի կազմակերպիչը եւս ֆրանսուհի արուեստաբան Լոր Տրոհոթուիլն է, որ Լիբանան եկած է յատուկ առաքելութեամբ եւ առեւտրականներու եւ գործարարներու սենտիքայի նախագահ Ատնան Քասսարի հրաւէրով: Լոր Տրոհոթուիլ իր կազմակերպած բոլոր ցուցահանդէսներու պարագային կը ցուցաբերէ բծախնդիր եւ մասնագիտական մօտեցում: Այս ցուցահանդէսը եւս ունի մասնագիտական բնոյթ եւ կը մեծարէ վաստակաշատ եւ տաղանդաւոր գեղանկարիչ մը:

Էլի Քանաան այն վերացապաշտներէն է, որոնք հանգրուանային ձեւով եւ ինքնաբերաբար կը հասնին վերացականութեան: Արեւելեան ջերմ ու վառ գոյները, ջրդեղուելէ ետք քալիկրաֆիի եւ արապէսքի արտայայտչաձեւերուն մէջ, պաստառներուն վրայ կը դրսեւորուին իբրեւ արեւելեան ակունքներէ բխած, յորդահոս եւ երփներանգ յոյզեր, որոնք հաղորդական են ու մեկին:

Անոր վերացականութեան ձգտող *«սիլուէթները»* թափառաշրջիկներ են կարծէք, որոնք անցեալի իրենց կորսնցուցածը փնտռելու ճիգի մը մէջ են:

ՄՈՎՍԷՍ ՃԻԲԱՆԻ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՃԱՇԱԿ...

***«Ազգային երաժշտական ճաշակ ձեւաւորելու»* հարցը, ի մասնաւորի դպրոցներն ներս, գեղագիտական լուրջ խնդիր է: Ստորեւ տրուած ակնարկը քեւեւ գրուած է հայրենիքի մասին, սակայն նոյնքան եւ աւելի ուսանելի է նաեւ մեզի՝ սփիւռքահայերուս համար:**

Այսօրուայ պայմաններում, ազգային երաժշտական ճաշակ ձեւաւորելու հարցում, նոյնիսկ անկախ լեզուին լաւ կամ վատ տիրապետելուց, վճռական դեր կարող էր խաղալ երաժշտական ուսուցումը թէ՛ երաժշտական եւ թէ՛ հանրակրթական դպրոցներում: Ցաւօք, մեր երաժշտական դպրոցներում քիչ աշխատանք է տարւում այդ ուղղութեամբ: Ներեխան, որ մինչեւ դպրոց գալը շրջապատում լսել է գլխաւորապէս էստրադային, քաղաքային, եւրոպականացուած երաժշտական դարձուածքներ, արտասահմանեան ժամանակակից երգեր, հայկական տարբեր տիպի երգ ու երաժշտութիւն եւ դեռեւս չունի իր ազգայինը տարբերելու ունակութիւն, դպրոցում էլ սկսում է իր երաժշտական կրթութիւնը ոչ հայկական երաժշտութեան նմուշներով: Այդ առումով առանձնապէս անհետեւելի է սոլվեջիօ առարկայի դրուածքը: Թէեւ մենք ունենք հայկական երգերից ու մեղեդիներից կազմուած սոլֆեջիոյի ձեռնարկներ (Հ. Բաշախեան, Ս. Ասմունէլեան, Ս. Նազդեան), բայց դրանք լայնօրէն չեն օգտագործւում, ոչ միայն ստեղծուած մեթենայական մօտեցման այլեւ այն պատճառով, որ բերուած ոչ բոլոր օրինակներն են մատչելի սկզբնական ուսուցման համար: Եւ փաստը մնում է փաստ, որ ամբողջ եօթ տարի, եթէ ոչ աւելի, երեխայի ականջը մարզւում է միայն եւրոպական հարմոնիաների ու ռուսական ժողովրդական երգերին բնորոշ դարձուածքների հիման վրայ: Այնինչ, լաւ կը լիներ, թէկուզ եւ ընդունուած դասագրքերով, զուգահեռաբար, բայց կանոնաւորապէս հէնց առաջին դասարանից, աշակերտներին մերձեցնել հայկական ամենաբնորոշ լադերի հնչողութեանը, ժողովրդական երգերի ամենաբնորոշ դարձուածքներին, աւելի շատ ժամանակ տրամադրել հայկական ժողովրդական երգեցողութեանը, երգերի ուսումնասիրմանը, ունկընդրմանը, ինչ- որ կերպ բացայայտել այդ երգերի գեղեցկութիւնը, հմայքը: Թէ չէ ստացւում է, որ հէնց երաժշտական դպրոցից երեխաների (մանաւանդ ոչ հայկական դպրոց յաճախողների) մէջ մի տեսակ արհամարհական վերաբերմունք է գոյանում հայկականի հանդէպ, մի բան, որ տարիների ընթացքում շարունակւում է եւ դառնում խոչընդոտ՝ ազգային գեղարուեստական արժէքները գնալու ու գնահատելու ճանապարհին: Ցաւօք, այդ երեւոյթը շարունակւում է նաեւ երաժշտանոցում ուսանելու տարիներին:

Այնպէս որ, ազգային երգի նկատմամբ մեր ժողովրդի աւանդապահութիւնը ամուր հիմքերի վրայ չէ դեռեւս նոյնիսկ մասնագիտական ուսուցման բնագաւառում:

Կոմիտասեան կամ այլ մշակումների նկատմամբ եւս շատերն անտարբեր վերաբերմունք ունեն: Չկայ այդ բնագաւառում լաւը վատից տարբերող որոշակի մօտեցում՝ ազգային առումով: Աւելին՝ մեզանում, որքան ես նկատել եմ, աւելի հեշտութեամբ ընկալւում են եւրոպական երաժշտութեան օրինաչափութիւններով արուած մշակումները: Ու եթէ լաւագոյնն է սիրւում, ապա դա էլ ստեղծագործութեան ընդհանուր գրաւչութեան շնորհիւ եւ ոչ թէ որոշակի ճաշակի նախընտրութեամբ:

Ասենք, օրինակ, կոմիտասեան մշակումներից շատերն են սիրուած ժողովրդի կողմից, թէ ժողովրդական երգերի գեղեցկութեան, եւ թէ մշակման կատարելիութեան շնորհիւ: Բայց հէնց կոմիտասեան մշակումները (լարային քառեակի, եւ այլնի համար) աւելի հաճոյքով են լսում, քան իր իսկ՝ Կոմիտասի յօրինած հոյակապ դրսեւորումները: Ցաւն այն է, որ նոյնիսկ երաժիշտներից ոչ բոլորն են գիտակցում կոմիտասեան մշակումների գերազանցութիւնը:

Ինչ վերաբերում է առհասարակ ազգային երգերի մշակումներին, ապա մեր ժողովուրդը ընդունում է դրանց լաւն ու վատը միախառն:

Պէտք է ասել, որ հայ երգահանական արուեստն իր առաջին քայլերն արել է ժողովրդական երգի մշակումներից (Կարա-Մուրզա, Կոմիտաս, Նկմալեան, Ն. Տիգրանեան): Եւ հետագայ տարիներին հայ ժողովրդական երգը միշտ թեմատիկ նիւթ է հանդիսացել հայ երգահանների համար: Մեր տանը հնչում է ամէն տեսակի երաժշտութիւն, եւ՛ դասական, եւ՛ հայ կոմպոզիտորական, եւ՛ էստրադային - ջազային, եւ՛ ժողովրդական (ընդորում՝ տարբեր ժողովուրդների երգեր, պարեր, այն, ինչ մատչելի է ձայնապրակներով կամ ձայնագրութեամբ):

Յարեբախտաբար, տղաս մանկուց սիրեց Կոմիտասի երգերն ու դաշնամուրային պարերը, խմբերգները (հաւանաբար նրան օգնեց նաեւ մեր վերաբերմունքը), սիրեց այնպէս, որ յամախ ցանկութիւն է ունենում ոչ միայն լսելու, այլ նաեւ փորձում է նուագել: Սիրում է հայկական ժողովրդական երգերն ու պարերը, պատեհ առիթով նաեւ երգում ու պարում:

Ազգային երաժշտական ճաշակի ձեւաւորման հետ կապուած, ուզում եմ անդրադառնալ նաեւ ժողովրդական երգերի կատարողական արուեստին: Հարցը ժողովրդական երգերի մասնագիտական կատարման մասին է, մասնագիտական ճաշակի մաքրութեան, ազգայինի ճիշդ զգացողութեան իմաստով:

Երեւանի պետական երաժշտանոցը այժմ արդէն ունի ժողովրդական գործիքների բաժին, բայց այնքան տարիների ընթացքում մասնագէտ երգիչների պատրաստման գործում չի կարեւորուել ժողովրդական երգի կատարման մասնագիտական մակարդակի ապահովումը: Ահռելիօրէն է, որ ժողովրդական երգի կատարումը մնացել է ինքնուս կամ թերուս երաժիշտներին, որոնք այս կամ այն ձեւով ներկայացնում են ժողովրդական երգը, բայց չեն կարող կանգնել կոմիտասեան կամ միջնադարեան երգասացութիւնների մակարդակին: Իսկ մասնագէտ երգիչներից շատերի մօտ բացակայում է հայ ազգային երգի ներքին զգացողութիւնը, դրա դրսեւորումը: Որովհետեւ չկայ այդ արուեստին տիրապետելու կայուն դպրոց, ուսուցողական աւանդոյթ:

Օպերային երգեցակերպը, հայկական երգի հետ չմերուող կեցուածքն ու դիմախաղը արդէն իսկ թուլացնում են հայկական երգի հմայքը, գրաւչութիւնը՝ եթէ նոյնիսկ դա կատարւում է գեղեցիկ ձայնով ու վոկալ արուեստի օրինաչափութիւնների պահպանմամբ: Հայկական երգի ընկալմանը յաճախ աւելի խանգարում է հայկական բառերի ու վանկերի լատինօռուսական հնչարտաբերումը, երբ «ա» դառնում է «օ», «օ»ն դառնում է «ու», յաճախ «ր»ն դառնում է «ռ» եւ այլն:

Այս ամէնը գալիս է նրանից, որ երգիչը չի գիտում իր կատարած երգը, նրա բովանդակութեան մէջ ամփոփուած ազգային երանգը, նրա հայկականութիւնը, որովհետեւ չունի եւ ձեռք չի բերել այդ զգացողութիւնը: Նա աւելի շատ մտահոգուած է իր ձայնի ճիշդ արտաբերմամբ եւ ոչ թէ երգի հաղորդմամբ:

Ցաւն այն է, որ ոչ միայն երիտասարդ սկսնակ երաժիշտները, այլեւ մեր շատ անուանի երգիչներ ու երգչուհիներ, նոյնիսկ պետական երգչախմբեր գերծ չեն հայկական երգի կատարման այս թերութիւններից՝ հայկականը չափից աւելի դասական - ակադեմական հնչողութեամբ ներկայացնելու եւ դրանով իսկ ազգային խառնուածքի անմիջական պարզութիւնը կորցնելու չարիքից:

ԺԱՆՆԱ ԶՈՒՐԱԲԵԱՆ

(Յապաւուած)

Մեր Տեսակցութիւնները

ՏՔ. ՀՐԱՉ ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆԻ ՀԵՏ

Կազմակերպութեամբ Լիբանանի Ծովային ազգային գիտութեանց կեդրոնի եւ գործակցութեամբ մշակոյթի եւ բարձրագոյն կրթութեանց նախարարութեան, իր տեսակին մէջ իւրայատուկ ցուցահանդէսի մը բացումը տեղի ունեցաւ Չորեքշաբթի, 9 Դեկտեմբերի երեկոյեան ժամը 4ին, Պաթրունի Ծովային գիտութիւններու ազգային կեդրոնին մէջ, զոր կը կրէր «ՄԱՐԴԸ եւ ԾՈՎԸ» ընդհանուր խորագիրը: Այս առիթով զրոյց մը ունեցանք յիշեալ կեդրոնի տնօրէն՝ տք. Հրաչ Գույումճեանի հետ, զոր կու տանք ստորեւ:

Հ.- Ի՞նչպէս յղացաք այս գաղափարը:

Պ.- Ինչպէս յայտնի է, այս տարին ԵՒՒՆԵՍՓՕի որոշումով յայտարարուած է Ծովերու Միջազգային Տարի: Այս առիթով բոլոր ծովափնեայ երկիրները, ինչպէս նաեւ Լիբանան, կը կազմակերպեն ծովու նուիրուած գիտական եւ մշակութային ձեռնարկներ, ժողովուրդի ուշադրութիւնը հրաւիրելու համար ծովու կարեւորութեան եւ պահպանման վրայ: Ահա այդ, մեր կեդրոնը որոշեց Լիբանանի մէջ կազմակերպել գանագան տեսակի ձեռնարկներ, որոնց ծիրին մէջ կ'իյնայ մեր այս ցուցահանդէսը:

Հ.- Որո՞նք կը մասնակցին եւ ի՞նչ բնոյթի գեղանկարներ կամ քանդակներ կը ցուցադրէք:

Պ.- Տեղական մամուլով Լիբանանի կերպարուեստագէտները տեղեակ պահելէ ետք հրաւիրեցինք զանոնք մասնակցելու այս խմբային ցուցահանդէսին: Որովհետեւ ուզեցինք նաեւ երկու սերունդին ստեղծագործութիւններէն որոշ նմուշներ ցուցադրել, դիմեցինք նաեւ կարգ մը հաւաքորդներու եւ ցուցասրահներու, որոնք սիրայօժար կերպով իրենց աջակցութիւնը բերին այս ձեռնարկին: Մեր թեման, ինչպէս յայտարարուած է արդէն, «Մարդը եւ Ծովը»ն է: Այն բոլոր գեղանկարիչները, որոնք կը պատկերեն ծովը եւ կամ մարդը՝ անոր հետ միասին, մենք հաւաքեցինք այդ բոլորը (ի հարկէ մեր կարելիութիւններու սահմաններէն ներս) եւ ցուցադրեցինք զանոնք հանրութեան:

Հ.- Ցուցադրութեան դրուած ստեղծագործութիւններու քանակին եւ որակին մասին որոշ գաղափար մը կրնա՞յ տալ մեզի:

Պ.- Մեկի ներկայացուած յիսուն արուեստագէտներու, հարիւրէ աւելի ստեղծագործութիւններէն ընտրեցինք միայն չուրջ քառասուն գործ, որոնք կը համապատասխանեն թէ՛ թեմային եւ թէ ցուցահանդէսին պահանջած մակարդակին: Այսպէս, մենք կը կարծենք, թէ կրցանք պահել լիբանանեան կերպարուեստի որակը եւ ըստ արժանւոյն ներկայացնել լիբանանեան ծովանկարչութիւնը:

Հ.- Կը կարծէ՞ք, թէ լիբանանցի գեղանկարիչները մօտէն հետաքրքրուած են ծովանկարչութեամբ:

Պ.- Մեր կատարած պրպտումները ցոյց տուին, որ քսաներորդ դարու լիբանանցի գեղանկարիչը չատ հետաքրքրութիւն չի ցուցաբերեր ծովանկարչութեան նկատմամբ: Սակայն մեծագոյններէն չատեր, ինչպէս Օմար Օնսի, Սեկար Ժէմայել, Ժորժ Սիր, Մարուն Թոմպ, Կիւվ, Թորոս Տէր Յակորեան եւ ուրիշներ բաւական չատ պատկերած են ծովը:

Հակառակ անոր որ փիւնիկեցիք եղած են ծովային ժողովուրդ, հակառակ անոր որ Լիբանան իր ողջ երկայնքին փուսած է ծովափին, լիբանանցի գեղանկարիչները կարմանալիօրէն ծովը չատ քիչ պատկերած են: Իսկ ծովանկարիչ, բառին ամբողջական իմաստով, Լիբանան տակաւին չէ ունեցած դժբախտաբար:

Հ.- Կը կարծէ՞ք, որ ծովու հանդէպ սիրոյ պակասի հետեւանքն է ատիկա:

Պ.- Հակառակ անոր որ Լիբանանի ժողովուրդին 70 առ հարիւրը ծովեզերք կ'ապրի եւ ազգային արդիւնաբերութեան 70 առ հարիւրն աւելին ծովափնեայ շրջաններու մէջ կ'արտադրուի, ծովը տակաւին լիբանանցիի ենթագիտակիցին մէջ տեղ չէ չինած: Մովը թէեւ ամառնային գրօսավայրն է ժողովուրդին, սակայն այդ նոյն ժողովուրդը անփութօրէն կը վարուի ծովուն հետ եւ անխնայ կերպով կ'ապականէ գայն իր թափած աղբերովը կամ բազմաթիւ կոյուղիներով:

Մեր ցուցահանդէսին գլխաւոր նպատակն էր ժողովուրդին ուշադրութիւնը հրաւիրել բնդհանրական առողջութեան հետ կապուած այս հրատապ հարցին վրայ:

Հ.- Տրուած ըլլալով, որ դուք թունաւորումի մասնագէտ էք, քիչ մը անյարիր կը թուի մեզի ձեր կողմէ ցուցաբերուած արուեստի հանդէպ բացառիկ սէրն ու հետաքրքրութիւնը:

Պ.- Ճիշդն ըսած, չատեր այս հարցը կու տան ինծի: Պատասխանը պարզ է, ես կը խորհիմ, թէ երկրի մը քաղաքակրթութեան չափանիշը ինծի համար կը բնորոշուի կիտութեամբ եւ մշակոյթով: Այնպէս որ, այս երկուքը, ոչ թէ իրարու կը հակադրուին, այլ կիրար կը լրացնեն:

Հ.- Այս հարցերէն դուրս որեւէ ըսելիք ունի՞ք մեր ընթերցողներուն:

Պ.- Նախ եւ առաջ կ'ուզեմ չնորհակալութիւն յայտնել մասնակից բոլոր արուեստագէտներուն եւ բոլոր այն կազմակերպութիւններուն եւ յանձնախումբերուն, որոնք օժանդակեցին այս ձեռնարկի իրականացման: Շնորհակալութիւններս նաեւ տեղական եւ հայկական մամուլին, որոնց չարքին՝ ի հարկէ «Ագպակ»ին, ինչպէս նաեւ «Նոռազ Ալրք» ցուցասրահի տնօրէնութեան, որ ոչ միայն իր հաւաքածոյէն տասնեակ մը գեղանկարներ տրամադրեց մեզի, այլեւ խորհրդատուի դեր կատարեց:

Լ. Օ. ԽԱՉԻ ԱՇԽԱՏԱՆՈՑԻ ՋԵՌՔ – ՎԱՃԱՌՔ
Լ. Օ. ԽԱՉԻ ՉԵՌԱՐՈՒԵՍՏԻ ԿԵԴՐՈՆԻՆ ՄԷՋ
«Յ. ՏԷՐ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ» ԹԱՏԵՐԱՍՐԱՀԻՆ ԿԻՑ, ՊՈՒՐԾ ՀԱՍՈՒՑ
ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ԺԱՄԸ ՅԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5

ՏՈՒՐՄԻ ԿԱԽԱՐԴԱԿԱՆ ՁՕՐՈՒԹԵԱՆ ՏԱԿ

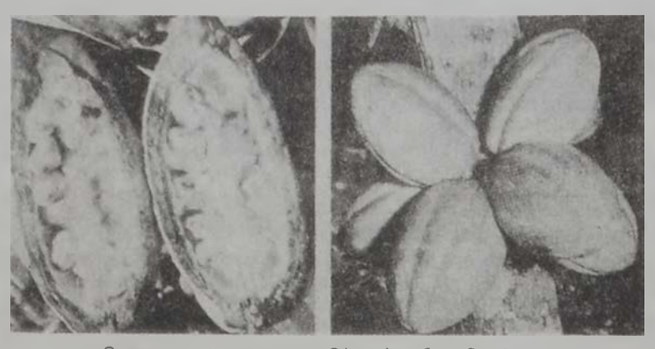
ԴԱՌՆ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔ

ՔԱՔԱՈՅԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՆՈՒԱՁՈՒՄԸ ԱՀԱՁԱՆԳ ԿԸ ՀՆՉԵՑՆԷ ՏՈՒՐՄԻ ՍԻՐԱՀԱՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Գործատէրերու եւ կենսոլորտի պաշտպան կազմակերպութիւններու միջեւ արտասովոր դաշնակցութիւն մը ստեղծուած է կանխարգիլելու համար բան մը, որ աշխարհի տարածքին բազմաթիւ մարդոց համար ահաւոր կարողութեամբ աղէտ մը պիտի ըլլայ, այլ խօսքով՝ տուրմի համատարած տագնապ մը:

Մինչ մարդոց տուրմի ախորժակը տարուէ տարի կը սրի եւ անոնք անյագուրդ կը դառնան, աշխարհի տարածքին քաքաոյի պարտէզներուն երբեք կը նուազի սնկային հիւանդութիւններու եւ միջատներու յարձակումներու պատճառով:

Տասնամեակներէ ի վեր քաքաոյի մշակումը յաջողած կը խոյս տայ նման հարցերէ՝ արեւապարձային նոր չրջաններ, նոր երկիրներ եւ նոր ցամաքամասեր թափանցելով, ուր մշակներ անձրեւային անտառներու նոր տարածքներ յայտնաբերած են քաքաոյի պարտէզներ աճեցնելու համար:

Քաքաոյի պտուղներ եւ հունտեր

Սակայն ներկայիս անոնց նոր անտառներ սպառած կը թուին ըլլալ: Ուսումնասիրողներ կը նախատեսեն քաքաոյի հատիկներու տագնապը: Քաքաոյի ծառերը կը հայթայթեն տուրմին հում նիւթը եւ կը թուի, թէ հէն 10 տարի ետք անոնց երբեք աննաւասարար պիտի ըլլայ աշխարհին:

«Քաքաոյ անեցնելու վայրերը նեցուկի կը պակսին: Պէտք է ձեւ մը գտնենք գոյն յարատեւելի ապրելու համար: Ոչ մի՛ւս կրօնքը, ոչ մի՛ւս քաղաքականութիւնը, կ'ըսէ քաքաոյի ուսումնասիրութեան ամերիկեան հիմնարկին պատասխանատուներէն մէկը:

Այս նպատակով վերջերս Փանամայի Արեւադարձային ուսումնասիրութեան Ամիթսոնիրն հիմնարկին մէջ տեղի ունեցաւ տուրմի հուչակաւոր արտադրիչներու հանդիպում մը, ուր քննարկուեցան քաքաոյի յարատեւ երբք ապահովելու կարելիութիւնները: Հանդիպումին ներկայ էին «Մարս», «Քեատպրիի», «Նեսլէ» եւ «Բերշիլ» ընկերութիւններէն մասնագէտներ: Հանդիպումին ծախսերը հոգաց «Մարս» ընկերութիւնը:

Կայուն երբքի մը գաղափարը շատ ընդարձակ է եւ կ'ընդգրկէ պարտէզները մասամբ՝ անտառապատ պահելու միջոցը՝ բուսական եւ կենդանական աշխարհին այլապանութիւնը պահպանելու համար: Անիկա կ'ենթադրէ միջատասպան դեղերու նուազագոյն գործածութիւն եւ պարտէզը լքելու փոխարէն՝ գայն վերամշակելու միջոցառում:

Քաքաոյի պարագային, կայուն երբք ստանալու համար հարկ է անձրեւային անտառներու մէջ մաքրուած տարածքներու վրայ ծառեր աճեցնելու փոխարէն ապաւինիլ աւելի փոքր պարտէզներու, ուր քաքաոյի ծառերը կրնան աճիլ աւելի մեծ ծառերու չուքին: Հսկայական տարածքներու վրայ աճեցուած ծառերը, որոնք արեւուն դիմաց պարզուած են, յաւելեալ պարարտացուցիչներու, սնկային մարմիններ ոչնչացնող եւ միջատասպան դեղերուն պահանջը կրնան ստեղծել: Անոնք աւելի ենթակայ են միջատներու եւ հիւանդութիւններու փտանգին: Նման տարածքներու մշակումը կը ձախողի, երբ գանոնք խնամելը կը կարօտի հսկայական ծախսերու:

Ընդարձակ տարածքներու փոխարէն փոքր պարտէզներու ընտրանքը կրնայ խթանել փոքր երկրագործներ եւ պաշտպանել անձրեւային անտառներն ու անոնց բուսական եւ կենդանական աշխարհին այլապանութիւնը, որ քաքաոյի պարտէզի մը բնական միջավայրը պիտի կազմէր: Սակայն ապագայի քաքաոյի փոքր տարածքով պարտէզները նախագծելը դիւրին գործ մը չէ, որովհետեւ շատ քիչ բան յայտնի է այս ծառերը աճեցնելու յաւագոյն ձեւին մասին:

Քաքաոյի ծառը ամերիկեան ցամաքամասին արեւադարձային չրջաններուն մէջ եղափոխուած է անձրեւային անտառներու աւելի չարձր ծառերուն չուքին: Անիկա դանդաղ կ'աճի եւ տնկուելէ չուրջ 6 տարի ետք պտուղ կու տայ: Քաքաոյի պտուղը փութպոլի փոքր գնդակի մը չափն ու ձեւը ունի եւ կը պարունակէ չուրջ 40 հունտ, իւրաքանչիւրը լուրիայի մեծութեամբ: Այս հունտերը կարելի է խարկել, աղալ եւ չաքարի ու կաթի խառնել տուրմ պատրաստելու համար:

Սակայն ուսումնասիրողներու համար ցարդ անհասկնալի պատճառներով քաքաոյի ծառը մասնաւորապէս ենթակայ է միջատներու սպառնալիքին եւ խոցելի է: Միջատները կրնան առանց ծառերը փճացնելու ուժասպառել անոնց ամբողջ բերքը:

Մասնագէտներ կը նախատեսեն, թէ Պրագիլի պահեստ չրջանը, որ ամէն տարի հարիւր հազարաւոր թոն քաքաոյի հունտեր կ'արտադրէ, այս տարի հազիւ պիտի կարենայ ստանալ իր սովորական բերքին կէսը, որովհետեւ «վհուկի աւել» կոչուած սնկային հիւանդութեամբ վարակուած են բոլոր ծառերը: Այլ հիւանդութեամբ մը վարակուած են Փոլսկրեայ Ափունքին չրջակայ քաքաոյի ծառերը, ուր տարեկան մէկ միլիոն թոն քանակութեամբ քաքաոյի հունտեր վտանգուած են: Փոլսկրեայ Ափունքը աշխարհի քաքաոյի մեծագոյն արտադրիչն է:

Երբ քաքաոյի ծառը կը հարուածուի նման հիւանդութիւններով, անիկա ոչ միայն նուազ թիւով հունտեր կ'արտադրէ, այլեւ անոնց որակը նուազ գոհացուցիչ կ'ըլլայ, իսկ համը՝ նուազ հաճելի:

Փոքր տարածքներու վրայ քաքաոյի ծառեր աճեցնող մշակներ իւրաքանչիւր ծառի կարիքները սերտելով շատ աւելի յաւ արդիւնք կրնան ձեռք ձգել: Հետեւաբար տուրմ արտադրող ընկերութիւններու ուսումնասիրական բաժնի պատասխանատուները համոզուած են, թէ քաքաոյի հունտին ապագան փոքր մշակներէ կախեալ է: Անիկա կրնայ գոյատեւել միայն անտառապատ տարածքներու մէջ, ըծախնդիր խնամքով:

ՕԳՏԱԿԱՐ ՋԵՐՄՈՒԺ

ՏՈՒՐՄԻ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ ՄԸ ԼՈՒՍԱՐՁԱԿԻ ՏԱԿ ԿԱՌՆԷ ԱՅՍ ԿԱԽԱՐԴԱԿԱՆ ՈՒՏԵԼԻՔԻՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Հասկնալու համար, թէ ինչո՛ւ տուրմի պատմութեան նուիրուած ցուցահանդէս մը վերջերս կայացած է Լոնտոնի Չելսա Ֆիգիք Կարտընի մէջ, հարկ է նկատի ունենալ 17րդ դարու մօտեցումը բժշկութեան, որ այսօրուան սովորութեան ճիշդ հակառակ բնոյթը ունէր: Այսօր հսկայական գումարներ կը յատկացուին հին եւ նոր հիւանդութիւններու դարման գտնելու համար: 300 տարի առաջ, երբ եւրոպացի երկրախոյզներ վերադարձան հեռաւոր ափերէ, իրենց հետ բերին քուրումմնաւէտ եւ տարաշխարհիկ նիւթեր: Բժշկութեամբ զբաղողներ սկսան փնտռել անոնց բուժիչ դերը:

Լոր սրճագոյն քաքաոյի հատիկը Մեքսիքայէն Բրիտանիա տարուեցաւ, սկիզբը գործածուեցաւ իբրեւ խմիչքի բաղկացուցիչ տարր եւ բժշկական անհիմն յատկութիւններ վերագրուեցան անոր: Մարդուն քիմքը հաճոյացնող տուրմը շատ աւելի ուշ յայտնուեցաւ:

Չելսայի պարտէզին հետ տուրմին երկրորդ աղերսը կու գայ անոր գլխաւոր բարերարին՝ Սըր Հանս Սլոանի ճամբով, որ տուրմի սիրահար մըն էր եւ առաջին անգամ ինք յղացած է քաքաոյի հատիկը փոշիի վերածելու եւ կաթին խառնելու գաղափարը: Սլոան տիտանական դէմք մըն էր ճորճեան ժամանակաշրջանին: Լոնտոնի մէջ եւ մոլիչ ուժ մը՝ Բրիտանական թանգարանին հիմնադրութեան մէջ: Ան նաեւ կալուածատէր էր, եւ անոր անունը տակաւին կը գոյատեւէ Բրիտանիոյ մայրաքաղաքին ամէնէն հոչակաւոր փողոցներուն եւ հրապարակներուն վրայ: Սակայն անոր դերակատարութիւնը նուազ գնահատուած է երկրին ազգային մոլութեան՝ տուրմի սպառումին մէջ. բրիտանացի մը, միջին հաշուով, տարեկան 8 քգ. տուրմ կը սպառէ: Սպառումի այս քանակը կը գերազանցուի միայն զուիցերիացիներուն կողմէ:

Երիտասարդ Սլոան 1687ին դէպի Ճամայքա նաւարկած է տեղւոյն գաղութատէր կառավարիչին բժիշկը դառնալու համար: Հոն նկատած է, թէ տեղւոյն կիները տուրմ կը կերցնէին իրենց հիւանդ մանուկներուն: Երկու տարի ետք Լոնտոն վերադառնալով՝ Սլոան փորձած է պատրաստել կաթով խառնուած տուրմի իր տարբերակը եւ զայն կատարելագործելով վաճառած է նպարավաճառի մը, որուն ժառանգորդները զայն պատրաստելու իրաւունքը վաճառած են Ռետպրիի:

Խորհրդաւոր ազդեցութիւն գործող այլ նիւթերու պէս, տուրմը յաճախ նկատուած է ուժ պարգեւող ուտելիք մը: 16րդ դարու ագթէք իշխանուհի Մոնթեզիումա հոչակաւոր էր օրական 50 գաւաթ քաքաոյով պատրաստուած ըմպելի մը խմելով, նախքան իր կանանոցը այցելելը: Ջայն պատմութեան մատնած սպանացի զօրավար Հեռնանտօ Քորթեզը 1528ին յիշատակած է, թէ քաքաոյով պատրաստուած մէկ գաւաթ ըմպելի մը խմելը բաւարար էր, որ գինուոր մը ամբողջ օրը տոկար առանց ուտելիքի:

Սակայն Բրիտանիոյ մէջ քաքաոյի եւ կաթի խառնուրդով պատրաստուած ըմպելին յաճախ կը խմուի քնանալէ առաջ, իբրեւ հանդարտեցուցիչ, ինչ որ մտածել կու տայ, թէ քաքաոյին ազդեցութիւնները աւելի երեւակայական, քան իրական են:

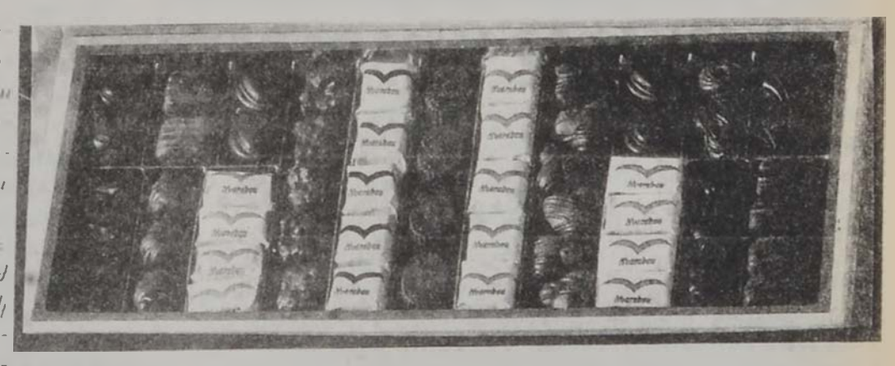

Անգլիացիք կը սիրեն քաքաոյով պատրաստուած ըմպելիներ եւ քաղցրաւենիներ սպառել տարուան բոլոր եղանակներուն: Ջայն համեղ, սննդարար, գրգռիչ, դիւրամարս եւ հանգըստացնող կը նկատեն:

Այսօր, երբ ամէն հաճոյք կը ներկայացուի իբրեւ մոլութիւն, առանց տուրմի ապրելու անկարող «դժբախտները» կը քնորոշուին իբրեւ չաքոհոլիքս, այսինքն՝ տուրմի մոլիներ: Տուրմի «գոհ» մըն էր հոչակաւոր դերասանուհի Ռեթրին Հեփպըրն, որ կը հպարտանար, թէ օրական կէս քգ. տուրմ կ'ուտէր, սակայն մինչեւ իր մահը յաջողած էր պահել իր բարեձեւութիւնը:

Ներկորհն մարմնին համակարգը նոյն ձեւով չի հակազդեր տուրմին, որուն ճարպի եւ շաքարի բաղադրութիւնը թշնամին է վայելչութեան: Հոսկէ կը ծնի յանցանքի զգացումը, որ յաճախ կ'առնչուի այս սեւ ու հալող եւ փորձութեան մատնող կախարդական նիւթը ըմբռնելուն: Չելսայի ցուցահանդէսին երկդիմի վերնագիրը ինքնին կ'արտացոլացնէ այս զգացումը: Անիկա կը կոչուի «վայս օր վըրչու» (մոլութիւն կամ առաքինութիւն)...:

ՍՈՎՈՐՈՒԹԵՆԷ ԱՒԵԼԻ՝ ՄՂՈՒՄ

«Կեանքը կը նմանի տուփ մը տուրմի: Չես գիտեր, թէ իւրաքանչիւրը ի՛նչ վերապահած է քեզի»- շարժապատկերի հոչակաւոր «Ֆորեսթ Կամփ» ժապաւէնին հերոսին անմոռանալի խօսքերէն...:

Ի նչ բան կը նմանի սիրահարուելու, յաւէտ սրտի համար եւ հակառակ նախապէս հրապարակուած տեղեկագիրներու, այժմ իշտիկներու, անգարիկամ գոյացութիւններու պատճառ չի նկատուիր:

Պատասխանը՝ տուրմ ուտել:

Օրական մէկ փաթթի տուրմ ուտելը կրնայ նոյնիսկ հակակշռել Բոլիսթրոլի քանակը, որ սրտի կաթուած կրնայ պատճառել:

Միացեալ Նահանգներու մէջ տուրմի ճարտարարուեստը հետզհետէ կը ծաղկի, եւ տուրմի վաճառքը մեծ ոստումներով կը մագլցի, հակառակ ամերիկացիներուն սննդական նկատումներուն: Ի տարբերութիւն Միացեալ Նահանգներու, եւրոպական երկիրներու տարածքին տուրմի սպառումը քիչ է: Այս ճարտարարուեստը տարեկան 20 միլիառ տոլարի վաճառք կ'արձանագրէ Ամերիկայի մէջ:

Ամերիկացիներուն տուրմ ուտելու մարմաջը մասամբ արդիւնք է տուրմ սպառող մանուկներու թիւին յաւելումին: Սակայն մեծ դեր ունին նաեւ Միացեալ Նահանգներու տուրմ արտադրողներու ընկերակցութեան կողմէ հրապարակուած ուսումնասիրութիւնները, որոնք լրատուական միջոցներու, դպրոցներու եւ բժշկական կազմակերպութիւններու ճամբով կրքաջալերեն տուրմի սպառումը:

Ընկերակցութեան ուսումնասիրութիւնները կ'եզրակացնեն.

♦Սիրոյ մասին. *Կարգ մը ապացոյցներ կան, թէ տուրմ ուտելու պարագային մարմնին մէջ տեղի կ'ունենան քիմիական որոշ հակազդեցութիւններ, որոնք յարեւ նման են սիրահարուելու պարագային ստեղծուած հակազդեցութիւններու:*

♦Անգարի մասին. *Բժիշկներ անգարկ տառապողներուն կը թելադրեն տուրմ չուտել: Սակայն գիտական որեւէ փաստ գոյութիւն չունի, թէ տուրմը որեւէ ազդեցութիւն կը գործէ անգարի վրայ:*

♦Բշտիկներու մասին. *Միացեալ Նահանգներու ծովուժի ակադեմիային մէջ կատարուած ուսումնասիրութիւններ ցոյց կու տան, թէ տուրմը որեւէ ազդեցութիւն չի գործեր բշտիկներու վրայ:*

♦Գերզգայնութիւններու մասին. *Միացեալ Նահանգներու մէջ մարդիկ կը կարծեն, թէ տուրմը կերպարանութիւններ կը պատճառէ: Փաստուեցաւ, թէ այս ենթադրութիւնը գիտական հիմք չունի:*

♦Քոլեսթերոլի մասին. *Բազմաթիւ ուսումնասիրութիւններ ցոյց տուած են, թէ քաքաոյի կարագին պարունակած ճարպերէն սպիրիլ թթուն չի բարձրացներ արեան Բոլիսթրոլի քանակը:*

Այժմ վերոնշեալ ընկերակցութիւնը աշխատանք կը տանի, որ տուրմ պարունակող արտադրութիւններու վրայ նշուի, թէ անոնք Բոլիսթրոլ պատճառող ճարպերէ կերծ են:

Տուրմ արտադրող ընկերութիւններ թիրախ կ'ընտրեն տօնական օրերը, նկատի ունենալով, որ արձակուրդի մէջ մարդիկ աւելի հակամէտ կ'ըլլան գոհացնելու իրենց հաճոյքները: Տօնական օրերու ժամանակ Միացեալ Նահանգներու տարածքին տուրմի սպառումը կը կրկնապատկուի: Անցեալ տարի Ս. Ննդեան տօնին աւելիով չուրջ 854 միլիոն տոլարի տուրմ ծախուած է երկրին տարածքին:

ԱԽՈՐԺԱԲԵՐ ՏՕՆԱՎԱՃԱՌ

Այն օրը, երբ ամերիկացիք Թենքսկիւինկի առիթով պատրաստուած ճաշերով յագեցած էին եւ աւանդաբար կը ձեռնարկեն Ս. Ննդեան տօնին համար նուէրներ գնելու, Նիւ Եորքի մէջ այս տարի տեղի ունեցաւ տուրմի արտադրութիւններու վերաբերող առաջին ցուցահանդէսը:

Չորս օր տեւողութեամբ ցուցահանդէսը կազմակերպուած էր չորս տարի առաջ Փարիզի մէջ սկիզբ առած տուրմի ճաշակորհնակ իրադարձութեան մը օրինակով, որ ամէն տարի կը ներգրաւէ 80 հազար այցելու: Անիկա կը ներկայացնէ տուրմի հոմանիշ անուններ: Հոն կարելի է գտնել տուրմի աշխարհին «քրէմտը լա քրէմը»:

Տուրմի պատրաստութիւնը սահման չի ճանչնար...:

Նիւ Եորքի ցուցահանդէսին լուսարձակները պիտի կեդրոնանային «Ֆորմիլա Ի» իններ ճաշարժի մը պատկերով եւ անոր բնական չափերով շինուած տուրմի «քանդակի» մը վրայ, որ Փարիզէն օդանաւով ժամանեց, սակայն մինչեւ ցուցասրահ հասնիլը խորտակուեցաւ՝ Մոնճաքոյի կրաճ Փրի մրցաշարքին ընթացքին արկածահար եղած ինքնաշարժ մը յիշեցնելով:

Տուրմէ ինքնաշարժը կը կշռէր 113 քգ.: Անիկա պատրաստուած էր Լա Լուտ Տի Քաքաոյի արտադրիչներուն կողմէ եւ Ատլանտեանը կտրած էր գրեթէ անվնաս մնալով:

Սակայն յայտնապէս Նիւ Եորքը տակաւին կոպիտ քաղաք մըն է, եւ Մ. Ռենետի օդակայանէն մինչեւ Մենհեթընի Սոհօ թաղամասը երկարող ճամբան շատ վտանգաւոր եղած է: Ինքնաշարժը ցուցասրահ հասած է տուրմի աւերակոյտի մը վերածուած, թէեւ անոր անիւները ծանր վնասներ չէին կրած:

Ցուցահանդէսը կազմակերպողները չեն կրցած գիտնալ, թէ ինքնաշարժը ի՛նչպէս քանդուած է: Սակայն յայտնած են, թէ անիկա ապահովագրուած էր...: Այլ ցուցանմուշներ, ինչպէս՝ տուրմէ փետուրներով «շրջազգեստ» մը, անվճռելիաս հասած են ցուցասրահ եւ յայտնապէս տոկացած են ջերմութիւն սփռող լուսամփոփներուն տակ:

Ցուցահանդէսին մասնակցող հոչակաւոր արտադրիչներուն շարքին նոր անուններ էին Ալեքսանտրա եւ Նիքոլայ Մագիրովները, որոնք Ուքրանիայէն Պրուքլին գաղթած են: Ալեքսանտրա «տուրմագիտութիւն» ուսանած է Օտեսայի քաղցրաւենիքի պատրաստութեան հիմնարկին մէջ եւ խոհագիրներ յայտնաբերած է ցարական Ռուսիոյ ոոմանովներու ընտանիքին խոհանոցէն: Մագիրովներու արտադրութիւնները կը կրեն «Ռասփութին'զ Ուէյֆըր'զ» եւ «Անաստազիա'զ Տիլայթ» անուններով ճամբաքացատրութիւններ: Ականց պատրաստած Ռոմանովի սիկարը սիկարի «Ափիքիոնատօ» թերթին կողմէ տուրմի համով օժտուած լաւագոյն սիկարը հոչակուած է:

Վիճակագրութիւններ ցոյց կու տան, թէ իւրաքանչիւր ամերիկացի տարեկան 5 քգ. տուրմ կը սպառէ: Սակայն ամերիկացիք չեն կրնար մրցիլ զուիցերիացիներուն հետ, որոնք տարին չուրջ 9,5 քգ. տուրմ կը սպառեն:

«ՍԻՐՈՅ» ՍԱՀՄԱՆԸ

Բրիտանիոյ մէջ տուրմի «Մարս» ընկերութեան վերակացուն յայտնապէս շատ կը սիրէ տուրմը: Այնքան շատ, որ այժմ իրաւական ատեանի մը կողմէ ամբաստանուած է 830 հազար տոլար արժողութեամբ 1,5 միլիոն Մարսի փաթաթներ գողնալու յանցանքով:

Մարթին Քիզ փորձած է 8 բեռնակառք լեցուն «Մարս» գողնալ: Ան իր «գողօնին» մէկ մասը ծախած է: 34 հազար տոլար արժողութեամբ նոր ինքնաշարժ մը գնած է եւ 84 հազար տոլար վճարած է բնակարանի մը տիրանալու համար:

«Այս պատմութիւնը կ'առնչուի տուրմի, տուրմի գողութեան, մեծ քանակութեամբ տուրմի, տուրմի լեռնային զանգուածի: Խընդրոյ առարկայ անձը պարզապէս իրեն չպատկանող տուրմի փաթաթ մը չէ, որ սահեցուցած է իր գրպանին մէջ», ըսած է դատախազը:

Քիզի հանդէպ կասկածներ արթնցած են, երբ բեռնակառքի մը վարորդը «Մարս»ի շտեմարանը հասնելով տեսած է, թէ այն սնտուկները, որոնք հոն պէտք էր ըլլային, անհետացած էին:

Քիզ կը մերժէ ընդունիլ իրեն դէմ ուղղուած ամբաստանութիւնները:

Պատրաստեց
Լ. ԿԻՒԼՈՅԵԱՆ-ՍՐԱՊԵԱՆ

ՕՐԱՑՈՒՅՑ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

◆ *ՄՆԷՅՔ ԱՅՋ*- (*Փլաճէթ / Ապրած. Ջուք. Թրիփոլի. Փլազա. Քոնքորտ. Ֆրիուէյ. Սթարկէյթ*).- Գաղտնի ոստիկան Ռիք Սանթորօ (Նիքըլըս Քէյճ), կը փորձէ պաշտպանել իր թիկնապահ ընկերոջ (Կէրի Սինիզ) պատիւը, որու «պաշտպանեալը» կը սպանուի կոփամարտի խաղի մը ընթացքին:

◆ *ՏԻՕ ՌԱՅՋԻՆԿ*- (*Ամփիր / Սոֆիլ. Տիւճ. Մոտելօ. Էսփաս. Սէնթ Էլիզ. Լաս Սալինաս*).- Կանկրսաբէրներու խումբ մը կը յարձակի պերճաճաուու մը վրայ: Սակայն ճաուճ մէչ «գողօճ»ի փոխարէն, ճանճք կը հանդիպին «փորձանք»ի մը...

◆ *Ը ՓԸՐՖԷՔԹ ՄԸՐՏԸՐ*- (*Ամպասատ. Ֆրիուէյ. Փլաճէթ/ Ապրած. Թրիփոլի. Փլազա. Քոնքորտ եւ Սաժէս*).- Հիչքոքեան ֆիլմի մը կրկնութիւնը: Կնկան մը ամուսինը եւ սիրահարը կը մտադրեն զինք սպանել: Դերակատարութիւն՝ Մայքըլ Տակլըսի:

◆ *ՏԷՐՋ ՍԱՄԹԻՆԿ ՐՊԱՈՒԹ ՄԷՅՐԻ*- (*Էսփաս. Ամփիր/ Սոֆիլ. Տիւճ. Մոտելօ. Էլիթ. Սէնթ Էլիզ. Աթլանթա. Լաս Սալինաս*).- Համալսարանի ուսանողութեան օրերէն Թէտ (Պէն Սթիլըր) սիրահարած է Մէյրիին (Քամերոն Տիազ): 13 տարի ետք, Թէտ կը գտնէ Մէյրիին, հետախոյզ Մէթ Տիլընի միջոցով:

◆ *ՄՈՒԼԱՆ*- (*Փլաճէթ/ Ապրած. Ջուք. Թրիփոլի. Փլազա. Քոնքորտ. Վանտով. Ֆրիուէյ*).- Ուոլթ Տիզնի դարձեալ գործի վրայ է. այս անգամ չինական պատմութիւն մը ֆիլմի վերածելով: Չինացի աղչիկ մը՝ Մուլան, հօրը պատիւը փրկելու համար կը ծպտուի իբրեւ տղայ եւ կը զինուորագրուի բանակին՝ հայրենիքը պաշտպանելու համար բարբարոս ցեղերու յարձակումներուն դէմ:

◆ *ԱՌԻԹ ԱՖ ՍԱՅՄ*- (*Փլաճէթ/Ապրած. Քասլիք. Թրիփոլի. Քոնքորտ. Սաժէս*).- Մէք (Մորճ Քլունի) վարպետ գող մը, իր պարտականութեան ընթացքին կը մերբակալուի եւ կը բանտարկուի: Բանտէն փախուստի միջոցին դէմ յանդիման կու գայ Էֆ. Պի. Այ.ի գործիչ Քարբէրրընի (Մեճիֆըլ Լոփէզ): Ակրկածախնդրական ֆիլմ մը, երգիծական եւ ոոմանթիք տեսարաններով:

◆ *ՄԻԹ ԱՖ ԷՆՃԼԶ*- (*Փլաճէթ/Ապրած. Քոնքորտ. Ամպասատ. Ֆրիուէյ. Սաժէս*).- Հրեշտակ Նիքըլըս Քէյճի պարտականութիւնն է պատրաստել սարդ արարածները Արարիչին հետ հանդիպումին: Սակայն, իր այս առաքելութեան ընթացքին Հրեշտակ ը նկատի չէր առած, որ պիտի հանդիպի Մակիին (Մէկ Իայըճ)...

◆ *ՏԸ ՊԻԿ ԼԻՊՎՍՔԻ*- (*Ամփիր. Մոտելօ. Ամպասատ*).- Անդամալոյծ միլիոնատէր մը սպառնալիքներ կը դիմագրաւէ: Միակ ճարը՝ դիմել վիեթնամի պատերազմին մասնակցած իր ընկերոջ: Դերասանութիւն՝ Օէֆ Պրիժըս եւ Ծոն Կուտման:

◆ *ԸՐՊՐՆ ԼԷՕՐՆՏ*- (*Ամփիր. Տիւճ. Մոտելօ. Էսփաս. Էլիթ. Աթլանթիս. Լաս Սալինաս*).- Համալսարանի մը մէջ ոճիրներ կը գործուին: Ուսանողուհի Ալիսիա Ուիթ եւ լրագրող Օերըտ Լէթօ պիտի փորձեն այս թշնուկը բակել...

◆ *ՏԸ ՀՈՐՍ ՈՒՍՕԸՐԸՐ*- (*Փլաճէթ. Ապրած. Ջուք.Վանտով*).- Հոպըրթ Ուետֆորտի բեմադրութեամբ՝ գեղեցիկ տեսարաններով եւ տպաւորիչ եղանակով, աւանդական՝ գիւղական կեանքի նկարագրութիւնը, որմէ հրաժեշտ առած են «արդիականացած» ամերիկացիները:

◆ *ՏԸ ԹՐՈՒՄԱՆ ՇՕ*- (*Փլաճէթ/Քասլիք/Ապրած. Սաժէս. եւ Միրաժ*).- Հեռատեսիլի յայտագիր մը կը պատրաստէ Թրուման Պըրպենի, որ սկսած է հալածախտէ տառապիլ, մետիայի այդ սարսափելի սթենլորտին մէջ: Բեմադրութիւն՝ Փիթըր Ուէրի:

◆ *ՍՄՈԼ ՍՈԼՃԸՐԶ*- (*Փլաճէթ/ Քասլիք. Սաժէս*).- Օճայոյի մէկ փոքր քաղաքին մէջ, փոքր խաղալիքներ իրարու դէմ պատերազմ կը մղեն: Դատաճիններ կը փորձեն կացութեան տէրը դառնալ:

◆ *ՍԻՔՍ ՏԷՅԶ ԷՆՏ ՍԵՎԸՆ ՆԱՅՅ*- (*Փլաճէթ/ Ջուք/ Ապրած. Քոնքորտ եւ Միրաժ*).- Լրագրող մը արձակուրդի մը ընթացքին օդանաւային արկած մը կ՚ունենայ: Աճաւասիկ օդաչուն եւ լրագրողը Խաղաղականի մէկ անծանօթ կղզիին մէջ...

◆ *ՈՒԻՍԻ ՊԷՅՐՈՒԹ*- (*Էսփաս/ Ամփիր. Մոտելօ. Տիւճ. Էլիթ. Սէնթ Էլիզ եւ Քոլիզէյ*).- Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմը ճնշուտ կերպով բեմադրուած երիտասարդ բեմադրիչ Ջիամ Տուէյրիի կողմէ, որ մեծ յաջողութիւն գտաւ Քաննի փառատօնին:

◆ *ՍԷՁՎԻՆԿ ՕՐԱՅՎԷՅՓ ՌԱՅՃԸՆ*- (*Փլաճէթ. Քասլիք եւ Սաժէս*).- Սթիվըն Սփիլպըրկ կը նկարագրէ Ք. Համաշխարհային Պատերազմը... Թոմ Հենքս եւ քանի մը զինուորներ գործուղուած են ճակատ, պարզապէս փնտրելու Էայըճ անունով զինուոր մը: Իր երեք եղբայրները մահացած ըլլալով, Ռայըճ պէտք է որ միացեալ Նահանգներ վերադառնայ:

◆ *ՏԸ ՄԱՍՔԱՒԱՃ ՋՈՐՕ*- (*Էսփաս. Ամփիր- Մոտելօ. Էլիթ. Լաս Սալինաս*).- Միեւնոյն նիւթը միշտ ալ որոշ փոփոխութիւն մը կրած, շարունակ կը բեմադրուի: Մեր Ջորոն՝ Ընթրքի Հովիքինգ կը փորձէ գինք փոխարինող մը գտնել, յանձին Անթոնիօ Պանտէրասի:

ՍԻՐԱՀԱՐԱՑ ՀԱՒԱՔԱԳՐՈՒԹԻՒՆ- *Քոնքորտ.*- 738439 - *Փլաճէթ / Ապրած.*- 292192 - *Փլաճէթ/Քասլիք.*- 912503/4. *Ամպասատ.*- 2174901/լիթ.- 440286 - *Ամփիր / Մոտելօ.*- 616706/7 - *Ֆրիուէյ.*- 145590- *Քոլիզէյ.*- 442962- *Լոփաս.*- 292526- *Վանտով.*- 113992- *Սէնթ Էլիզ.*- 406706- *Ամփիր / Տիւճ.*- 7921234- *Ամփիր / Սոֆիլ.*- 2031030- *Սաժէս.*- 562006/7:

Mesrobian

Technical College

Since 1982

ULIMITED EDUCATION, INFINITE KNOWLEDGE

Technical Baccalaureate BT:

Commercial Science - Computer Programming - Interior Design - Preschool Education

Special Studies Languages: 1Level = 2 months:

Armenian - Arabic - English - French - Russian - Italian - Greek - German

English Center:

Level Beginner...4B, Speech Communication, Business communication, Intensive Courses, TOEFL

Special Studies:

Executive Secretary - Ticketing - Accountant - Senior Accountant - HairDresser - Make-up - Gold & Jewellery Design

Car Electrician - Dish Installation -

Heating & Cooling T.V. & Video Repairman - Computer Repairman.

Computer Sessions:

Dos - Windows 98 - Word - Excel - Foxpro - Visual Basic - Visual Foxpro - Access - Data Base - 3DS for Jewellery

Power Point - Corel Draw - Auto Cad - C Languag - Internet - Wave - Final - Encore - Cubase.

For more information, Arax street, Bourj Hammoud. Tel: 01/260 504 - Fax:01/ 262 955 , Email:mesrobca@dm.net.lb

● Երկրորդ դասընթացքի դասաւանդութիւնները կը սկսին Երեքշաբթի 22 Դեկտեմբեր 1998 ին:

● Արձանագրութիւնները տեղի կ՚ունենան ամէն օր կ. ե. ժամը 3:30 էն 8-ի միջեւ, քարտուղարութեան մօտ:

● Կառատուը ապահովուած:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԾԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

• Անթիլիաս, Սիմֆեթան շէնք. 3 ննջասենեակ, հիւրասրահ, ճաշասրահ եւ սպասուհիի սենեակ: Հեռ. 03-202533:

ԾԱՆՈՒՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ»ի մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը ընթեռնելի գիրով (հատատու-թեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ հաստատուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՆՈՒԷՐԸ

Sacoche

ՈՐԱԿԱՒՈՐ ԺԱՄԱՑՈՅՑՆԵՐՈՒ ԱՃԽԱՐՀԸ

ACCURATE SWISS MADE | MONT BLANC

S.T. Dupont PARIS

CRUISER by OLIVER ROSS

IMMERSION

Պուրճ Համուտ, «Արմենիա» պողոտայ: Հեռ. 266366, 262612:

Optique

La Vista

Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի հրապարակ, Աղասարգիսեան հաստ.ի դիմաց, հեռ. 03-302752 եւ 01-262071

☆ ԽՈՍՔ ԳՐԱԾ ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

☆ *ԽՈՑ* (21 *Մարտէն 20 Ապրիլ*)

Կործի պահուն անուշադրութեամբ վարուելէ ձեր գործակիցներուն հետ, մի չդայլայլուիք եւ ծանր խօսքեր մի արձակուիլ անոնց հասցէին, որովհետեւ խզում կրնայ յառաջանալ ձեր ու անոնց միջեւ:

☆ *ՅՈՒԼ* (21 *Ապրիլէն 21 Մայիս*)

Ձեր արամադրութիւնը անկում պիտի արձանագրէ կարգ մը պատճառներով: Մնացէք պատրաստ, եթէ հնարաւոր է ձեր արարքներուն համար կորսնցնելիք յարմար ներքարկութիւն մը:

☆ *ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ* (22 *Մայիսէն 21 Յունիս*)

Թէեւ դուք աշխատասիրութիւն կը բան ձեր առաջադիմութեան, բայց այսօր հարցերը պիտի չյուծուին բան ձեր ուզածին, գործի մէջ դանդաղում պիտի բլլայ եւ մխիթարութիւն պիտի ներառէ: Համբերեցէք:

☆ *ԽԵՑԳԵՏԻՆ* (22 *Յունիսէն 23 Յուլիս*)

Անպատասխանի մը համար այսօր եղէք ատելի պատասխանատու, մի պարտադրէք ձեր տեսակէտը, որովհետեւ ձեր դիմաց կրնայ գտնել կարծր բնդդիմադիրներ:

☆ *ԱՌԻՒԾ* (24 *Յուլիսէն 23 Օգոստոս*)

Ձեզի կ՚ուրախացնէ, ձեր խօսքը անդր կը հասնի, ձեզ յարգներ կան, բայց այսօր եղէք մեր մեղմ ու համեստ, որպէսզի ձեր տեսակի հպարտութիւնը ոչնչ չդարնէ:

☆ *ԿՈՒՅՍ* (24 *Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր*)

Ձեր բնիկներոջ առողջութիւնը մեր փափաքն է, ինչ որ կը մտահոգէ ձեզ: Եղէք ուշադիր՝ ձեր եւ ձեր չորքոտնիներուն կեանքին խաղաղութեան համար:

☆ *ԿՇԻՌ* (24 *Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր*)

Ձշմարտութիւնը բանէր միշտ ալ հաճելի չէ. պատճէք ձեր լեզուն, մի բլլար այլեւս աւելորդ, որովհետեւ մարդիկ պիտի չհասկնան ձեր միտքը:

☆ *ԿԱՐԻՃ* (24 *Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր*)

Դրամական գործարքներ անխուսափելի են այսօր: Յաւելեալ ծախսերու դուռ մի բանաք: Եղէք խնայասէր, որպէսզի գալիք ամսական օրերուն դրամական նեղութիւն չտեսնէք:

☆ *ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ* (24 *Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր*)

Ուշադրութիւնը պիտի դրաւէ շատ անձերու, անոնց հետաքրքրութեան առարկան: Օրը նպաստաւոր է ձեր կեանքին նոր ձեռնարկներու:

☆ *ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ* (22 *Դեկտեմբերէն 20 Յունուար*)

Հետաքրքրական ու շահեկան առաջարկներ պիտի զուարթացնեն ձեր օրը, որ միօրինակ բլլալ կը դադրի: Եղէք բնիկներուն եւ օգնեցէք ականջներուն:

☆ *ՄՕՎԱՆՈՑՇ* (21 *Յունուարէն 19 Փետրուար*)

Տնտեսական տագնապի մը կրնամ ենթարկուիլ, եթէ ձեր բանկը լայն բաներ անօգուտ ծախսերու դիմաց: Խնայողութիւն բրէք ծնունդի օրերու ձեր ծախսերը նոգալու համար:

☆ *ՋՈՒԿ* (20 *Փետրուարէն 20 Մարտ*)

Օրը նպաստաւոր է բնաւանեկան բէ ձեր գործին վերաբերեալ հարցերը կարգադրելու: Եղէք հանդարտասէր եւ ծառայասէր, մանաւանդ՝ խնայասէր:

ԿԵՐՊԱՐԸ ԵՒ ԱՆՈՐ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ...

Շարունակուած 4րդ էջէն

կրմարմնաւորեն հայ մշակոյթը, հայ գաղափարականոգին եւ հայժողովուրդի ամէնէն վսեմ ձգտումները, միաժամանակ դառնալով հայոց մնայուն եւ անսպառ ներշնչարանը: Այդ եզակի երեւոյթները կրկոչուին

Ս ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ
Ս ՄԵՍՐՈՊ ՄԱՇՏՈՑ
ԵՒ
ԿՈՄԻՏԱՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

Կերպարներուն այս ընտրութեան պարագային մեր մեկնակէտը եղած է «պատմական պահ»ը, տարերային խմորումներու հանգուցային այն կէտը, ուր ընդհանրական գաղափարը մարմնանալով կարծէք նախախնամական կերպարի մը մէջ, հրաշուխի պէս ժայթքելով կը ծաւալի եւ կը տարածուի իր շրջապատին վրայ՝ վարակելով եւ իր անգուսպ հոսանքին մէջ առնելով կանգուած մը կամ ժողովուրդ մը ամբողջ, որ այնուհետեւ կը նոյնանայ իր իսկ ծագէն եկած այդ երեւոյթին հետ եւ կ՚որդեգրէ կայն իրրեւ «հարապատ որդի», իր անունն ընդմիշտ կը կապէ անոր՝ դառնալով մէկ եւ միակ հասկացութիւն: Այդ իմաստով, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մարմնացումն է հայ եկեղեցւոյ, Ս. Մեսրոպ Մաշտոց մարմնացումն է հայ դպրութեան, իսկ կոմիտաս վարդապետ՝ հայ ազգային երաժշտութեան: Հայոց պատմութիւնը չէ արձանագրած այս կարգի եւ մակարդակի ուրիշ հաւասարութիւն: Այդ կիտակցութեամբ է, որ առաջին հերթին հայ աշակերտն ու հայ ուսանողը անո՛նց ընդմէջէն հարկ է, որ ծանօթանան ու հաղորդուին իրենց պատմութեան եւ մշակոյթին, իրենց ինքնութեան եւ իւրայատուկ յիմայիին:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱՀԱՆՈՒԹ

Նոր Տարուան եւ Սուրբ Ծնունդի առիթով
Ձեր նուէրները ապահովեցէք Համազգայինի գրախանութէն

* Հայերէն եւ օտար հրատարակութիւններ.
* Մանկական գիրքեր.
* Դաստիարակչական խաղեր.
* Գրենական եւ գրասենեկային պիտոյքներ.
* Տախտակի եւ ապակիի վրայ կատարուած փորագրութիւններ.
* Շնորհաւորական բացիկներ.
* Հայկական մոթիֆներով նուէրի թուղթեր.

Շաղոյեան կեդրոն - Պուրճ Համուտ
Հեռ: 01 - 241263/4

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱՔԱՋԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵՑԷՔ

ԱՖՀԻԼի մօտ

●ՆՈՒԱՃԱԳՈՅՆ սակերով
●ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ խճամք
●Վճարման դիւրութիւններ

Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԷՏԻ կից,
Հեռ. 248238, 262221:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ. ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱՂՂԿԱՆՑ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻԻՆ

Հ. Մ. Ը. Մ. - ԱՆԴՐԱՆԻԿ՝ 52-33

Պասքեթպոլի Լիբանանի աղջկանց ախոյեանութեան Երրորդ եւ երթի վերջին հանդրուանին, ոչ միայն չարթրեան, այլեւ ախոյեանութեան գագաթի ճակատումին, Շարաթ օր Քահրապայի պաշտին վրայ Հ. Մ. Ը. Մ. 52-33 արդիւնքով յաղթանակ մր արձանագրեց իր կխասկոր մրցակիցին՝ ախոյեան Անդրանիկի դէմ եւ փաստեց, որ կը մնայ այս եղանակի Լիբանանի կօրաւորագոյն կազմը եւ տիտղոսին կրնայ թեկնածուն:

Ա. կիսախաղին, երկուստեք անմակարդակ խաղարկութիւն մր ցուցաբերեցին կազմերը եւ դանդաղ ու անհամ խաղաոճ մր կիրարկելով ձանձրացուցին համակիրները: Կիսախաղը աւարտեցաւ 18-18 հաւասարութեամբ: արդիւնք մը, որ ինքնին յաւագոյն ապացոյցն է մրցումին տակաւ մակարդակին: Միայն Այիւն կրնայ, որ Ա. կիսախաղին փորձեց տալ յաւագոյնը եւ յաջողեցաւ որոշ չափով:

Բ. կիսախաղին, կարծէք երկու կազմերը նոյնը չէին եւ մրցումին պատկերը հարիւր տոկոս չրջեցաւ: Յատկապէս Հ. Մ. Ը. Մ.ի աղջիկները կիրարկեցին բոլորովին տարբեր խաղարկութիւն մր եւ Ա. կիսախաղի պաշտպանական իրենց խաղաոճէն հրաժարելով՝ վերադարձան յարձակողական յաջող խաղաոճին, որ արդիւնաւորուեցաւ յաւագոյն: Հ. Մ. Ը. Մ.ի աղջիկները կարճ ժամանակի մէջ մէկ մր միւսին ետեւէն նշանակեցին արագ կողովներ, որոնց դիմաց մրցակից Անդրանիկ պահ մր ընկրկեցաւ, ապա ամբողջութեամբ յանձնուեցաւ: Այնուհետեւ Հ. Մ. Ը. Մ.ի հնգեակը պարզաւ պաշտին տէրը եւ կողովներու փեսթիվալը սկսաւ: Հնգեակը ամբողջութեամբ դարձաւ ներդաշնակ եւ բոլոր աղջիկները տպաւորեցին: Հոս տեղին է նշել, որ Սանանի, Կրէյսի (որ փոխարինեց խմբապետ Վարդուկը եւ յաւագոյն արժեւորեց փլէյմէյքըրի իր պաշտօնը) եւ Համամեայ խոստմնալից Շատայի սեւեռքոնիզէ եւեակին կողքին աւաւելարար փայլեցաւ 17 տարեկան Դայար Մարկոսեան, որ անաւարկելիօրէն եղաւ Շարաթ օրուան մրցումին աստղը: Անոր ինքնավստահութիւնը, գեղեցիկ ֆէյթերը, կողմին տակէն թէ հեռուէն ճչգրիտ շութերը արժանացան Հ. Մ. Ը. Մ.ի խուռներամ համակիրներուն անվերապահ ու արդար ծափահարութիւններուն եւ քաջալերանքին: Իրապէս ողջունելի է յատկապէս պատանիներ Դայարի եւ Շատայի նման տարրերու ներկայութիւնը կազմէն ներս եւ բոլորիս կոչս կը ներչնչէ ապագայի հաշուոյն:

Հ. Մ. Ը. Մ.ի հնգեակը Շարաթ օրուան փայլուն յաղթանակէն ետք մեծ քայլ մը առաւ դէպի տիտղոս: Կը մնայ, որ մեր աղջիկները չարունակեն իրենց այս յաղթական յաջող երթը եւ եղանակը աւարտեն առանց պարտութեան, անգամ մը եւս փաստելով, որ իրենք կը մնան Լիբանանի բոլոր ժամանակներու կօրաւորագոյն ուլաւագոյն խումբը:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՊՈՐՏՕ ԵՒ ՄԱՐՍԷՅ ՅԱՂԹԵՑԻՆ

Ֆրանսայի ֆութպոլի ախոյեանութեան դարձի առաջին մրցումներուն (18րդ հանգրուան), պարագլուխի երկու կազմերը՝ Պորտօ եւ Մարսէյ 3-0 արդիւնքով յաջորդաբար տապալեցին Լը Հաւրն ու Մէսը եւ 41ական կէտով մնացին առաջին եւ երկրորդ դիրքերուն վրայ:

Պորտօ իր դաշտին վրայ աքցանի մէջ առաւ մրցակից Լը Հաւրը, որ ոչինչ կրցաւ ընել ամբողջ մրցումին տեւողութեան: Լիլիան Լասլաստ (7րդ եւ 69րդ) եւ Ալի Պենարպիա (14րդ) նշանակեցին Ատլանտեան կազմին կոլերը, մինչ Մանշի մեծագոյն ցաւահանգիստ քաղաքին կազմը մնաց 16րդ վտանգաւոր դիրքին վրայ:

Միջերկրականի հսկան՝ Մարսէյ «Վելոտրոմ»ի իր կեթոյին մէջ 50 հազար համակիրներու ներկայութեան առիթ չտուաւ Ալզասի իր հիւրին՝ Մէսի, որ շնչէ...

Դաշտին վրայ՝ մարզիկները, թրիպիւններէն՝ սքանչելի համակիրները բարդոյթի պահեր ապրեցուցին իրենց մրցակիցին, որ կորսուած էր ամբողջութեամբ: Թիթի Քամարա բացառիկ կոլով մը 28րդ վայրկեանին բացաւ մրցումին հաշիւը, ապա Ֆլորիան Մօրիս (45րդ) եւ Ժոսլէն Կուրվըզէք (90րդ) նշանակեցին Մարսէյի միւս կոլերը:

Անակնկալ արդիւնք մըն էր Թուլուզի եւ Լիոնի ճերմակ հաւասարութիւնը: Լիոն, որ պարտութեան մատնեց Պորտոն ու Մարսէյը, չկրցաւ յաղթական վերադառնալ միայն նախավերջին դիրքը գրաւող համեստ Թուլուզի դաշտէն:

Օրուան մեծագոյն պարտեալը եղաւ մայրաքաղաքի կազմը՝ Փարիզ Սէն Ժերմէն, որ 2-0 արդիւնքով խոնարհեցաւ քորսիքական կղզիին վրայ, տեղւոյն Պասթիային հեցաւ քորսիքական կղզիին վրայ, տեղւոյն Պասթիային առջեւ: Ֆրետերիք Նէ նշանակեց միջերկրականեան կազմին գոյգ կոլերը, 3րդ եւ 45րդ վայրկեաններուն:

Այս պարտութենէն ետք, Փարիզ Սէն Ժերմէն նահանջեց 8րդ դիրք, մինչ Պասթիա երկու կէտով գերազանցեց մրցակիցը նաեւ դասաւորման մէջ եւ գրաւեց 7րդ դիրքը:

Նշենք, որ Ուրբաթ օր տեղի ունեցած էր երկու մրցում: 9. դիրքը գրաւող Ռէնն 3-2 արդիւնքով պարտուցաւ Մոնփելիէին, իսկ Սթրազպուրկ-Նանթ հանդիպումը աւարտած էր 2-2 հաւասարութեամբ:

Վերջին դիրքը գրաւող Սոշոյի եւ 5րդ դիրքը գրաւող Մոնաքոյի միջեւ մրցումը յետաձգուեցաւ Սոշոյի մէջ (Գերմանիոյ սահմանին մօտ) տիրող աննպաստ օդին պատճառով:

Ստորեւ՝ 18րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Ռէնն - Մոնփելիէ	3 - 2
Սթրազպուրկ - Նանթ	2 - 2
Թուլուզ - Լիոն	0 - 0
Մարսէյ - Մէս	3- 0
Նանսի - Օքսէր	1 - 1
Լօրիան - Լանս	1 - 1
Պորտօ - Լը Հաւր	3 - 0
Պասթիա - Փ. Ս. Ժ.	2 - 0
Սոշօ - Մոնաքօ	(յետաձգուած)

ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ ԿԷՏ

1.- Պորտօ	41
2.- Մարսէյ	41
3.- Ռէնն	31
4.- Լիոն	28
5.- Մոնաքօ	27

ՔԱԼՃՕ

ՖԻՈՐԵՆԹԻՆԱ 1-0 ՅԱՂԹԵՑ ԵՈՒՎԵՆԹՈՒՍԻ ԵՒ ԱՌԱՆՁՆԱՑԱՒ ՊԱՐԱԳԼՈՒԽԻ ԴԻՐՔԻՆ ՎՐԱՅ

Իտալիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան (Քալչիօ) 13րդ հանգրուանի գագաթի գերճակատումին, Ֆիորենթինա Ֆիրենցէի մէջ 1-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Եուվենթուսը եւ 28 կէտով առանձնացաւ դասաւորման պարագլուխի դիրքին վրայ:

Ամբողջ մրցումին ընթացքին, Ֆիորենթինա իր համակիրներուն առջեւ եղաւ լաւագոյնը եւ գերազանցեց մրցակիցը, որ իր կարգին վատ մրցում մը չկատարեց, սակայն չունեցաւ իր հիւրընկալին ֆիզիքական առաւելութիւնը:

Արժանթինցի կապրիէլ Պաթիսթութա գլխու սքանչելի խոյանքով նշանակեց ճակատումին միակ կոլը՝ 60րդ վայրկեանին: Այնուհետեւ Ֆիորենթինա բազմաթիւ ստոյգ առիթներ ունեցաւ կոլ նշանակելու, յատկապէս պրազիլցի Օլիվերա, սակայն չյաջողեցաւ: Եուվէ գրեթէ ոսկի առիթ չունեցաւ, բացի Ֆրանսացի Տիտիէ Տեշանի մէկ հարուածէն, որ դպաւ Ֆիորենթինայի բերդին հորիզոնականին: Եուվէհիլաւագոյն տարրը եղաւ Ֆրանսացի Զիներտին Զիտան:

Պէտք է նշել, սակայն, որ Ա. կիսախաղի վերջին վայրկեանին Եուվէի յառաջապահ Մոնթէրոյի ստացած կարմիր քարտը սուղ արժեց իր կազմին, որ Բ. կիսախաղը ամբողջութեամբ պայքարեցաւ 10 մարզիկով, ինչ որ մեծ առաւելութիւն շնորհեց մրցակից Ֆիորենթինային:

Եուվէ այս պարտութենէն ետք նահանջեց 9րդ դիրք եւ մնաց 18 կէտով:

Օրուան երկրորդ կարեւոր ճակատումին, Փարմա եւ Ա. Էս. Ռոմա արձանագրեցին 1-1 հաւասարութիւն մը: 28 հազար համակիրներու ներկայութեան կայացած այս հանդիպումէն ետք, Ռոմա 3րդ դիրքէն նահանջեց երրորդին եւ տեղը զիջեցաւ Ա. Սէ. Միլանի, որ 1-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Վիչենցան, շնորհիւ լիպերիացի Ճորճ Ուէայի ուշացած կոլին՝ 87րդ վայրկեանին: 50 հազար համակիրներու ներկայութեան կայացած այս մրցումին, Միլանոյի կազմը բաւական դժուարութիւններ դիմագրաւեց նախավերջին դիրքը գրաւող համեստ Վիչենցային դէմ, յատկապէս երբ 72րդ վայրկեանին Մասիմօ Ամպրոսինի կարմիր քարտ ստացաւ եւ Միլան այնուհետեւ 10 մարզիկով պայքարեցաւ եւ բարեբախտաբար կրցաւ կոլ մը նշանակել:

Տաք եւ հետաքրքրական մրցումէ մը ետք, Լացիո Ռոմա - Սամտորիա հանդիպումը աւարտեցաւ կոլերու փառատօնով: Մայրաքաղաքի կազմը 35 հազար համակիրներու ներկայութեան 5 - 2 արդիւնքով տապալեց Ճենովայի միջերկրականեան կազմը: Լացիոյի եուկոսլաւ յետսապահ՝ Սինիսա Միհայլովիչ իրագործեց հէթրիք մը (29րդ, 45րդ եւ 57րդ), մինչ ազգակիցը՝ Տեժան Սթանքովիչ եւ չիլիցի Մարսելլօ Սալաս նշանակեցին մնացեալ կոլերը: Սամտորիայի երկու կոլերը նշանակեց Ֆրանչեսքօ Փալմիէրի, երկուքն ալ փեճալթիով:

Ինթէր Միլան 1 - 0 արդիւնքով յաղթական վերադարձաւ Ուտինեզէէն, շնորհիւ մրցումին մետասաներորդ պահուն (89րդ) պրազիլցի Ռոնալտոյի նշանակած կոլին: 29 հազար համակիրներու ներկայութեան կայացած այս մրցումէն ետք, Ինթէր բարձրացաւ 5րդ դիրք: Ասիկա թէեւ տակաւին հեռու է երբեմնի իր բարձր մակարդակին հասնելէ, սակայն յայտնապէս ասիկա հետզհետէ սկսած է բարելաւել ինքզինք եւ միայն 3 կէտի տարբերութեամբ ետ կը մնայ Բ. դիրքը գրաւող իր ոխերիմ թշնամիէն՝ դրացի Ա. Սէ. Միլանէն:

Ստորեւ՝ 13րդ հանգրուանի մրցումներուն թեքնիք արդիւնքները.

Ֆիորենթինա - Եուվենթուս	1 - 0
Պոլոնիա - Սալերնիթանա	1 - 1
Լացիո - Սամտորիա	5 - 2
Ա. Սէ. Միլան - Վիչենցա	1 - 0
Փարմա - Ա.Էս. Ռոմա	1 - 1
Փերուճիա - Քալիարի	2 - 1
Ուտինեզէ - Ինթէր Միլան	0 - 1
Վենեցիա - Փիաչենցա	0 - 0
Պարի - Էմփոլի	2 - 1

ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ ԿԷՏ

1.- Ֆիորենթինա	28
2.- Ա. Սէ. Միլան	24
3.- Ա. Էս. Ռոմա	23
4.- Փարմա	23
5.- Ինթէր Միլան	21

ԱՆԳԼԻԱՅԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՍԹՈՆ ՎԻԼԼԱ - ԱՐՍԵՆԱԼ՝ 3-2

Անգլիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան 17րդ հանգրուանի մրցումներուն, պարագլուխի դիրքը գրաւող Ասթոն Վիլլա 3-2 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Արսենալը, ամրապնդեց իր դիրքը. անիկա իր արձանագրած այս յաղթանակէն ետք, երեք կէտի առաւելութիւն մը ունեցաւ անմիջական մրցակիցին՝ Մանչեսթրը Եունայթըտի վրայ, որ 2-2 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց Թոթենհամի հետ:

«Վիլլա Փարք»ի դաշտին վրայ կայացած այս գագաթի ճակատումին, մարզիչ Արսէն Վենկերի կազմը հակառակ անոր, որ Ա. կիսախաղին երկու կոլ նշանակեց շնորհիւ հոլանտացի Տենիս Պերկքամփի (14րդ եւ 45րդ), Բ. կիսախաղին պատկերը ամբողջութեամբ շրջուեցաւ եւ հիւրընկալ կազմը նշանակեց երեք կոլ եւ ապահովեց երեք կէտերը, արձանագրելով այս եղանակի իր 9րդ յաղթանակը: Ժուլիըն Եոաքիմ (62րդ) եւ Տիոն Տապլին (65րդ եւ 83րդ) նշանակեցին Վիլլայի երեք կոլերը. շուրջ 40 հազար հանդիսատեսներու ներկայութեան:

Արսենալ, որ կը կրէր այս եղանակի իր երրորդ պարտութիւնը, մնաց 6րդ դիրքին վրայ: Անիկա վերջին հինգ մրցումներէն կրցած է միայն երեք կէտ հաւաքել:

Երկրորդ դիրքը գրաւող Մանչեսթրը Եունայթըտ ձախողեցաւ իր 9րդ յաղթանակը արձանագրել եւ 2-2 արդիւնքով հեռացաւ Թոթենհամի դաշտէն՝ մրցումին վերջին վայրկեանին կոլ մը ստանալէ ետք իր բերդէն ներս:

Արսենալի նման, Ա. կիսախաղին 2-0 արդիւնքով յառաջացած Մանչեսթրը Եունայթըտ, Բ. կիսախաղին երկու կոլ ստացաւ, աւելի քան 36 հազար հանդիսատեսներու ներկայութեան: Պէտք է նշել, սակայն, որ Եունայթըտ Բ. կիսախաղը ամբողջութեամբ շարունակեց տասը մարզիկով, երբ 41րդ վայրկեանին Կէրի Նեւիլ կարմիր քարտ ստացաւ: Օլէ Կունար Սոլսքիար (11րդ եւ 18րդ) նշանակեց Մանչեսթրի երկու կոլերը, իսկ Սոլ Քեմփպել՝ Թոթենհամի կոլերը (70րդ եւ 90րդ):

Տերպի Քաունթի (10րդ), որ իր դաշտին վրայ կը հիւրընկալէր 3րդ դիրքը գրաւող Չելսին, հաւաասարութիւն մը խլեց անկէ (2-2): Թորէ Անտրէ Ֆլօ (55րդ) եւ Կուտթաւօ Փոյէթ (59րդ) նշանակեցին Չելսիի կոլերը, իսկ Վորաափօ Քարպոնարի (26րդ) եւ Տին Սթարիճ (90րդ)՝ Տերպիի կոլերը:

*Լիվըրփուլ 9րդ դիրքէն նահանջեց 12րդ դիրք, 1-0 արդիւնքով պարտուած հեռանալէ ետք Ուիմպըլտընի դաշտէն, որ իր արձանագրած այս յաղթանակէն ետք բարձրացաւ 8րդ դիրք: Ռոպի Ըրլ նշանակեց մրցումին միակ կոլը (48րդ): Մրցումի աւարտէն 11 վայրկեան առաջ, Մայքըլ Օուըն չկրցաւ նշանակել Լիվըրփուլի հաւասարութեան կոլը, երբ անոր *փենալթին* կեցին մնացեալ կոլերը: Սամտորիայի երկու կոլերը նշանակեց Ֆրանչեսքօ Փալմիէրի, երկուքն ալ փեճալթիով:*

Ինթէր Միլան 1 - 0 արդիւնքով յաղթական վերադարձաւ Ուտինեզէէն, շնորհիւ մրցումին մետասաներորդ պահուն (89րդ) պրազիլցի Ռոնալտոյի նշանակած կոլին: 29 հազար համակիրներու ներկայութեան կայացած այս մրցումէն ետք, Ինթէր բարձրացաւ 5րդ դիրք: Ասիկա թէեւ տակաւին հեռու է երբեմնի իր բարձր մակարդակին հասնելէ, սակայն յայտնապէս ասիկա հետզհետէ սկսած է բարելաւել ինքզինք եւ միայն 3 կէտի տարբերութեամբ ետ կը մնայ Բ. դիրքը գրաւող իր ոխերիմ թշնամիէն՝ դրացի Ա. Սէ. Միլանէն:

Ստորեւ՝ 13րդ հանգրուանի մրցումներուն թեքնիք արդիւնքները.

Ֆիորենթինա - Եուվենթուս	1 - 0
Պոլոնիա - Սալերնիթանա	1 - 1
Լացիո - Սամտորիա	5 - 2
Ա. Սէ. Միլան - Վիչենցա	1 - 0
Փարմա - Ա.Էս. Ռոմա	1 - 1
Փերուճիա - Քալիարի	2 - 1
Ուտինեզէ - Ինթէր Միլան	0 - 1
Վենեցիա - Փիաչենցա	0 - 0
Պարի - Էմփոլի	2 - 1

ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ ԿԷՏ

1.- Ասթոն Վիլլա	33
2.- Մանչեսթր Եունայթըտ	30
3.- Չելսի	29
4.- Միտըլզպորօ	27
5.- Լիծ	26
.....	
18.- Պլէքպըրն	13
19.- Նոթինկհամ Ֆորէսթ	11
20.- Սաութհէմբթըն	10

ՊՈՒՆՏԸԼԻԿԱ

ՊԱՅԵՐՆ ՄԻՒՆԻԽ ՎԵՐԱԳՐԱՒԵՑ ՊԱՐԱԳԼՈՒԽԻ ԴԻՐՔԸ ԵՒ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱՒ ԱՇՆԱՆ ԱԽՈՅԵԱՆ

Գերմանիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան (Պունտըսլիկա) 17րդ եւ երթի վերջին հանգրուանի մրցումներուն, իր վերջոյ տեղի ունեցաւ շաբաթներէ ի վեր սպասուած ճակատումը՝ պարագլուխի դիրքը գրաւող Պայէր Լեւերքուզընի եւ Բ. դիրքը գրաւող Պայէրն Միւնխիի միջեւ, 36 հապար հանդիսատեսներու ներկայութեան եւ աւարտեցաւ միւնխիեան խումբին յաղթանակով՝ 2-0 արդիւնքով:

Երկու կազմերն ալ ունէին 35ական կէտ, սակայն Լեւերքուզընի շնորհիւ իր նպաստաւոր կոլ եվըրէյճին կը գրաւէր պարագլուխի դիրքը:

Պայէրն Միւնխիւ այսպիսով դարձաւ աշնան ախոյեան. անիկա տակաւին մրցում մը նուազ կատարած է եւ հեռաւոր առաւելութիւն մը ունի:

Միջնապահ Միքայէլ Թարնաթ նշանակեց Պայէրնի առաջին կոլը (20րդ), իսկ պրազիլցի յառաջապահ Ճիովանի Էլպեր՝ երկրորդ կոլը (30րդ):

Հրդ վայրկեանին իրարաթ յետսապահ Ռոպեր Քովաչ (Լեւերքուզըն) կարմիր քարտ ստացաւ Էլպերի դէմ կատարած կոշտ ֆաուլին պատճառով:

1989էն ի վեր Լեւերքուզըն չէ կրցած պարտութեան մատնել Պայէրնը՝ Միւնխիի անոր դաշտին վրայ:

Անցեալ տարուան ախոյեան Քայսըրսլաութըրն բարձրացաւ 3րդ դիրք, 2-1 արդիւնքով դժուարութեամբ պարտութեան մատնելէ ետք իր հիւրը՝ Ֆրանքֆորթը (14րդ):

Ֆրանքֆորթ, որ կը կրէր յաջորդական իր չորրորդ պարտութիւնը, այժմ 17 կէտ ետ կը մնայ Քայսըրսլաութըրնէն:

1860 Միւնխի 2-2 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրելէ ետք վերստին Պրեմընի (11րդ) հետ, նահանջեց չորրորդ դիրք:

Վերստին Պրեմըն (11րդ) 2-2 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց Շթութկարթի (8րդ) հետ: Ֆրետի Պոպիչ նշանակեց Շթութկարթի հաւասարութեան կոլը (69րդ):

Ստորեւ՝ 17րդ եւ երթի վերջին հանգրուանի մրցումներուն թեքնիք արդիւնքները.

Վոլֆսպուրկ - Տորթմունտ	4-2
Շալքէ - 1860 Միւնխէն	2-2
Վերդըր Պրեմըն - Շթութկարթ	2-2
Ֆրայպուրկ - Նիւրեմպէրկ	1-0
Հանոֆա Հոսթոր - Պոխում	3-0
Քայսըրսլաութըրն - Ա.Ֆրանքֆորթ	2-1
Պորուսիա Տորթմունտ - Պորուսիա Մէօնշընկլատպախ	1-1
Համպուրկ - Հերթա Պերլին	0-4
Պայէրն Միւնխէն - Պայէր Լեւերքուզըն	2-0

ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ ԿԷՏ

1.- Պայէրն Միւնխի	38
2.- Պայէր Լեւերքուզըն	35
3.- Քայսըրսլաութըրն	33
4.- 1860 Միւնխի	31
5.- Վոլֆսպուրկ	27
.....	
16.- Նիւրեմպէրկ	15
17.- Տուիզպուրկ	15
18.- Պորուսիա Մէօնշընկլատպախ	10

ԱՊԱՆՈՒԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՅՈՐՔԱ ԿԸ ՅԱՌԱՋԱՆԱՅ, ՊԱՐՍԵԼՈՆԱ ԿԸ ՆԱՀԱՆՋԷ

Սպանիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան 14րդ հանգրուանի մրցումներուն, պարագլուխի դիրքը գրաւող Մայորքա 1-0 արդիւնքով յաղթական վերադարձաւ Ռեալ Սարագոսայի (11րդ) դաշտէն, արձանագրելով այս եղանակի իր 9րդ յաղթանակը: Մարսելինօ Էչեոա նշանակեց Մայորքայի եւ մրցումին միր կոլը՝ 18րդ վայրկեանին: Սաւօ Միլոսեվիչ 76րդ վայրկեանին կարմիր քարտ ստացաւ:

*Իրարթանագրած այս յաղթանակէն ետք, Մայորքա երեք կէտ առաւելութիւնը պահեց Սեյրա Վիկոյի վրայ, որ իր կարգին 2-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց 17րդ դիրքը գրաւող Էսփանիոլ: Պալկոյացի Լուպո Փեննի (5րդ) եւ Միշէլ Սալկատօ (14րդ) նշանակեցին Վիկոյի երկու անպատասխան կոլերը: Նոյնիսկ Սալկատօ 38րդ վայրկեանին կարմիր *քարտ* ստացաւ:*

Վալենսիա բարձրացաւ երրորդ դիրք, 1-0 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք 16րդ դիրքը գրաւող Սալամանքան: Միկել Անխել Անկոլա նշանակեց Վալենսիայի միակ կոլը (76րդ). 47 հազար հանդիսատեսներու ներկայութեան:

Ռեալ Մատրիտ իր դաշտին՝ «Սանտիակօ Պեռնապեու»ի մէջ, 3-2 արդիւնքով դժուարութեամբ պարտութեան մատնեց Ռեալ Սոսիետատ, 70 հազար համակիրներու ներկայութեան:

Մրցում մը նուազ կատարած Ռեալ Մատրիտի յաղթանակի կոլը նշանակեց Ճորտանոյի Բրազիլիս Միտրփ. մրցումի աւարտէն ելիք վայրկեան առաջ: Նախապէս պրազիլցի Ռոպերթօ Քարլոս (17րդ) եւ Ռաուլ Կոնճալես (61րդ) նշանակած էին Ռեալ Մատրիտի կոլերը. մինչ Սոսիետատի ապացոյցն՝ Տարթօ Վոլատեվիչ երկու անգամ նշանակած էր իր կազմին հաւասարութեան կոլերը (54րդ եւ 66րդ):

10րդ դիրքը գրաւող Պարսելոնա իր դաշտին՝ «Նոու-քամփ»ի վրայ 3-1 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց Վիթորեաչէն, որ իր արձանագրած այս յաղթանակէն ետք բարձրացաւ 11րդ դիրք: Ռամանեցայի Ձիթա Քրազովեանու (13րդ եւ 24րդ) եւ Ժերարտ Պարթիա (76րդ) նշանակեցին Վիթորեաչի կոլերը, իսկ պրազիլցի Ռիվալտի Պարոսայի ուշացած կոլը (82րդ): Պարսելոնա այսպիսով կրեց յաջորդական իր չորրորդ պարտութիւնը եւ նահանջեց 10րդ դիրք:

*Ստորեւ՝ 14րդ հանգրուանի մրցումներուն *թեքնիք* արդիւնքները.*

Աթլեթիքօ Պիլպաօ - Տեփորթիւօ Քորունա	2-1
Սելթա Վիկօ - Էսփանիոլ	2-0
Էսթրեմատուրա - Ռէալ Օվիետօ	0-1
Ռասինկ Սանթանտէր - Թեներիֆէ	0-0
Ռէալ Մատրիտ - Ռէալ Սոսիետատ	3-2
Վալենսիա - Սալամանքա	1-0
Ռէալ Վայատոլիտ - Ալաւէս	3-0
Ռէալ Սարագոսա - Մայորքա	0-1
Ռէալ Պեթիս - Աթլեթիքօ Մատրիտ	0-0
Պարսելոնա - Վիարէալ	1-3

ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ ԿԷՏ

1.- Մայորքա	28
2.- Սելթա Վիկօ	25
3.- Վալենսիա	25
4.- Տեփորթիւօ Քորունա	23
5.- Աթլեթիքօ Մատրիտ	22
6.- Ռէալ Մատրիտ	22
.....	
18.- Թեներիֆէ	12
19.- Ալաւէս	12
20.- Էսթրեմատուրա	11

ՔԼԻՆԹԸՆ ԻՍՐԱՅԷԼԱՑԻՆԵՐՈՒՆ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Մամլոյ ասուլիսին իսօք առաւ նաեւ Նեթանեահու, որ թուեց պաղեստինեան իշխանութեան արձանագրած թերացումները: Նեթանիահու ըսաւ, որ պաղեստինցիները կը խախտեն համաձայնագիրին պայմանները՝ անկախ պետութեան ծրագիր մը մշակելով, ինչպէս նաեւ իսրայէլացիներուն դէմ խռովութիւններ հրահրելով: «Իսրայէլի կառավարութիւնը յառաջխաղացքի մէջ պիտի դնէ համաձայնագիրը, երբ պաղեստինցիները ամբողջութեամբ գործադրեն իրենցմէ պահանջուած բաժինը», աւելցուց Նեթանիահու: Ան շեշտեց, որ պաղեստինեան իշխանութիւնը պէտք է վերջ տայ իսրայէլացիներուն դէմ արարքներուն, ինչպէս նաեւ պաշտօնապէս եւ հրապարակաւ հրաժարի Մայիսին անկախ պետութիւն մը յայտարարելու ծրագիրէն, որ միակողմանի միջոցառում կը նկատուի: Նեթանիահու աւելցուց, որ ոեւէ մէկը Իսրայէլէն պէտք չէ ակնկալէ, հող յանձնել պաղեստինցիներուն, եթէ անոնք չենթարկուին բոլոր պայմաններուն:

Քլինթընի Իսրայէլ ժամանման պահուն խռովութիւնները կը շարունակուէին պաղեստինեան շրջաններուն մէջ, ուր պաղեստինցի պարմանուհի մը դաշունահարեց 17 տարեկան իսրայէլացի մը:

Մամլոյ ասուլիսին Քլինթընն յայտարարեց, որ Քոնկրէսէն պիտի պահանջէ 1.2 միլիառ տոլար օժանդակութիւն յատկացնել Իսրայէլի, որպէսզի կարենայ գործադրել համաձայնագիրին մէջ նշուած ապահովութեան պարտաւորութիւնները:

Քլինթընն այսօր Կազա պիտի այցելէ ներկայ ըլլալու համար Պաղեստինի Ազգային Խորհուրդին նիստին, որ պիտի քննարկէ նաեւ ՊԱԿի Ուիտին այն յօդուածները, որոնք Իսրայէլի կործանումը կը պահանջեն: Պաղեստինեան այլ մարմին մը անցեալ շաբաթ յօդուածները ջնջելու ի նպաստ քուէարկած էր, սակայն չի նախատեսուիր, որ Պ. Ա. Խորհուրդն ալ քուէարկէ: Իսրայէլ կը պահանջէ, որ այսօրուան նիստին ալ քուէարկութիւն կատարուի:

ՀԱԿԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

•ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ օրաթերթերը ողջունեցին Քլինթընի փրկարար այցելութիւնը: Իսրայէլեան մամուլը կը գրէր, որ աշխարհը կ'ուզէ, որ Քլինթընն իշխանութեան վրայ մնայ:

•ՊԱԼԵՍՏԻՆԵԱՆ արեւմտեան շարժուձեւեր երէկ ժողով մը գումարեցին Ռամաղլուի մէջ, ուր յայտարարեցին, թէ միլիոն տարի ալ անցնի պիտի շարունակեն պայքարը հրէական պետութեան դէմ: Է.Ֆ. ՏԷ. Էլ. Փէ.ի ղեկավար Նայէֆ Հաուաթմէ շեշտեց, որ ամբողջ աշխարհը պէտք է գիտնայ, որ պաղեստինցիները Արաֆաթի ամէն որոշումին հետեւող եւ ենթարկուող ոչխարներ չեն: Իսլամական Ժիհատի ղեկավար Ռամատան Շալլահ, իր կարգին, ըսաւ, որ ՊԱԿի Ուիտը կարելի է ջնջել, սակայն կարելի չէ ջնջել Քուրանը: «Պաղեստինի ազատագրութիւնը Քուրանի հաւատը մըն է», աւելցուց ան:

•ՍՈՒՐԻՈՅ պաշտօնական մամուլը երէկ կը գրէր, որ Քլինթընի Միջին Արեւելք այցելութիւնը ձեւ մըն է ուշադրութիւնը շեղելու Քոնկրէսին յանձնախումբին տարած աշխատանքէն, որուն նպատակն է իշխանութենէ հեռացնել ամերիկացի նախագահը: «Քլինթընն կ'ուզէ արտաքին ասպարէզի մէջ յաջողութիւն մը նուաճել, ժողովրդականութիւն ապահովելու համար Ամերիկայի մէջ» աւելցուցին սուրիական օրաթերթերը:

•ԻՐԱՆԻ արտաքին գործոց նախարար Քամալ Խարազի դատապարտեց ՊԱԿի Ուիտին հակաիսրայէլեան յօդուածներուն ջնջումը՝ պայմանաւորելով նկատելով պաղեստինցի ժողովուրդին համար:

•ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ մամուլը երէկ ողջունեց Քլինթընի Կազա այցելութիւնը (այսօր), որ պաղեստինեան պետութեան հանդիսանալ կը նկատուի:

•ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ բանտերուն մէջ գտնուող պաղեստինցիները, որոնք մէկ շաբաթէ ի վեր հացադուլի դիմած են անիծեցին Քլինթընին ու անոր այցելութիւնը:

•ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ կոչ ուղղեց պաղեստինցիներուն եւ իսրայէլացիներուն՝ կուսակ ըլլալու եւ ամբողջութեամբ կիրարկելու «Ուայ»ի խաղաղութեան համաձայնագիրին պայմանները:

•ԻՍՐԱՅԷԼԻ արտաքին գործոց նախարար Արիէլ Շարոն երէկ դիտել տուաւ, որ կառավարութիւնը, որ տարակարծիք է պաղեստինցիներուն հետ խաղաղութեան համաձայնագիրին գծով, հաւանաբար պարտաւորուած ըլլայ կանխահաս ընտրութիւններու դիմելու:

(ՌՈՅԹԸՐՋ)

ՀՐԱԺԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ...

Շարունակուած Ա. էջէն

անդամները պէտք չէ ենթարկուին քաղաքական կուսակցութիւններու ճնշումին: Ան աւելցուց, որ պատրաստ է խօսելու Քոնկրէսի ոեւէ անդամի հետ, որ կ'ուզէ իրեն հարցում ներկայացնել այս շաբթուան մէջ տեղի ունեցիք քուէարկութենէն առաջ: Քլինթընն դիտել տուաւ, սակայն, որ ինք պիտի չդիմէ ոեւէ անդամի, եթէ այս վերջինը իր հետ խօսելու հետաքրքրութիւն ցուցաբերած չըլլայ:

ՔԼԻՆԹՆԸՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԵՑԱՒ ԶՈՐՍ ՅԱՆՑԱՆՔՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Ներկայացուցիչներու Տան արդարադատութեան յանձնախումբը Շաբաթ օր չորրորդ յանցանքի մը համար ալ դատապարտեց Քլինթընը եւ քուէարկեց գալն իշխանութենէ հեռացնելու համար:

Արդարադատութեան յանձնախումբը չորրորդ քուէարկութիւնը կատարեց նախագահը ամբաստանելով իր իշխանութիւնը օգտագործելով սխալ եւ սուտ յայտարարութիւններ կատարած ըլլալու յանցանքով: Բանաձեւը որդեգրուեցաւ 16ի դէմ 21 քուէով: Ուրբաթ օր նոյն յանձնախումբը երեք այլ յանցանքներու համար պահանջեց իշխանութենէ հեռացնել նախագահը: Առաջին յանցանքը նկատուեցաւ Օգոստոսի վկայութեան ընթացքին ստած ըլլալու պարագան, երկրորդը՝ Յունուարին Փօլա Ճոնզի հարցին գծով կատարած սուտ վկայութիւնը, իսկ երրորդը՝ Ճոնզի հարցին առնչակից փաստեր պահած եւ ուշացուցած ըլլալը:

Ներկայացուցիչներու Տունը հաւանաբար Հինգշաբթի օր քուէարկութեան պիտի դնէ այս երեք քանաձեւերը, որոնցմէ իւրաքանչիւրը վաւերացուելու համար, պէտք է ապահովէ Քոնկրէսի քուէներուն երրորդը: Միացեալ Նահանգներու պատմութեան մէջ Քլինթընը երրորդ նախագահն է, որուն դէմ նման մէջոցառում կ'որդեգրուի: Ներկայացուցիչներու Տունը, եթէ մէկ կամ աւելի յանցանքի համար ընդունի Քլինթընը իշխանութենէ հեռացնելու համար դատավարութեան ենթարկելու ծրագիրը, ուղարկը կը փոխանցուի Ծերակոյտին, որ իր կարգին պէտք է վաւերացնէ զայն:

Արդարադատութեան յանձնախումբի նախագահ Հենրի Հայտերէկ կոչուղեց Քլինթընի՝ ներողութիւն խնդրելու քայլ մը առնելու եւ իրաժարելու Մոնիքա Լուինսքիի առնչուող գայթակղութեան համար:

Մինչ այդ, Սպիտակ Տունը գործի լծուած է նամոզելու համար Ներկայացուցիչներու Տան այն հանրապետականները, որոնք չափաւորական կը նկատուին: Սպիտակ Տունը դեմոկրատ ներկայացուցիչներու միջոցով, փորձած էր յանձնախումբը համոզել նախագահը դատապարտող բանաձեւ մը որդեգրելով իրաժարելով իշխանութենէ հեռացման ծրագիրէն: Յանձնախումբը քուէարկութեան դրաւ առաջարկը, որ սակայն քուէներուն մեծամասնութիւնը չապահովեց:

Գանձատան նախարար Ռոպըրթ Ռուպին Շաբաթ օր յայտարարեց, որ նախագահը սխալներ գործած է, բայց եւ այնպէս ան իշխանութենէ հեռացման նպատակով դատավարութեան պէտք չէ ենթարկուի:

ՔԱՒԿ ԻՐ ՋԻՆԵԱԼ ՊԱՅՔԱՐԻՆ...

Շարունակուած Ա. էջէն

կր. յստակացուցած է «Իլ Մաննիֆեսթօ» թերթին մէջ յայտնեսած իր արտայայտութիւնները, ուրկան կրնայ հրաժարման սեմին ըլլալ:

«Ուզեցի պարզապէս ըսել, որ Իտալիա ժամանեցի խաղաղութեան գործընթաց մը սկսելու համար: Գործնական արդիւնքներու ապահովումին համար, արմատական փոփոխութեան մը կարիքը կայ քաղաքական միջամտութեան ՔԱԿի կարողականութեան մէջ», ըսած է Օճալան:

Ան յայտնած է, որ յիշեալ աւազադրութեամբ պատրաստ է հրաժարելու դեկավարութենէն ՔԱԿի յաւաջիկայ համագումարին, «միայն այն իմաստով, որ նման քայլ մը դերակատար կրնայ ըլլալ փոփոխութեան գործընթացի յաջողութեան», ընդգծած է ան:

Օճալան նոյնիմաստ արտայայտութիւններ ունեցած է գերմանական «Տեր Շփիկըլ» շաբաթաթերթին մէջ այսօր լոյս տեսնելիք հարցազրոյցի մը մէջ:

«Կուսակցութեան մէջ իշխանութիւնը աւելի յանձնիր պէտք է ըլլայ, անիկա պէտք չէ ամրոցներուն իմ ձեռքերուս մէջ կեդրոնանայ», ըսած է ան:

Գերմանիա Օճալանի դէմ ձերբակալութեան հրամանագիր արձակած է, սակայն որոշած է անոր արտայանձնումը չպահանջել: Իտալիա կ'ուզէ, որ Օճալան դատուի, սակայն կը նախընտրէ, որ անոր դատավարութիւնը այլ երկրի մէջ տեղի ունենայ: Օճալան քաղաքական ապաստանեալի իրաւունք խնդրած է:

(ՌՈՅԹԸՐՋ)

ՉԻԼԻ ԱՌԿԱԽԵՑ ԲՐԻՏԱՆԻՈՅ...

Շարունակուած 3րդ էջէն

թագին՝ ըսելով, որ Հանկստեան կոչուած գօրավարը դատական հետապնդումի պէտք չէ ենթարկուի, որովհետեւ իրրեւ կեանքս ծերակուտական, ան անձեռնմխելիութիւն կր վայելէ:

Ինսուլպա չեշտեց, որ կառավարութիւնը աւելի կարծօն դերակատարութիւն պիտի ստանձնէ փինոչէն պաշտպանելու համար:

Փինոչէ Ուրբաթ օր ներկայացած էր Լոնտոնի մէկ առեանին, որ անոր երաչխաւորագին ձդած էր:

Նախկին բռնատէրը «Չիլիի յուշած նամակիս մը» մէջ ըսած է, թէ ինք «բացարձակապէս անմեղ է իր դէմ ուղղուած բոլոր ամբաստանութիւններէն»:

Ան ինքգինք ներկայացուցած է իրրեւ իր հայրենիքին սպասարկած գինուոր մը, փրկարար մը, որ Չիլին ազատած է համայնավարութեան «հակակրօնքէն» եւ նահատակ մը, որ իր չարչարանքներուն ընդմէջէն չիլիցիները միասնական պիտի դարձնէ:

ԲՐԻՏԱՆԻԱ ՉԻՍ ԱՌԵՒԱՆԳԵՑ. ԸՍԱԾ Է ՓԻՆՈՇԷ

Միւս կողմէ, բրիտանական «Սանտէյ Միրըր» թերթը երէկ հրատարակած է հարցազրոյց մը, ուր Փինոչէ Բրիտանիան կ'ամբաստանէ գինք առեւանգած ըլլալու յանգանքով եւ վարչապետ Թոնի Պլէրը կր նկարագրէ իրրեւ անվստահելի անձ մը:

Փինոչէ ըսած է, թէ ինք «պատճանութեան» կոչ գացած է եւ կառավարութեան կողմէ հրաւիրուած է Բրիտանիա:

Հակառակ Փինոչէի խորհրդականներու հերքումներուն, թէ ան որեւէ հարցազրոյց չէ տուած, թերթը երէկ չեշտեց, որ Չիլիի ելեւմուտքի նախկին նախարար Սերճիօ Քասթրօ խօսած է Փինոչէի հետ ու անոր հիմամբ պատրաստուած է հարցազրոյցը:

(ՌՈՅԹԸՐՋ)

ԵԼՑԻՆ ԵՒ ՓՐԻՄԱՔՈՎ...

Շարունակուած 3րդ էջէն

քին, բարեկամները եւ թշնամիները կզուչացուց, թէ պէտք չէ փորձեն վերստին գրել սահմանադրութիւնը, որ յայնածիր իրաւասութիւններ կու տայ նախագահին:

Քանի մր ժամ ետք, Փրիմաքով պատկերասփռուած հարցազրոյցի մը մէջ ըսաւ, թէ խորհրդարանը (ուր համայնավարները տիրական են) կրնայ յուսալ պետական պիւտճէն աւելցնել, միայն եթէ երեսփոխանները իրապաշտ միջոցներ առաջարկեն՝ եկամուտը աւելցնելու համար:

«Այս սահմանադրութիւնն է, որ Ռուսիոյ նոր պետականութեան կորիզը դարձաւ», ըսած է Ելցին եւ աւելցուցած, թէ այս սահմանադրութիւնը «ուժեղ իշխանութեան մը ողնայարն է»:

Միւս կողմէ, Վլատիվոսթոքի քաղաքապետը՝ Վիքթոր Զերեփքով, երէկ ըսած է, թէ պիտի անտեսէ նախագահ Ելցինի իր պաշտօնէն հրաժարելու հրահանգը, Յունուարի ընտրութեանց նախօրեակին յախտմի մր դուռ բանալով:

Քաղաքապետի պաշտօնին համար ընտրութիւններ պիտի կայացուին Յունուարին: Ելցին անցեալ շաբաթ հրահանգած էր, որ մինչեւ ընտրութիւններ Զերեփքով փոխարինուի նշանակեալ անձնաւորութեամբ մը:

(ՌՈՅԹԸՐՋ)

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 4148

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Ապիտորմ, սրտաճմլիկ:*
2. *Մեծ Հայքի կեդրոնական նահանգը - Ցուցական ածական:*
3. *Այրուբենէն - Ջրել:*
4. *Վայրարկու, ադտաշանք:*
5. *Պապարին մկնկրկտներ - Թույլ, մեղմ:*
6. *Մատի օղակ - Լարատար նուագարան (հակ.):*
7. *Ոտքով տրուած հարուած - Լեգուով մր՝ այո՛:*
8. *Իրերայաջորդ տաւեր - Ստացական ածական - Ամանուն մր:*
9. *Բազմութիւն - Էջին տակրկտնուդծանօթագրութեան բաժին:*
10. *Ապահ - Իպական ստար անուն:*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Երաժշտական գործիք:*
2. *Կիլիկեան նահանգիստ - Գինիի երեսը կապած մաշկ:*
3. *Զայնակից կիրեր - 20րդ դարու Ա քառորդին յառաջացած չարժում - Արկեպական:*
4. *Չրածնային ռումբի հիւրախ՝ հաւիտնական քաղաք:*
5. *Բիծ - Թաց, խոնաւ:*
6. *Վշտակից, սրտցաւ:*
7. *Դաշնակի մատ - Իսլամ կրօնաւոր:*
8. *Թերի - Իպական ստար անուն:*
9. *Իրաքեան լրատու գործակալութիւն - Ադաւնիի տեսակ:*
10. *Փոթ - Անասունի նման մեւնի:*

ԹԻՒ 4147 ԽԱՉԲԱՌԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Հ	Ն	Չ	Ե	Ա	Կ	■	Ա	Թ	Ա
2	Մ	Ա	Տ	■	Լ	Ի	Ջ	Պ	Ո	Ն
3	Ա	Ջ	Ե	Ր	Ի	■	Ի	Ա	Թ	Ա
4	Ե	Ե	Ս	Ա	Ն	Ե	Լ	■	Ո	Ր
5	Ի	Լ	■	Մ	■	Ր	■	Ո	Կ	Գ
6	Չ	Ա	Փ	Ա	Հ	Ա	Ս	■	Ա	■
7	■	Ճ	Ա	Կ	Ա	Տ	■	Ա	Ռ	Տ
8	Բ	Ե	Կ	■	Տ	Օ	Ն	■	Օ	Ն
9	Ա	Մ	Ե	Հ	Ի	■	Ա	Ն	Ս	Ա
10	Հ	■	Լ	Ա	Ճ	■	Թ	Օ	■	Կ

ԱԶԴԱԿ հեռ. 258526 - 260115 -241274 ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ
AZTAG TEL. 258526 - 260115 -241274 E. MAIL : aztag@inco.com.lb FAX : 258529 P.O.BOX : 80860 BOURJ HAMMOUD
ازتاك : هاتف ٢٤١٢٧٤ ـ ٢٦٠١١٥ ـ ٢٥٨٥٢٦ فاكس: ٢٥٨٥٢٩ ص.ب: ٨٠٨٦٠ برج حمّود